

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandustfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

„Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ meetmete ülevaated

2016. aasta seirearuanne

Maaeluministerium

Tallinn 2017

SISUKORD

1. Meetme 1 „Teadmussiire ja teavitus“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 14) ülevaade... 3	
2. Meetme 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 15) ülevaade..... 8	
3. Meetme 3 „Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 16) ülevaade 11	
4. Meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 17) ülevaade 13	
5. Meetme 6 „Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 19) ülevaade 31	
6. Meetme 8 „Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamise“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 21–26) ülevaade 42	
7. Meetme 9 „Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 27) ülevaade 48	
8. Meetme 10 „Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 28) 51	
9. Meetme 11 „Mahepõllumajandus“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 29) ülevaade 61	
10. Meetme 12 „Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 30) ülevaade..... 64	
11. Meetme 14 „Loomade heaolu“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 33) ülevaade 67	
12. Meetme 16 „Koostöö“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35) ülevaade 69	
13. Meetme 19 „Toetus LEADERi kohalikule arengule (CLLD – kogukonna juhitud kohalik areng) (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35) ülevaade 77	
14. Meetme 20 „Liikmesriikide algatusel antav tehniline abi“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 51–54)..... 85	

1. Meetme 1 „Teadmussiire ja teavituse“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 14) ülevaade

1.1 Meetme 1 eesmärk

Meetme üldeesmärk on arendada põllumajandus-, toidu- ja metsandussektori ettevõtjaid ning nende töötajaid ja uute teadmiste leviku soodustamisega aidata kaasa biomajanduse arengule ja kohanemisele uute väljakutsetega ressursside säästlikuks kasutamiseks.

Meede 1 jaguneb kolmeks tegevuse liigiks:

- 1) tegevuse liik 1.1 „Koolitustegevuste korraldamine“;
- 2) tegevuse liik 1.2 „Esitlus- ja teavitustegevuste korraldamine“;
- 3) tegevuse liik 1.3 „Ettevõtete külastuste ja õpiringide korraldamine“.

Toetust on võimalik taotleda kas üleriigiliste, maakondlike tegevuste korraldamiseks („Teadmussiirde ja teavituse toetus“, 1.1; 1.2; 1.3) või pikaajaliste programmide rakendamiseks (1.1–1.3). Meetme 1 taotlused panustavad eri sihtvaldkondadesse.

Meetme 1 avaliku sektori planeeritud kogukulud perioodil 2014–2020 on 12 000 000 eurot, millest 4 000 000 eurot on „Teadmussiirde ja teavituse toetuse“ rakendamiseks ning 8 000 000 eurot „Pikaajaliste programmide“ rakendamiseks. Meetmest 1 rahastatakse toetusi Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (edaspidi *EAFRD*) 10 680 000 euro ja Eesti riigi eelarvest 1 320 000 euro ulatuses. Tegevuse liikide 1.1, 1.2 ja 1.3 eelarve omavahelist jaotust ei ole ametlikult ette nähtud, tegevuse liigi 1.1 indikatiivseks eelarveks on kavandatud 3 000 000 eurot.

Üleriigilise ja maakondliku ulatusega tegevuste taotlusvoorud toimuvad eraldi. Pikaajaliste programmide rakendamisel korraldatakse iga programmi kohta eraldi riigihange, käesolevas ülevaates käsitletakse neid hankeid eraldi taotlusvoorudena.

1.2 Meetme 1 finantsnäitajatest ja rakendamisest tegevuse liikide 1.1, 1.2 ja 1.3 lõikes

Üleriigilise ja maakondliku ulatusega tegevused

18.–22.01.2016 toimus esimene taotlusvoor maakondliku ulatusega tegevuste jaoks ning 15.–19.08.2016 toimus teine taotlusvoor üleriigilise ulatusega tegevuste jaoks (esimene taotlusvoor toimus 2015. aastal). Mõlemas taotlusvoorus sai taotleda toetust kõigiks tegevusteks.

2016. aastal esitati maakondliku ulatusega tegevuste taotlusvoorus 328 taotlust toetuse summas 778 771 eurot ning kiideti heaks 86 taotlust kogusummas 173 462 eurot.

Üleriigilise ulatusega tegevuste taotlusvoorus esitati 2016. aastal 67 taotlust toetuse summas 326 192 eurot. 31.12.2016 seisuga ei olnud 2016. aasta taotlusvooru tulemused veel teada. Perioodil 2014–2016 esitati kokku 212 taotlust toetuse summas 1 076 050 eurot ja kiideti heaks 47 taotlust summas 297 888 eurot.

Maakondliku ulatusega tegevuste puhul maksti 2016. aastal toetust 12 taotlusele summas 20 005 eurot, mis ühtib 31.12.2016 seisuga andmetega. Üleriigilise ulatusega tegevuste puhul maksti 2016. aastal toetust 29 taotlusele summas 170 493 eurot, mille puhul oli tegemist 2015. aastal taotletud toetusega ja mis ühtib samuti 31.12.2016 seisuga andmetega.

Tegevuse liikide 1.1, 1.2 ja 1.3 raames väljamakstud toetuse summa (190 498 eurot) osakaal vastavate tegevuse liikide kogueelarvest oli 4,8% 2016. aasta lõpu seisuga.

Pikaajalised programmid

Pikaajaliste programmide rakendamisel korraldatakse riigihange iga programmi kohta eraldi, käesolevas ülevaates käsitletakse neid hankeid eraldi taotlusvoorudena. 2016. aastal algatati 4 hankementelust ja lõpetati 7 hankementelust (vt tabel 1), perioodil 2014–2016 algatati kokku 9 hankemenetlust.

Tabel 1. 2016. aastal algatatud või lõpetatud hankemenetlused teadmussiirde pikaajaliste programmide kohta

Hanke nr	Nimetus	Programmi eelarve, €	Avaldatud	Taotluse või pakkumuse esitamise tähtpäev
169319	Teadmussiirde pikaajaline programm mahepõllumajanduse tegevusvaldkonnas	1 300 000 (hanke eelarve 720 000)	30.11.2015	Pakkumus 11.01.2016
168884	Teadmussiirde pikaajaline programm taimakasvatuse tegevusvaldkonnas II	2 000 000	09.11.2015	Taotlus 09.11.2015 Pakkumus 15.07.2016
170010	<i>Teadmussiirde pikaajaline programm toiduohutuse tegevusvaldkonnas</i>	<i>1 200 000</i>	<i>21.12.2015</i>	<i>Taotlus 12.02.2016</i>
170586	<i>Teadmussiirde pikaajaline programm loomakasvatuse valdkonnas</i>	<i>1 200 000</i>	<i>21.01.2016</i>	<i>Taotlus 01.03.2016 Pakkumus 20.01.2017</i>
171666	Teadmussiirde pikaajaline programm aianduse tegevusvaldkonnas	800 000	19.02.2016	Taotlus 29.03.2016 Pakkumus 23.09.2016
171752	Teadmussiirde pikaajaline programm ühistegevuse tegevusvaldkonnas	600 000	23.02.2016	Taotlus 15.04.2016 Pakkumus 21.10.2016
177781	Teadmussiirde pikaajaline programm toiduohutuse tegevusvaldkonnas II	1 200 000	29.08.2016	Pakkumus 09.11.2016

Pikaajalisi programme rakendatakse teadmussiirde tegevuste koondamiseks tegevusvaldkondade põhiselt, programmi mahukuse ja esitatud kvalifitseerimise tingimuste tõttu

esitati igale programmile vaid üks taotlus või pakkumus, kuid need esitati ühiselt (3–7 ühistaotlejat või -pakkujat hanke kohta).

Sõltuvalt hankemenetluse liigist tuleb esitada, kas vaid pakkumus (avatud menetlus) või nii taotlus kui ka pakkumus (võistlev dialoog). 2016. aasta jooksul menetleti 7 hanget, nendes esitati 4 taotlust ja 6 pakkumust (vt tabel 1). 2016. aastal tunnistati luhtunuks 1 hankemenetlus ning programmi korraldamiseks tehti ka uus hange. Programmide rakendamiseks esitatud 5 pakkumust kiideti heaks ja nende kohta sõlmiti ka raamlepingud (vt tabel 2). Perioodi 2014–2016 jooksul on algatatud 9 hanget ning raamlepingud on sõlmitud 6 programmi täitmiseks.

Tabel 2. Teadmussiirde pikaajaliste programmide 2016. aastal algatatud või lõpetatud hankemenetluste taotluste ja heaks kiidetud pakkumuste arv

Hanke nr, teema	Esitatud taotluste arv	Esitatud pakkumuste arv	Heaks kiidetud pakkumuste arv	Raamlepingu sõlmimise kuupäev
168884, taimekasvatus II	1	1	1	04.08.2016
169319, mahepõllumajandus	-	1	1	09.02.2016
170010, toiduohutus	1	0	0	Hange luhtus 2016
170586, loomakasvatus	1	1	0	Hange luhtus 2017
171666, aiandus	1	1	1	03.10.2016
171752, ühistegevus	1	1	1	18.11.2016
177781, toiduohutus II	-	1	1	15.12.2016

Hanketeadetes kuulutati välja lepingute mahuks enamasti kogu programmi eelarve, pakkumus esitati üksikute tegevuste kohta ning summeeriti informatiivseks pakkumuse kogumaksumuseks. Toetuse väljamaksmine toimub vastavalt teostatud üksiktegevustele kuni raamlepingu lõpptähtaja saabumise või eelarve ärakasutamiseni.

Teadmussiirde pikaajaliste programmide rakendamiseks sõlmiti hanke võitjatega 2016. aastal 5 raamlepingut summas 5 320 000 eurot (vt tabel 3) ja 2015. aastal 1 raamleping summas 900 000 eurot. Perioodil 2014–2016 on toetust määratud kokku 6 220 000 euro ehk 77,8% ulatuses programmide rakendamiseks planeeritud eelarvest.

Tabel 3. Teadmussiirde pikaajaliste programmide 2016. aastal edukalt lõpetatud hankemenetluste eelarve, pakkumuse maksumus ja määratud toetuse summa

Hanke nr, teema	Programmi eelarve	Informatiivne pakkumuse kogumaksumus, eurot	Raamlepingu maksumus (määratud toetuse summa), eurot
169319, mahepõllumajandus	1 300 000	720 000	720 000
168884, taimekasvatus II	2 000 000	1 299 815	2 000 000
171666, aiandus	800 000	536 000	800 000
171752, ühistegevus	600 000	449 775	600 000
177781, toiduohutus II	1 200 000	765 947	1 200 000

Teadmussiirde pikaajaliste programmide raames teostatud tegevuste kohta on makseid teostatud kogusummas 282 066 eurot, 2015. aastal väljamakseid ei tehtud. Enamasti sõlmitakse hangete täitmiseks vastavat kalendriaastat käsitlevad hankelepingud, milles on kirjas just tollel aastal täidetavad tegevused.

Tabel 4. Teadmussiirde pikaajaliste programmide kohta 2016. aastal tehtud väljamaksete summa ja toetuse osakaal programmi eelarvest

Hanke nr, teema	2016. a välja makstud toetuse summa, €	2016. a välja makstud toetuse summa osakaal kogueelarvest
166179, põllumajanduspoliitika	154 566	17,2%
169319, mahepõllumajandus	100 390	13,9%
168884, taimekasvatus II	27 110	1,4%
171666, aiandus	0	
171752, ühistegevus	0	
177781, toiduohutus	0	
Kokku	282 066	4,5%

1.3 Ülevaade realiseeritud väljundindikaatoritest kumulatiivselt meetme 1 kohta tegevuse liikide lõikes

Meetmel 1 on neli kohustuslikult kogutavat väljundindikaatorit, mida arvestatakse lõpetatud tegevuste kohta. Ülevaate teistes osades on esitatud väljamaksed sõltumata sellest, kas tegevus loetakse lõpetatuks või mitte.

Meetme 1 väljundindikaatorid:

- O.1 – Avaliku sektori kogukulud kokku;
- O.3 – Toetust saanud tegevuste arv;
- O.11 – Korraldatud koolituspäevade arv – ainult koolituspäevade arv ehk 1.1 koolitustegevuse ehk täienduskoolituse korraldamine;
- O.12 – Koolituses osalejate arv – ainult koolituses osalejate arv ehk 1.1 koolitustegevuse (täiendkoolituse) korraldamise kohta ning üks osaleja võib olla arvestatud mitu korda.

Meetme 1 perioodil 2014–2020 planeeritud avaliku sektori kogukulude väärtus on 12 000 000 eurot. 31.12.2016 seisuga (kumulatiivselt) on toetus määratud summas 6 691 350 eurot, välja on makstud toetust summas 472 563 eurot, kuid lõpetatud projektide kohta tehtud väljamaksete summa (O.1) on 437 407 eurot (vt tabel 5).

Tabel 5. Meetme 1 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Planeeritud perioodiks 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud tegevused)	437 407	12 000 000	3,6%
Määratud toetuse summa	6 691 350		55,8%

sh üleriigiliste ja maakondlike tegevuste kohta määratud summa	471 350	11,8% kavandatud 4 mln eurost
sh programmide kohta määratud summa	6 220 000	77,8% kavandatud 8 mln eurost
Välja makstud kulutused	472 563	3,9%

Perioodiks 2014–2020 on kehtestatud enamik indikaatoreid tegevuse liigi „koolitustegevused“ kohta (vt tabel 6). Lõpetatud projektide alusel oli 31.12.2016 seisuga toetatud 9 koolitustegevust (O.3), mille käigus toimus 16,63 arvestuslikku koolituspäeva (O.11) ja anti välja käsiraamatuid. Toetatud ja lõpetatud koolitustegevustes osales 69 inimest (O.12).

Tabel 6. Tegevuse liigi 1.1 indikaatorite saavutamine seisuga 31.12.2016

Väljundindikaator	1C (kokku)	2A	2B	3A	P4	5B	5C	5D	5E
Täidetud O.3, koolitus-tegevuste arv	9	2	0	6	1	0	0	0	0
Täidetud O.11, koolitus-päevade arv	16,63	7,13	0	9,5	0	0	0	0	0
Planeeritud O.12, koolitatute arv	4000	500	275	1000	1550	250	175	75	175
Täidetud O.12, koolitatute arv	69	36	0	33	0	0	0	0	0

Perioodiks 2014–2020 planeeritud avaliku sektori kogukulud koolituste ja oskuste omandamise (1.1) jaoks kokku on 3 000 000 eurot, lõpetatud projektidele tehti väljamakseid summas 38 526 eurot (O.1) ehk 1,1% planeeritust. Kõige rohkem on tehtud väljamakseid sihtvaldkonna 3A alt. Kogu meetme 12-miljonilisest eelarvest on tehtud kõige rohkem väljamakseid sihtvaldkonna 2A alt (46% kõigist väljamaksetest), prioriteedist 4 on tehtud väljamakseid 27% ulatuses kõigist väljamaksetest.

Tabel 7. Avaliku sektori kulud (O.1) seisuga 31.12.2016

Väljundindikaator	2A	2B	3A	P4	5B	5C	5D	5E
1.1 planeeritud, tuh €	400	175	800	1150	150	125	75	125
1.1 realiseeritud, €	9120		23 418	5988	0	0	0	0
M 1 planeeritud, tuh €	1600	700	3 200	4600	600	500	300	500
M 1 realiseeritud, €	202 199	5000	111 766	117 691	752			

Elluviidud tegevusi loetlevat väljundindikaatorit O.3 vaadeldakse kõigis tegevuse liikides, seetõttu esitame tabelis 8 koolitustegevuste arvud võrreldavuse mõttes veel kord. Lõpetatud projektide alusel toetati 9 koolitustegevust (tegevuse liik 1.1), 75 esitlus- ja teavitustegevust (tegevuse liik 1.2) ning 6 põllumajandusettevõtete külastust või õpiringi (tegevuse liik 1.3).

Tabel 8. Toetatud tegevuste arv (O.3) seisuga 31.12.2016

Tegevuse liik	2A	2B	3A	P4	5B	5C	5D	5E	Kokku
1.1 Koolitustegevused	2	0	6	1	0	0	0	0	9
1.2 Esitlus- ja teavitustegevused	35	0	20	19	1	0	0	0	75
1.3 Ettevõtete külastused ja õpingid	1	1	1	3	0	0	0	0	6

Meede 1 kokku	38	1	27	23	1	0	0	0	90
----------------------	-----------	----------	-----------	-----------	----------	----------	----------	----------	-----------

2. Meetme 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 15) ülevaade

2.1 Meetme 2 eesmärk

Meetme 2 „Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused“ eesmärk on aidata põllumajandusega tegelevatele isikutele kvaliteetse nõustamisteenuse pakkumisega kaasa nende majapidamiste või ettevõtete jätkusuutlikule majandamisele või tulemuslikkuse tõhustamisele ning konsulentide koolitamine, et tagada nende asja- ja ajakohased teadmised ja parandada nõustamisteenuste kvaliteeti.

Meede 2 jaguneb kaheks tegevuse liigiks:

- 1) tegevuse liik 2.1 „Individuaalse nõustamisteenuse toetamine“;
- 2) tegevuse liik 2.3 „Toetus nõustajate koolituseks“.

Tegevuse liigi 2.1 eesmärk on tagada nõustamisteenuse kättesaadavus riigile olulistes valdkondades ning erialase nõustamise aktiivsem kasutamine, üle-eestiliselt ühtse nõustamissüsteemi väljaarendamine ning konsulentide koolitamine, et tagada nende asja- ja ajakohased teadmised ning parandada nõustamisteenuste kvaliteeti. Tegevuse liigi 2.3 eesmärk on koolitada konsulente nõustamissüsteemi jaoks prioriteetsetes valdkondades.

2.2 Meetme 2 finantsnäitajatest ja rakendamisest tegevuse liikide 2.1 ja 2.3 lõikes

Programmiperioodil 2014–2020 on meetme 2 kavandatud eelarve 8 600 000 eurot, millest moodustab EAFRD osa 7 385 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 1 215 000 eurot. Tegevuse liigi 2.1 „Individuaalse nõustamisteenuse toetamine“ rakendamiseks on ette nähtud 8 200 000 eurot ja tegevuse liigi 2.3 „Toetus nõustajate koolituseks“ rakendamiseks 400 000 eurot.

Tegevuse liigi 2.1 puhul 2016. aastal taotlusvoore ei toimunud. Toetatava nõustamisteenuse osutaja valiti riigihanke reeglite kohaselt programmiperioodi alguses, s.o 2015. aastal. Riigihange korraldati võistleva dialoogi vormis kooskõlas riigihangete direktiivi ja siseriikliku õigusega. Individuaalse nõustamisteenuse toetamise rakendamiseks sõlmiti Maaelu Edendamise Sihtasutusega (edaspidi *MES*) 1. juulil 2015. aastal käsundusleping nõustamisteenuse osutamiseks.

Tegevuse liigist 2.1 taotleti 2015. aastal toetust summas 8 200 000 eurot ja määrati toetust sama summa ulatuses (2015. aastal korraldatud riigihange). Taotlusvoor toimus programmiperioodi alguses ja rohkem neid ei tule ning väljamakseid tehakse MESiga sõlmitud käsunduslepingu alusel kogu perioodi jooksul. 2015. aastal maksti toetust summas 119 785 eurot, 2016. aastal 752 303 eurot ja perioodil 2014–2016 on kokku toetust välja

makstud summas 872 092 eurot. Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse liigist 2.1 väljamakstud toetuse summa osakaal 10,6% ette nähtud kogueelarvest.

Tegevuse liigi 2.3 (nõustajate koolitus) rakendamiseks korraldatakse riigihange iga täienduskoolituse kohta eraldi. Aastatel 2014–2016 algatati 9 hankemenetlust (vt tabel 9), eduka pakkumuse esitamisega lõppes 7 ja 2 hanke puhul pakkumusi ei esitatud.

Tabel 9. Tegevuse liigi 2.3 puhul 2016. aastal korraldatud hanked

Hanke nr	Hanke nimi	Hanke eeldatav maksumus	Avaldamise kuupäev	Pakkumised avatud
171717	Mentorluse baaskursus	10 000	04.03.2016	21.03.2016
172713	Keskkonnakaitse ja loodushoiu täienduskoolitus	26420	08.04.2016	25.04.2016
174662	Keskkonnakaitse ja loodushoiu täienduskoolitus	26 420	12.05.2016	20.06.2016
173752	Taimekaitse aluskoolitus konsulendile	10 000	22.04.2016	20.05.2016
175597	Nõustamismetoodika konsulendile	10000	20.06.2016	06.07.2016
177405	Nõustamismetoodika konsulendile	12 000	15.08.2016	31.08.2016
177406	Aiandus mitteaianduskonsulendile	60 000	15.08.2016	31.08.2016
177505	Taimekasvatus konsulendile	28 000	17.08.2016	06.09.2016
177500	Loomakasvatus konsulendile	73 080	17.08.2016	06.09.2016

Tabel 10. Tegevuse liigi 2.3 puhul esitatud taotluste arv ja heakskiidetud taotluste arv taotlusvoorude lõikes 2016. aastal

Hanke nr	Hanke nimi	Esitatud taotluste arv	Heaks kiidetud Taotluste/ pakkumuste arv	Hankelepingu sõlmimise kuupäev
171717	Mentorluse baaskursus	1	1	11.05.2016
172713	Keskkonnakaitse ja loodushoiu täienduskoolitus	0	0	–
174662	Keskkonnakaitse ja loodushoiu täienduskoolitus	2	1	23.08.2016
173752	Taimekaitse aluskoolitus konsulendile	1	1	06.07.2016
175597	Nõustamismetoodika konsulendile	0	0	–
177405	Nõustamismetoodika konsulendile	1	1	03.10.2016
177406	Aiandus mitteaianduskonsulendile	1	1	03.10.2016
177505	Taimekasvatus konsulendile	1	1	18.10.2016
177500	Loomakasvatus konsulendile	1	1	03.10.2016

Tabel 11. Tegevuse liigist 2.3. taotletud ja määratud toetuse summa taotlusvoorude lõikes 2016. aastal

Hanke nr	Hanke nimi	Taotletud toetuse summa/määratud taotluse summa
171717	Mentorluse baaskursus	7360
174662	Keskkonnakaitse ja loodushoiu täienduskoolitus	26 420
173752	Taimekaitse aluskoolitus konsulendile	5800
177405	Nõustamismetoodika konsulendile	12 000
177406	Aiandus mitteaiaanduskonsulendile	60 000
177505	Taimekasvatus konsulendile	28 000
177500	Loomakasvatus konsulendile	73 080

Tegevuse liigist 2.3 tehti 2016. aastal esimene ja ainuke väljamakse – „Mentorluse baaskursus“ 3 680 eurot. Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse liigist 2.3. väljamakstud toetuse summa osakaal 0,9% ette nähtud tegevuse liigi kogueelarvest.

2.3 Ülevaade realiseeritud väljundindikaatoritest kumulatiivselt meetme 2 kohta tegevuse liikide lõikes

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): meetme 2 (2.1; 2.3) avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtus on 8 600 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel olid perioodil 2014–2016 meetme 2 avaliku sektori kogukulud 875 772 eurot, s.o 10,2% kogu programmiperioodiks planeeritud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 12).

Tabel 12. Meetme 2 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (2.1; 2.3)	875 772	8 600 000	10,2%

Tegevuse liik 2.1 „Individuaalse nõustamisteenuse toetamine“:

O.3 Toetatud nõustamisteenuste arv (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigist 2.1 planeeritakse perioodil 2014–2020 toetada 7000 nõustamisteenust, mille jagunemist sihtvaldkondade lõikes kajastab tabel 13. Toetatud nõustamisteenuste arv perioodil 2014–2016 oli 872.

Tabel 13. Toetatud nõustamisteenuste arv

O.3	Kokku	2A	2B	3A	3B	P4	5A	5B	5C	5D	5E	6A
2014–2020	7000	4100	300	40	80	570	200	80	10	10	10	1600
2014–2016	872	587	1	2	14	232	19	4	0	2	0	11

O.13 Nõustamist saanud toetuse saajate arv (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigist 2.1 planeeritakse perioodil 2014–2020 nõustada 7000 toetuse saajat, mille jagunemist sihtvaldkondade lõikes kajastab tabel 14. Perioodil 2014–2016 said nõustamisteenust 793 toetuse saajat, sh kõige enam sihtvaldkonna 2A ja prioriteet 4 alt.

Tabel 14. Nõustamist saanud toetuse saajate arvu jagunemine sihtvaldkondade lõikes

O.13	Kokku	2A	2B	3A	3B	P4	5A	5B	5C	5D	5E	6A
2014–2020	7000	4100	300	40	80	570	200	80	10	10	10	1600
2014–2016	793	517	1	2	14	224	19	4	0	2	0	10

Tegevuse liik 2.3 „Toetus nõustajate koolituseks“:

O.3 Toetatud tegevuste arv (koolitused nõustajale) (lõpetatud projektide alusel): perioodil 2014–2016 toetati tegevuse liigist 2.3 1 koolitust nõustajale sihtvaldkonna 2B alt (vt tabel 15).

Tabel 15. Toetatud tegevuste arv (koolitused nõustajale)

O.3	Kokku	2A	2B	3A	3B	P4	5A	5B	5C	5D	5E	6A
2014–2016	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

O.14 Koolitatud nõustajate arv (lõpetatud projektide alusel): perioodil 2014–2016 toetati tegevuse liigist 2.3 10 nõustaja koolitamist sihtvaldkonna 2B alt (vt tabel 16).

Tabel 16. Koolitatud nõustajate arv

O.14	Kokku	2A	2B	3A	3B	P4	5A	5B	5C	5D	5E	6A
2014–2016	10	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3. Meetme 3 „Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 16) ülevaade

3.1 Meetme 3 eesmärk

Meetme 3 üldeesmärk on suurendada põllumajandustootjate jätkusuutlikkust ja konkurentsivõimet. Spetsiifilised eesmärgid on toidu tarneahela toimimise parandamine, põllumajandustoodetele lisandväärtuse andmine ning kvaliteedikavade raames toodetud toodete osas tarbijate teadlikkuse suurendamine.

Meede 3 jaguneb kaheks tegevuse liigiks:

- 1) tegevuse liik 3.1 „Liidu kvaliteedikavades ja siseriiklikult tunnustatud kvaliteedikavades osalemine“;
- 2) tegevuse liik 3.2 „Liidu ning siseriiklikult tunnustatud kvaliteedikavade raames toodetud toodete teavitamis- ja müügiendustegevused“.

3.2 Meetme 3 finantsnäitajatest ja rakendamisest tegevuse liikide 3.1 ja 3.2 lõikes

Meetme 3 kogueelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 1 000 000 eurot. Meetme 3, sh tegevuse liikide 3.1 ja 3.2, kõik projektid panustavad sihtvaldkonda 3A.

Meetme 3 tegevuse liiki 3.1 ei olnud seisuga 31.12.2016 veel rakendatud, esimene taotlusvoor toimub 2017. aastal.

Tegevuse liigi 3.2 „Liidu ning siseriiklikult tunnustatud kvaliteedikavade raames toodetud toodete teavitamis- ja müügiedendustegevused“ taotlusvoor toimus 18. aprillist kuni 22. aprillini 2016. Vastu võeti 1 toetuse taotlus summas 100 265 eurot, mis moodustas taotlusvooru eelarvest 43%. Taotlusvooru eelarveks oli 235 000 eurot ja seisuga 31.12.2016 rahuldati ainuke esitatud toetuse taotlus, kuid väljamakseteni veel ei jõutud.

3.3 Ülevaade realiseeritud väljundindikaatoritest kumulatiivselt meetme 3 kohta tegevuse liikide lõikes

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): meetme 3 avaliku sektori kogukulude väärtuseks (O.1) perioodil 2014–2020 on planeeritud 1 000 000 eurot. Kuna seisuga 31.12.2016 ei tehtud meetmest 3 väljamakseid lõpetatud projektidele, siis avaliku sektori kogukulude väärtus oli 0 eurot. (vt tabel 17)

Tabel 17. Meetme 3 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	0	1 000 000	0%

Tegevuse liik 3.1 „Liidu kvaliteedikavades ja siseriiklikult tunnustatud kvaliteedikavades osalemine“:

Kuna tegevuse liiki 3.1 ei olnud seisuga 31.12.2016 veel rakendatud, ei ole toetatud ka ühtegi põllumajanduslikku majapidamist. (vt tabel 18)

Tabel 18. Tegevuse liigist 3.1 toetatud põllumajanduslike majapidamiste arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.4 Toetatud põllumajanduslike majapidamiste arv osalemisel kvaliteedikavades	0	75	0%

4. Meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 17) ülevaade

Meede 4 jaguneb neljaks tegevuse liigiks:

- 1) tegevuse liik 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks“;
- 2) tegevuse liik 4.2 „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks“;
- 3) tegevuse liik 4.3 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid“;
- 4) tegevuse liik 4.4 „Kiviaia taastamise toetus“.

4.1 Tegevuse liigi 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamiseks“ ülevaade

4.1.1 Tegevuse liigi 4.1 eesmärk

Meetme 4 tegevuse liigi 4.1 eesmärk on toetada põllumajandusettevõtjate tulemuslikkuse parandamist tootmise kaasajastamise ja ühise majandustegevuse edendamise, keskkonnahoidlike põllumajandus- ja loomakasvatusehitiste rajamise ning uuendamise ja keskkonnasõbraliku energia tarnekindluse suurendamise kaudu.

4.1.2 Tegevuse liigi 4.1 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 4.1 kavandatud eelarve kokku 162 000 000 eurot, sh finantsinstrument 17 000 000 eurot (vt tabel 19). Tegevuse liigi 4.1 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 138 550 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 23 450 000 eurot.

Tegevuse liigi 4.1 kõik projektid panustavad sihtvaldkonda 2A. Lisaks peamisele sihtvaldkonnale 2A võib projektil olla kaasnevaks sihtvaldkonnaks, kas 3A, 5C või 5D.

Tabel 19. Tegevuse liigi 4.1 kavandatud eelarve aastate lõikes

	2015	2016	2015–2016	2014–2020	Jääk
Tagastamatu abi	74 000 000	x	74 000 000	145 000 000	71 000 000
Finantsinstrument	x	3 154 000	3 154 000	17 000 000	13 846 000
Kokku	74 000 000	3 154 000	77 154 000	162 000 000	57 154 000

Tagastamatu abi

2016. aastal võeti vastu hilinenult 2 meetme 4 tegevuse liigi 4.1 kolmanda taotlusvooruga toetuse taotlust summas 920 605 eurot, millega sooviti teha investeeringuid 2 301 511 euro ulatuses. 2016. aastal toetuse taotluste vastuvõtmist ei toimunud, kuna 2016. aastale planeeritud meetme 4 tegevuse liigi 4.1 neljas taotlusvoor lükkus edasi 2017. aastasse (vt tabel 20).

Tabel 20. Tegevuse liigist 4.1 toetuse taotlemine taotlusvoorude lõikes 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Toetuse taotlemine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
2015. a			
I taotlusvoor	724	224 610 623	87 738 583
II taotlusvoor	37	11 994 991	4 828 796
III taotlusvoor	485	134 065 261	54 003 832
Kokku	1246	370 670 875	146 571 211
2016. a			
III taotlusvoor	2	2 301 511	920 605
31.12.2016 seisuga 2015. a ja 2016. a toetuste taotlemine	1242	369 105 543	145 550 589

Toetuste taotluste rahuldamise otsuseid tehti 2016. aastal kolmandas taotlusvoorus vastu võetud taotlustele, samuti ühele esimeses taotlusvoorus esiatud taotlusele. Kokku määrati 2016. aastal tegevuse liigist 4.1 toetust 199 taotlusele summas 23 983 540 eurot, investeeringute tegemiseks 60 050 981 euro ulatuses ning seisuga 31.12.2016 on kokku määratud toetust 619 taotlusele summas 74 162 210 eurot, investeeringute tegemiseks 189 950 583 euro ulatuses. Toetuse määramine aastatel 2015–2016 taotlusvoorude lõikes on kajastatud tabelis 21.

Tabel 21. Tegevuse liigist 4.1 toetuse määramine taotlusvoorude lõikes 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Toetuse määramine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
2015. a			
I taotlusvoor	391	121 808 663	47 225 855
II taotlusvoor	33	10 391 957	4 187 582
III taotlusvoor	0	0	0
Kokku	424	132 200 619	51 413 437
2016. a			
I taotlusvoor	1	571 750	1 750 000
II taotlusvoor	0	0	0
III taotlusvoor ¹	198	59 479 231	23 808 510
Kokku	199	60 050 981	23 983 540
31.12.2016 seisuga 2015. a ja 2016. a toetuste määramine	619	189 950 583	74 162 210

¹ 2016. aastal toetuse taotluste vastuvõtmist ei toimunud, kuid võeti vastu 2015. aastal toimunud III taotlusvooru 2 taotlust.

Kokku maksti 2016. aastal toetust summas 20 781 266 eurot, mille abil tehti investeeringuid 55 035 125 euro eest. Seisuga 31.12.2016 tehti väljamakseid 405 taotlusele summas 24 497 519 eurot, investeeringu teostamiseks 64 681 158 euro ulatuses (vt tabel 22).

Tabel 22. Tegevuse liigist 4.1 toetuste maksmine taotlusvoorude lõikes 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Toetuse maksed			Väljamakstud toetuse summa määratud toetuse summast
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa	
2015. a²				
I taotlusvoor	107	9 629 284	3 709 705	7,9
II taotlusvoor	2	16 749	6549	0,2
III taotlusvoor	0	0	0	
Kokku	109	9 646 033	3 716 254	7,2
2016. a				
I taotlusvoor	247	39 634 862	15 177 424	32,9
II taotlusvoor	19	4 621 356	1 872 722	44,7
III taotlusvoor	88	10 778 906	3 731 120	15,7
Kokku	354	55 035 125	20 781 266	28,0
31.12.2016 seisuga 2015. a ja 2016. a toetuste maksmine	405	64 681 158	24 497 519	33,0

Meetme 4 tegevuse liigist 4.1 on väljamakstud toetuse summa osakaal tegevusvaldkondade lõikes kõige suurem teravilja, õliseemnete ja valgurikaste taimede kasvatamise tegevusvaldkonnas, kus välja on makstud 49,7% kogu tegevusvaldkonna määratud toetuse summast (vt tabel 23).

Tabel 23. Tegevuse liigist 4.1 toetuste maksmine tegevusvaldkondade lõikes 2016. a lõpu seisuga

Tegevusvaldkond	Määratud toetus		Makstud taotluste arv	Makstud toetuse summa	Makstud toetuse osakaal määratud toetusest (%)
	Taotluste arv	Toetuse summa			
Loomakasvatus (v.a piimatootmine ja Mesindus)	139	15 015 231	87	4 122 533	27,5

² Perioodil 13.–20.04.2015 toimus tegevuse liigi 4.1 I taotlusvoor; 17.–31.08.2015 toimus II taotlusvoor; 14.–22.12.2015 toimus III taotlusvoor.

Muude põllumajandussaaduste tootmine (k.a Mesindus)	147	10 091 417	91	3 672 737	36,4
Piimatootmine	105	21 881 656	50	3 388 737	15,5
Seakasvatus	33	4 187 582	21	1 879 271	44,9
Teravilja, õliseemnete ja valgurikaste taimede kasvatamine	195	22 986 324	156	11 434 241	49,7
Kokku	619	74 162 210	405	24 497 519	33,0

Finantsinstrument

2016. aastal rakendati esmakordselt tegevuse liigi 4.1 puhul finantsinstrumente. Finantstootest „Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen“ sai 2016. aastal abi 18 ettevõtet. Antud laenu summaks oli kokku 1 454 000 eurot, mis programmeeriti sihtvaldkonna 2A alt. Vastava toote kavandatud eelarve oli 1 675 600 eurot (vt tabel 24).

Tabel 24. Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen 2016. aastal

Ettevõtja/investeering	Kokku	EAFRD osa	Ettevõtete arv
Meede 4.1 kokku (sihtvaldkond 2A)	1 454 000	1 308 600	18
sh mikroettevõtjad	511 000	459 900	8
sh noortalunikud	645 000	580 500	7
sh tootjarühmad	100 000	90 000	1
sh alustavad ettevõtjad	98 000	88 200	1
sh naisettevõtjad	100 000	90 000	1
Investeeringu liigid ja valdkonnad			
Põllumajanduslikud tootmishooned	898 500	808 650	10
sh lamba- ja kitselaudad	75 000	67 500	1
sh sõnnikuhoidlad	100 000	90 000	1
sh kuivatid ja elevaatorid	353 500	318 150	4
Põllumajanduslikku tootmishoone statsionaarse seadmed	279 000	251 100	4
sh kuivatitele ja elevaatoritele	108 000	97200	2
Esmamüügi eelseks ettevalmistuseks vajaliku mobiilsete masinate või seadmete ostmise	276 500	248 850	4

Finantstootest „Pikaajaline investeerimislaen“ sai 2016. aastal abi 4 ettevõtjat (vt tabel 25). Antud laenu summaks oli kokku 1 700 000 eurot, mis programmeeriti sihtvaldkonna 2A alt. Vastava toote kavandatud eelarve oli 1 899 800 eurot.

Tabel 25. Pikaajaline investeerimislaen 2016. aastal

Ettevõtja/investeering	Kokku	EAFRD osa	Ettevõtte arv
Meede 4.1 kokku (sihtvaldkond 2A)	1 700 000	1 530 000	4
sh mikroettevõtjad	1 700 000	1 530 000	4
Investeeringu liigid ja valdkonnad			
Põllumajanduslikud tootmishooned	900 000	810 000	2
sh kuivatid ja elevaatorid	100 000	90 000	1
Põllumajanduslikku tootmishoonesse statsionaarse seadmed	700 000	630 000	2

4.1.3 Ülevaade tegevuse liigi 4.1 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigi 4.1 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtus on 162 000 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel olid perioodil 2014–2016 tegevuse liigi 4.1 avaliku sektori kogukulud 9 704 164 eurot, s.o 6% kogu programmiperioodiks planeeritud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 26).

Tabel 26. Tegevuse liigi 4.1 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	9 704 164	162 000 000	6%

O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor) (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et tegevuse liigi koguinvesteering kokku on 385 000 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel oli perioodil 2014–2016 koguinvesteering 25 288 778 eurot, s.o 7% kogu programmiperioodiks kavandatud (vt tabel 27).

Tabel 27. Tegevuse liigi 4.1 koguinvesteering eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)	25 288 778	385 500 000	7%

O.4 Selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, keda on toetatud põllumajanduslikesse majapidamistesse investeerimiseks (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, keda toetatakse põllumajanduslikesse majapidamistesse investeerimiseks, on 807. Lõpetatud projektide alusel oli perioodil 2014–2016 O.4 väärtuseks 188, s.o 23,3% kogu programmiperioodiks kavandatud (vt tabel 28).

Tabel 28. Tegevuse liigi 4.1 põllumajanduslike majapidamiste arv, keda on toetatud põllumajanduslikesse majapidamistesse investeerimiseks

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.4 Selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, keda on toetatud põllumajanduslikesse majapidamistesse investeerimiseks	188 ³	807	23,3%

4.2 Tegevuse liigi 4.2 „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks“ ülevaade

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 4.2 kavandatud eelarve kokku 75 000 000 eurot, sh finantsinstrument 6 000 000 eurot. Tegevuse liigi 4.2 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 64 050 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 10 950 000 eurot.

Tegevuse liigi 4.2 puhul toimuvad eraldi taotlusvoorud mikro- ja väikeettevõtjatele (4.2.1), keskmise suurusega ettevõtjatele ja suurettevõtjatele (4.2.2), tunnustatud tootjarühmadele (4.2.3) ning suurprojektidele (4.2.4). Neile on määratud ka eraldi eelarved. Tegevuse liigi 4.2 raames 2014. aastal taotlusvoor ei toimunud. 2015. aastal toimus esimene taotlusvoor ja 2016. aastal teine taotlusvoor.

Finantsinstrument

2016. aastal rakendati esmakordselt tegevuse liigi 4.2 puhul finantsinstrumente. Finantstootest „Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen“ sai 2016. aastal abi 2 ettevõtet. Antud laenu summaks oli kokku 200 000 eurot, mis programmeeriti sihtvaldkonna 6A alt (vt tabel 29).

Tabel 29. Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen 2016. aastal

	Antud laen kokku	EAFRD osa	Ettevõtete arv
Tegevuse liik 4.2 kokku	200 000	180 000	2
sh sihtvaldkond 3A			
sh sihtvaldkond 6A	200 000	180 000	2
sh mikroettevõtjad			
sh väikeettevõtjad			
sh noortalunikud			
sh tootjarühmad			
sh alustavad ettevõtjad	100 000	90 000	1
sh puudega ettevõtjad			
sh naisettevõtjad	100 000	90 000	1
Investeeringu liigid			
Seadme ostmine	100 000	90 000	1

³ sh finantsinstrumendi abil toetust saanud 23 põllumajanduslikku majapidamist.

Ehitise ehitamine ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras	100 000	90 000	1
--	---------	--------	---

Finantstootest „Pikaajaline investeerimislaen“ sai 2016. aastal abi 1 ettevõtja. Antud laenu summaks oli kokku 560 000 eurot, mis programmeeriti sihtvaldkonna 6A alt (vt tabel 30).

Tabel 30. Pikaajaline investeerimislaen 2016. aastal

	Antud laen kokku	EAFRD osa	Ettevõtete arv
Tegevuse liik 4.2 kokku	560 000	504 000	1
sh sihtvaldkond 3A			
sh sihtvaldkond 6A	560 000	504 000	1
sh mikroettevõtjad			
sh väikeettevõtjad			
sh noortalunikud			
sh tootjarühmad			
sh alustavad ettevõtjad	560 000	504 000	1
sh puudega ettevõtjad			
sh naisettevõtjad			
Investeeringu liigid			
Seadme ostmine	25 375	22 838	1
Ehitise ehitamine ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras	534 625	481 163	1

4.2.1 Tegevuse alaliigi 4.2.1 „Mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Tegevuse alaliigi 4.2.1 „Mikro- ja väikeettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ eesmärgiks on Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodetele (välja arvatud kalandustooted) lisandväärtuse andmine. Spetsiifilisemalt ELi toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodete töötlejate konkurentsivõime tõstmine ja esmatootjate aktiivsem osalemine ELi toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodete töötlemises. 4.2.1 projektid panustavad sihtvaldkondadesse 3A ja 6A.

Tegevuse alaliigi 4.2.1 kavandatud kogueelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 25 500 000 eurot. 2014. aastal taotlusvooru ei toimunud. 2015. aastal toimus tegevuse alaliigi 4.2.1 esimene taotlusvoor ja 2016. aastal teine taotlusvoor.

2016. aastal toimus tegevuse liigi 4.2.1 teine taotlusvoor ajavahemikul 27. juunist 1. juulini 2016, mille eelarveks oli 7 250 000 eurot. Teises taotlusvoorus esitati 63 taotlust toetuse

summas 8 280 573 eurot. Toetust taotleti ette nähtud vooru eelarvest 14% rohkem. Toetuse taotlemine ja määramine aastatel 2015 ja 2016 sihtgruppide lõikes on esitatud tabelis 31.

Tabel 31. Tegevuse alaliigist 4.2.1 toetuse taotlemine ja määramine sihtgruppide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Sihtgrupp	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa	Taotletud abikõlblik maksumus	Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa
Põllumajandusliku maj. tegevusega tegelev mikroettevõtja (mahetöötaja)	5	829 847	1 891 078	3	327 474
Põllumajandusliku maj. tegevusega tegelev mikroettevõtja	6	514 922	1 312 112	4	466 092
Väikese suurusega ettevõtja või mikroettevõtja (mahetöötaja)	6	1 391 943	3 940 545	4	901 695
Väikese suurusega ettevõtja või mikroettevõtja	41	9 650 256	27 162 956	23	5 206 980
I taotlusvoor (2015) kokku	58	12 386 968	34 306 691	34	6 902 242
Põllumajandusliku maj. tegevusega tegelev mikroettevõtja (mahetöötaja)	7	329 651	734 463	5	290 859
Põllumajandusliku maj. tegevusega tegelev mikroettevõtja	7	888 454	2 270 682	3	122 534
Väikese suurusega ettevõtja või mikroettevõtja (mahetöötaja)	16	2 850 384	6 423 696	12	1 946 345
Väikese suurusega ettevõtja või mikroettevõtja	33	4 212 084	11 052 404	23	3 050 131
II taotlusvoor (2016) kokku	63	8 280 573	20 481 244	43	5 409 868
I, II taotlusvoor kokku 2015–2016	121	20 667 541	54 787 935	77	12 312 110

Tegevuse alaliigi 4.2.1 heakskiidetud taotluste arv teises taotlusvoorus oli 43, millega määrati toetust summas 5 409 868 eurot, mille abiga planeeritakse teha investeeringuid summas 13 185 177 eurot (vt tabel 32).

Tabel 32. Tegevuse alaliigist 4.2.1 toetuse määramine sihtgruppide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Sihtgrupp	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I taotlusvoor (2015) kokku	34	20 179 061	6 902 242
Mikroettevõtjad	7	1 920 006	793 566
Väikese suurusega ettevõtjad või mikroettevõtjad	27	18 259 055	6 108 676
II taotlusvoor (2016) kokku	43	13 185 177	5 409 868
Mikroettevõtjad	8	955 775	413 393

Väikese suurusega ettevõtjad või mikroettevõtjad	35	12 229 402	4 996 476
I, II taotlusvoor kokku 2015–2016	77	33 364 238	12 312 110

Tegevuse alaliigist 4.2.1 väljamakstud toetuse summa aastal 2016 oli 1 018 919 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 2 570 447 euro ulatuses. Tegemist oli esimese taotlusvooru raames heaks kiidetud 13 taotlusele tehtud väljamaksetega. Seisuga 31.12.2016 ei olnud 4.2.1 teise taotlusvooru toetuse väljamakseid tehtud. Toetuse väljamaksmine sihtgruppide lõikes on kajastatud tabelis 33.

Tabel 33. Tegevuse alaliigist 4.2.1 toetuse väljamaksmine sihtgruppide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Sihtgrupp	Maksmine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I taotlusvoor (2015) kokku	13	2 570 447	1 018 919
Põllumajandusliku majandustegevusega tegelev mikroettevõtja	3	397 654	175 841
Väikese suurusega ettevõtja või mikroettevõtja	10	2 172 793	843 078
II taotlusvoor (2016) kokku	0	0	0
Põllumajandusliku majandustegevusega tegelev mikroettevõtja	0	0	0
Väikese suurusega ettevõtja või mikroettevõtja	0	0	0
Tegevuse alaliik 4.2.1 kokku 2015–2016	13	2 570 446	1 018 919

Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse alaliigist 4.2.1 väljamakstud toetuse summa osakaal 4% programmiperioodiks 2014–2020 ette nähtud kogueelarvest (tagastamatu abi osas) ning 8% kogu määratud toetuse summast perioodil 2014–2016. Vastavad osakaalud on vooruti välja toodud tabelis 34.

Tabel 34. Tegevuse alaliigi 4.2.1 toetuse kavandatud eelarve ning määratud ja väljamakstud toetuse summa aastatel 2015–2016

Taotlusvoor	Kavandatud eelarve	Määratud toetuse summa	Määratud toetuse summa osakaal kavandatud eelarvest	Väljamakstud toetuse summa	Väljamakstud toetuse summa osakaal perioodi eelarvest	Väljamakstud toetuse summa määratud toetuse summast
II taotlusvoor (2016)	7 250 000	5 409 868	75%	0	x	x
I taotlusvoor (2015)	7 400 000	6 902 242	93%	1 018 919	4%	15%
Periood kokku	25 500 000	12 312 110	48%	1 018 919	4%	8%

4.2.2 Tegevuse alaliigi 4.2.2 „Keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Tegevuse alaliigi 4.2.2 „Keskmise suurusega ettevõtjate ja suurettevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus“ eesmärk on aidata kaasa toodete töötlemise osakaalu suurendamisele ja töötlemise efektiivsuse tõstmisele, mis suurendaks toodete konkurentsivõimet nii siseturul kui ka välisurgudel. Tegevuse alaliigi 4.2.2 projektid panustavad sihtvaldkonda 5B.

Tegevuse alaliigi 4.2.2 kavandatud kogueelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 16 560 000 eurot. 2015. aastal toimus tegevuse alaliigi 4.2.2 esimene taotlusvoor ja 2016. aastal teine taotlusvoor.

Tegevuse alaliigi 4.2.2 teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 12. detsembrist 16. detsembrini 2016, mille eelarveks oli 4,7 miljonit eurot. Teises taotlusvoorus esitati 13 taotlust toetuse summas 7 234 264 eurot. Toetust taotleti ette nähtud vooru eelarvest 54% rohkem. Toetuse taotlemine ja määramine aastatel 2015ja 2016 sihtgruppide lõikes on esitatud tabelis 35.

Tabel 35. Tegevuse alaliigist 4.2.2 toetuse taotlemine ja määramine sihtgruppide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Sihtgrupp	Taotluste arv	Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa
Keskmise suurusega ettevõtjad	14	9	3 303 242
Suurettevõtjad	5	2	1 498 187
I taotlusvoor (2015) kokku	19	11	4 801 429
Keskmise suurusega ettevõtjad	9	x	x
Suurettevõtjad	4	x	x
II taotlusvoor (2016) kokku	13	0	0
I, II taotlusvoor kokku 2015–2016	32	11	4 801 429

Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse alaliigi 4.2.2 teise taotlusvooru taotluste menetlemine pooleli ja määramise otsuseid veel ei olnud tehtud. Menetlemise tähtajaks oli 11.05.2017.

Tegevuse alaliigist 4.2.2 väljamakstud toetuse summa aastal 2016 oli 128 842 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 462 854 euro ulatuses. Tegemist oli esimese taotlusvooru raames heaks kiidetud 3 taotlusele tehtud väljamaksetega. Toetuse väljamaksmine sihtgruppide lõikes on kajastatud tabelis 36.

Tabel 36. Tegevuse alaliigist 4.2.2 toetuse väljamaksmine sihtgruppide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Sihtgrupp	Maksmine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I taotlusvoor (2015) kokku	3	462 854	128 842
Keskmise suurusega ettevõtja	3	462 854	128842
Suuretevõtja	0	0	0
II taotlusvoor (2016) kokku	0	0	0
Keskmise suurusega ettevõtja	0	0	0
Suuretevõtja	0	0	0
Tegevuse alaliik 4.2.2 kokku 2015–2016	3	462 854	128 842

Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse alaliigist 4.2.2 väljamakstud toetuse summa osakaal 0,8% programmiperioodiks 2014–2020 ette nähtud kogueelarvest ning 2,7% kogu määratud toetuse summast perioodil 2014–2016. Vastavad osakaalud on vooruti välja toodud tabelis 37.

Tabel 37. Tegevuse alaliigi 4.2.2 toetuse kavandatud eelarve ning määratud ja väljamakstud toetuse summa aastatel 2015–2016

Taotlusvoor	Kavandatud eelarve	Määratud toetuse summa	Määratud toetuse summa osakaal kavandatud eelarvest	Väljamakstud toetuse summa	Väljamakstud toetuse summa osakaal perioodi eelarvest	Väljamakstud toetuse summa määratud toetuse summast
II taotlusvoor (2016)	4 700 000	x	x	x	x	x
I taotlusvoor (2015)	4 800 000	4 801 429	100%	128 842	0,8%	2,7%
Periood kokku	16 560 000	4 801 429	29%	128 842	0,8%	2,7%

4.2.3 Tegevuse alaliigi 4.2.3 „Tunnustatud tootjarühma põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Tegevuse alaliigi 4.2.3 „Tunnustatud tootjarühma põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise investeeringutoetus“ eesmärk on soodustada ühistegevust töötlemise etapis, et selle kaudu tõsta omavaheline koostöö järgmisele tasandile, sest põllumajandussaaduste töötlemine on üheks võimaluseks, kuidas tootjad saavad parandada enda positsioone toidutarneahelas. Tegevuse alaliigi 4.2.3 projektid panustavad sihtvaldkonda 3A.

Tegevuse alaliigi 4.2.3 kavandatud kogueelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 8 940 000 eurot. 2016. aastal toimus tegevuse liigi 4.2.3 teine taotlusvoor ajavahemikul 12. detsembrist 16. detsembrini 2016, mille eelarveks oli 4 miljonit eurot. Teises taotlusvoorus esitati 6 taotlust toetuse summas 4 281 464 eurot. Toetust taotleti ette nähtud voo eelarvest 7% rohkem.

Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse alaliigi 4.2.3 teise taotlusvooru taotluste menetlemine pooleli ja määramise otsuseid veel ei olnud tehtud. Menetlemise tähtajaks oli 11. mai 2017.

Tegevuse alaliigist 4.2.3 väljamakstud toetuse summa aastal 2016 oli 1 057 485 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 5 287 424 euro väärtuses. Tegemist oli esimese taotlusvooru raames heaks kiidetud 1 taotluse väljamaksetega. Toetuse väljamaksmine aastatel 2015 ja 2016 sihtgruppide lõikes on kajastatud tabelis 38.

Tabel 38. Tegevuse alaliigist 4.2.3 toetuse väljamaksmine sihtgruppide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Sihtgrupp	Maksmine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I taotlusvoor (2015) kokku	1	5 287 424	1 057 485
Mikroettevõtja	0	0	0
Väikse suurusega ettevõtja	0	0	0
Keskmise suurusega ettevõtja	1	5 287 424	1 057 485
Suurettevõtja	0	0	0
II taotlusvoor (2016) kokku	0	0	0
Mikroettevõtja	0	0	0
Väikse suurusega ettevõtja	0	0	0
Keskmise suurusega ettevõtja	0	0	0
Suurettevõtja	0	0	0
Tegevuse alaliik 4.2.3 kokku 2015–2016	1	5 287 424	1 057 485

Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse alaliigist 4.2.3 väljamakstud toetuse summa osakaal 12% programmiperioodiks 2014–2020 ette nähtud kogueelarvest ning 27% kogu määratud toetuse summast perioodil 2014–2016. Vastavad osakaalud on vooruti välja toodud tabelis 39.

Tabel 39. Tegevuse alaliigi 4.2.3 toetuse kavandatud eelarve ning määratud ja väljamakstud toetuse summa aastatel 2015–2016

Taotlusvoor	Kavandatud eelarve	Määratud toetuse summa	Määratud toetuse summa osakaal kavandatud eelarvest	Väljamakstud toetuse summa	Väljamakstud toetuse summa osakaal perioodi eelarvest	Väljamakstud toetuse summa määratud toetuse summast
II taotlusvoor (2016)	4 000 000	x	x	x	x	x
I taotlusvoor (2015)	3 860 000	3 860 000	100%	1 057 485	12%	27%
Periood kokku	8 940 000	3 860 000	43%	1 057 485	12%	27%

4.2.4 Ülevaade tegevuse liigi 4.2 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigi 4.2 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtus on 75 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse liigi 4.2 avaliku sektori kogukulude väärtus 90 498 eurot, s.o 0,1% kogu programmiperioodiks planeeritud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 40).

Tabel 40. Tegevuse liigi 4.2 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	90 498	75 000 000*	0,1%

*sh 69 000 000 eurot on tagastamatu abi ja 6 000 000 eurot FI.

O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor) (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et tegevuse liigi 4.2 koguinvesteering (avalik + erasektor) kokku on 204 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse liigi 4.2 koguinvesteeringu (avalik + erasektor) väärtus 260 085 eurot, s.o 0,1% kogu programmiperioodiks kavandatud (vt tabel 41).

Tabel 41. Tegevuse liigi 4.2 koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)	260 085	204 000 000	0,1%

O.3 Investeerimiseks (põllumajandustoodete töötlemisse ja turustamisse) toetust saanud tegevuste arv (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud investeerimiseks põllumajandustoodete töötlemisse ja turustamisse toetust saanud tegevuste arv on 150. Seisuga 31.12.2016 oli O.3 väärtuseks 2, s.o 1,3% kogu programmiperioodiks kavandatud (vt tabel 42).

Tabel 42. Tegevuse liigist 4.2 investeerimiseks põllumajandustoodete töötlemisse ja turustamisse toetust saanud tegevuste arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.3 Investeerimiseks (põllumajandustoodete töötlemisse ja turustamisse) toetust saanud tegevuste arv	2	150	1,3%

4.3 Tegevuse liigi 4.3 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid“ ülevaade

Tegevuse liigi 4.3 eesmärk

Tegevuse liigi 4.3 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid“ eesmärk on suurendada maatulundusmaa viljelusväärtust ja tagada sihtotstarbeline kasutus korrastatud kuivendussüsteemide ja juurdepääsuteede kaudu.

Tegevuse liik 4.3 jaguneb kaheks tegevuse alaliigiks:

- 1) 4.3.1 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ning hoiu investeeringutoetus riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude uuendamiseks“;
- 2) 4.3.2 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“.

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 4.3 kavandatud eelarve kokku 49 000 000 eurot. Tegevuse liigi 4.3 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 41 650 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 7 350 000 eurot. Kõik tegevuse liigi 4.3 projektid panustavad sihtvaldkonda 2A.

4.3.1 Tegevuse alaliigi 4.3.1 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ning hoiu investeeringutoetus riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude uuendamiseks“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Tegevuse alaliigi 4.3.1 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ning hoiu investeeringutoetus riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude uuendamiseks“ üldeesmärk on suurendada maatulundusmaa viljelusväärtust ja tagada sihtotstarbeline kasutus korrastatud kuivendussüsteemide kaudu. Investeeringutoetuse spetsiifiline eesmärk on parandada riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude tehnilist ja ökoloogilist seisukorda.

Tegevuse alaliigi 4.3.1 kavandatud kogueelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 5 400 000 eurot. 2016. aastal toimus tegevuse alaliigi 4.3.1 teine taotlusvoor ajavahemikul 24. oktoobrist 30. oktoobrini 2016, mille eelarve oli 900 000 eurot. Teises taotlusvoorus esitati 13 taotlust toetuse summas 893 640 eurot (vt tabel 43). Seisuga 31.12.2016 oli teise taotlusvooru taotluste menetlemine veel pooleli ning toetuse taotluste rahuldamise ja väljamaksete otsuseid ei tehtud. Teise taotlusvooru taotluste andmetel kavandatakse toetusega uuendada 13 riigieesvoolu lõiku kogupikkusega 110,6 km, mille veetasemest sõltub 8 709,2 ha põllumajandusmaade kasutamine. Perioodil 2014–2016 kavandatakse toetusega uuendada 30 riigieesvoolu lõiku kogupikkusega 228 km, mille veetasemest sõltub 22 414 ha põllumajandusmaade kasutamine.

Tabel 43. Tegevuse alaliigist 4.3.1 toetuse taotlemine ja määramine 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Taotlemine			Määramine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I	17	886 762	886 742	17	886 762	886 742
II	13	893 640	893 640	0	0	0
4.3.1 kokku	30	1 780 402	1 780 382	0	886 762	886 742
M4.3 kokku	126	22 554 437	17 999 848	48	8 417 981	6 794 675

Kõige rohkem taotleti toetust teises taotlusvoorus voolusängi setetest puhastamisele (36%), millele järgnesid ettevalmistavate tööde tegemine (29%) ja truuride uuendamine (18%). Keskkonnakaitse eesmärgist lähtuvaid töid kavandatakse teha 11 riigieesvoolul ehk 85% toetusega hõlmatud riigieesvoolu lõikudel.

Teise taotlusvooru taotlemise andmetel paiknevad uuendatavad riigieesvoolud 7 erinevas maakonnas. Arvuliselt kõige rohkem kavandatakse toetuse abil uuendada riigieesvoole Harjumaal, s.o 4 lõiku kogupikkusega 35,4 km. Järgnevad Raplamaa 3 ühiseesvoolu lõiguga (19,46 km) ja Pärnumaa 2 ühiseesvoolu lõiguga, kogupikkusega 25,91 km. Teise taotlusvooru tulemuste põhjal ei kavandata tegevusi Ida-Virumaa, Läänemaa, ega Põlvamaa riigieesvooludel.

Perioodil 2014–2016 tehti tegevuse alaliigi 4.3.1 raames väljamakseid esimese taotlusvooru 3 taotlusele summas 100 012 eurot, millest lõpetatud taotluste väljamakseid tehti 2 taotlusele summas 74 228 eurot.

4.3.2 Tegevuse alaliigi 4.3.2 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Tegevuse alaliigi 4.3.2 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ üldeesmärk on suurendada maatulundusmaa viljelusväärtust ja tagada sihtotstarbeline kasutus korrastatud kuivendussüsteemide ja juurdepääsuteede kaudu. Investeeringutoetuse spetsiifilised eesmärgid on põllu- ja erametsamajanduse tootmis-tingimuste tasakaalustamine erinevates maapiirkondades, vähendades ebasoodsast veerežiimist tingitud põllumajandustootmise riske ja suurendades erametsa tootlikkust. Eesmärkideks on veel üleujutusohutude vähendamine ja eesvoolude isepuhastamisvõime suurendamine, hajukoormuse leviku vähendamine ning maaparanduse ühistegevuse arendamine, mis aitab terviklikult maaparandussüsteeme korrastada.

Tegevuse alaliigi 4.3.2 kavandatud kogueelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 43 600 000 eurot. 2016. aastal toimus tegevuse alaliigi 4.3.2 teine taotlusvoor ajavahemikul 24. oktoobrist 30. oktoobrini 2016, mille eelarveks oli 8 miljonit eurot ja millest 1,8 miljonit oli määratud ettevõtjatele ning 4,2 miljonit mittetulundusühingutele. Mittetulundusühingute sihtgrupi moodustavad maaparandusühistu, mittetulundusliku metsaühistu ja mittetulun-

dusühingu taotlused. Ettevõtjate sihtgrupi moodustavad põllumajandusega tegelevad ettevõtjad, erametsaomanikust ettevõtjad ning tulunduslikud metsäühistud. Seisuga 31.12.2016 oli teise taotlusvooru taotluste menetlemine veel pooleli ning toetuse taotluste rahuldamise ja väljamaksete otsuseid ei tehtud.

Teises taotlusvoorus esitati 47 taotlust (vt tabel 44). Toetuse taotlusi esitati 98% ulatuses 2016. aasta eelarvest, mis on 7 843 548 eurot. Enim taotleti toetust reguleeriva võrgu rekonstrueerimiseks (60% taotletud toetusest) ja eesvoolude rekonstrueerimisele (21% taotletud toetust). Kõige rohkem esitati taotlusi Pärnumaalt, Viljandimaalt ja Tartumaalt. Samas Võrumaalt ei esitatud ühtegi taotlust.

Tabel 44. Tegevuse alaliigist 4.3.2 toetuse taotlemine ja määramine 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Taotlemine			Määramine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I	49	10 662 348	8 375 917	31	7 531 219	5 907 933
II	47	10 111 688	7 843 549	0	0	0
4.3.2 kokku	96	20 774 035	16 219 466	31	7 531 219	5 907 933
M4.3 kokku	126	22 554 437	17 999 848	48	8 417 981	6 794 675

31.12.2016 seisuga tehti esimese taotlusvooru taotlustele, mille taotluste vastuvõtt oli 2015. aastal, määramise otsused. Esimese taotlusvooru taotlustest said toetuse määramise otsuse 31 taotlust 49 taotlusest (vt tabel 44). Määratud toetuse summa oli kokku 5 907 933 eurot, mis moodustas eelarvest 98%. Heakskiidetud taotluste osatähtsus esitatud taotluste arvust oli 63%. Keskmise määratud toetuse summa oli 190 578 eurot. Kõige suurem osa esimese taotlusvooru määratud toetusest kasutatakse maaparandusega otseselt seotud investeringuteks. Esimeses taotlusvoorus määrati toetust 239 tegevuse elluviimiseks. Kõige suurem osa toetusest 53,7% läks reguleeriva võrgu rekonstrueerimiseks. Järgnes eesvoolu rekonstrueerimine 14,8%.

Kõige rohkem määrati toetust esimeses taotlusvoorus Pärnumaa, Järvamaa ja Tartumaa taotlustele. Viis maakonda jäid toetusega hõlmamata: toetust taotlesid, aga toetust ei määratud Valgamaa, Raplamaa ega Harjumaa taotlustele ning Hiiumaalt ja Ida-Virumaalt ei esitatud ühtegi taotlust.

Kui rääkida esimese taotlusvooru määramistest sihtgruppide lõikes, siis mittetulundusühingute sihtgrupis rahuldati kõik nõutele vastavad taotlused (16 taotlust) (vt tabel 45). Mittetulundusühingute sihtgrupi kasutamata jäänud raha tõsteti ümber ettevõtjate sihtgrupile. Ettevõtja sihtgrupi eelarve suurenes 691 186 euro võrra (38%) 2 491 186 euroni. 47% ettevõtjate taotlustest said toetuse heakskiitva otsuse.

Tabel 45. Tegevuse alaliigist 4.3.2 toetuste määramine sihtgruppide lõikes (2016. aasta taotlusvoor)

Taotlusvooru sihtgrupid	Eelarve	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa	Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa	Määratud toetuse osatähtsus eelarvest
Ettevõtjad	1 800 000	32	4 884 812	15	2 491 186	138%
Mittetulundusühingud	4 200 000	17	3 491 105	16	3 416 747	81,4%
Kokku	6 000 000	49	8 375 917	31	5 907 933	98,5%

Seisuga 31.12.2016 esitati tegevuse alaliigi 4.3.2 raames kokku 96 taotlust summas 16 219 466 eurot ja toetust määrati 31 taotlusele kogusummas 5 907 933 eurot. Perioodil 2014–2016 tehti tegevuse alaliigi 4.3.2 raames väljamakseid esimese taotlusvooru 24 taotlusele summas 2 142 878 eurot, millest lõplikke väljamakseid tehti 3 taotlusele summas 413 004 eurot, mis moodustab 7% määratud toetusest.

4.3.3 Ülevaade tegevuse liigi 4.3 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigi 4.3 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtus on 49 000 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel olid perioodil 2014–2016 tegevuse liigi 4.3 avaliku sektori kogukulud 487 232 eurot, s.o 1% kogu programmiperioodiks planeeritud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 46).

Tabel 46. Tegevuse liigi 4.3 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	487 232	49 000 000	1%

O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor) (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et tegevuse liigi 4.3 koguinvesteering (avalik + erasektor) kokku on 62 280 500 eurot. Perioodil 2014–2016 oli tegevuse liigi 4.3 koguinvesteeringu väärtus 565 934 eurot, s.o 1% kogu programmiperioodiks kavandatud (vt tabel 47).

Tabel 47. Tegevuse liigi 4.3 koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)	565 934	62 280 500	1%

O.3 Toetatud tegevuste arv (lõpetatud projektide alusel): Perioodil 2014–2016 toetati tegevuse liigist 4.3 5 tegevust (vt tabel 48). Kuna antud väljundindikaatori osas ei ole

tegevuse liigi 4.3 kohta programmiperioodiks seatud saavutatavat väärtust, siis ei saa välja tuua väljundindikaatori O.3 rakendamise seis.

Tabel 48. Tegevuse liigist 4.3 toetatud tegevuste arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)	5	-	-

4.4 Tegevuse liigi 4.4 „Kiviaia taastamise toetus“ ülevaade

4.4.1 Tegevuse liigi 4.4 eesmärk

Kiviaedade rajamise ja taastamise toetuse eesmärk on aidata kaasa kõrge ajaloolise, kultuurilise ja maastikulise väärtusega traditsiooniliste põllumajandusmaastike säilimisele. Kiviaedade rajamise ja taastamise kaudu säilitatakse ja suurendatakse maastike esteetilist väärtust, luuakse elupaiku ning suurendatakse bioloogilist ja maastikulist mitmekesisust.

4.4.2 Tegevuse liigi 4.4 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Tegevuse liigi 4.4 kavandatud kogueelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 2 500 000 eurot, millest moodustab EAFRD osa 1 875 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 625 000 eurot. Kõik tegevuse liigi 4.4 projektid panustavad tervikuna prioriteet 4 sihtvaldkondadesse 4A, 4B ja 4C.

Esimeseks taotlusvooruks oli ette nähtud 1 500 000 eurot. Esimeses taotlusvoorus, mis toimus 15. veebruarist 19. veebruarini 2016, esitati toetuse saamiseks 484 taotlust summas 3 633 851 eurot, mis ületas taotlusvooru eelarvet rohkem kui kahekordselt (vt tabel 49). Rahuldati 197 taotlust summas 1 499 408 eurot ning toetust on 31.12.2016 seisuga välja makstud 105 819 euro ulatuses kokku 25 projektile, sh on lõpetatud 14 projekti.

Tabel 49. Tegevuse liigist 4.4 toetuse taotlemine ja määramine 2016. aastal

Taotlusvoor	Taotlemine			Määramine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I	484	3 634 661	3 633 851	197	1 499 408	1 499 408
Kokku	484	3 634 661	3 633 851	197	1 499 408	1 499 408

4.4.3 Ülevaade tegevuse liigi 4.4 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

Tänaseks hetkeks ei ole veel olemas märkimisväärset osa andmetest. Toetuse määramise otsused tehti 2016. aasta juuni esimeses pooles ja sellest hetkest alates on heaks kiidetud toetuste otsuse saajatel aega kaks aastat investeeringu objektile planeeritud tegevuse

tegemiseks. Toetuse väljamaksmiseid on PRIA võimalik teostada kuni 2018. aasta lõpuni, erandjuhtudel kauemgi.

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigi 4.4 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtus on 2 500 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel oli seisuga 31.12.2016 avaliku sektori kogukulude väärtuseks 40 550 eurot, s.o 1,6% kogu programmiperioodiks planeeritud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 50).

Tabel 50. Tegevuse liigi 4.4 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	40 550	2 500 000	1,6%

O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor) (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et tegevuse liigi 4.4 koguinvesteering kokku on 2 500 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel oli seisuga 31.12.2016 koguinvesteering 40 550 eurot, s.o 1,6% planeeritud kogu programmiperioodiks kavandatust (vt tabel 51).

Tabel 51. Tegevuse liigi 4.4 koguinvesteering eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)	40 550	2 500 000	1,6%

O.3 Mittetootlike investeeringute tegemiseks toetust saanud tegevuste arv (lõpetatud projektide alusel): seisuga 31.12.2016 oli tegevuse liigi 4.4 lõpetatud projektide arv 14, mis moodustab kogu programmiperioodiks ette nähtud 250 projektist 5,6%.

Tabel 52. Tegevuse liigist 4.4 toetust saanud tegevuste arv mittetootlike investeeringute tegemiseks

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.3 Mittetootlike investeeringute tegemiseks toetust saanud tegevuste arv	14	250	5,6%

5. Meetme 6 „Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 19) ülevaade

Meede 6 jaguneb kolmeks tegevuse liigiks:

- 1) tegevuse liik 6.1 „Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine“;
- 2) tegevuse liik 6.3 „Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine“;
- 3) tegevuse liik 6.4 „Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas“.

5.1 Tegevuse liigi 6.1 „Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine“ ülevaade

5.1.1 Tegevuse liigi 6.1 eesmärk

Tegevuse liigi 6.1 „Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine“ üldeesmärk on hõlbustada noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamist ja kaasa aidata põlvkondade vahetusele põllumajanduses ning kaasaegsete teadmistega ja kogemustega põllumajandustootjate jätkusuutliku vanuselise struktuuri kujundamisele. Spetsiifilised eesmärgid on noorte põllumajandustootjate abistamine põllumajandusliku majapidamise sisseseadmisel, noorte põllumajandustootjate ettevõtte edaspidine struktuuriline kohandamine, tööhõive võimaluste laiendamine noortele ning noorte põllumajandustootjate erialase pädevuse ja töökogemuse suurendamine.

5.1.2 Tegevuse liigi 6.1 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 6.1 kavandatud eelarve kokku 22 124 000 eurot. Tegevuse liigi 6.1 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 18 040 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 3 960 000 eurot ning 124 000 eurot I sambast ümbertõstetud vahendid. Tegevuse liigi 6.1 kõik projektid panustavad sihtvaldkonna 2B. Kui tegevuse liigi 6.1 projektil on lisanduv sihtvaldkond, millesse projekt täiendavalt panustab, siis tuleb lisaks peamisele sihtvaldkonnale 2B määratleda ka lisanduv sihtvaldkond, kas 2A, 5C või 6A järgmiselt:

- 1) projektid, mis tehakse ettevõtjate poolt, kes on üle võtnud oma vanema, vanavanema või mõne muu ettevõtte, panustavad sihtvaldkonda 2A;
- 2) projektid, mille raames tehakse investeeringuid bioenergiasse, panustavad sihtvaldkonda 5C;
- 3) projektid, mis tehakse ettevõtjate poolt, kes on asutanud uue ettevõtte, panustavad sihtvaldkonda 6A.

Tegevuse liigi 6.1 rakendamiseks toimus esimene taotlusvoor 2016. aastal ajavahemikul 10. oktoobrist 17. oktoobrini, mille eelarve oli 4 000 000 eurot. Vastu võeti 238 taotlust summas 11 068 238 eurot, mis tähendab, et taotlusvooru eelarve ületati rohkem kui 2,5 kordselt (vt tabel 53). Seisuga 31.12.2016 oli esimese taotlusvooru taotluste menetlemine veel pooleli ning toetuse määramise ja väljamakse otsuseid ei tehtud. Menetlemise tähtajaks oli 11. jaanuar 2017.

Tabel 53. Tegevuse liigist 6.1 toetuse taotlemine 2016. aastal

Taotlusvoor	Taotlemine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I	238	11 068 238	11 068 238
Kokku	238	11 068 238	11 068 238

5.1.3 Ülevaade tegevuse liigi 6.1 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigi 6.1 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtus on 22 124 000 eurot. Kuna seisuga 31.12.2016 ei tehtud tegevuse liigist 6.1 toetuse väljamakseid lõpetatud projektidele, siis perioodil 2014–2016 oli avaliku sektori kogukulude väärtus 0 (vt tabel 54).

Tabel 54. Tegevuse liigi 6.1 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	0	22 124 000	0%

O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor) (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et tegevuse liigi 6.1 koguinvesteering (avalik + erasektor) kokku on 23 100 000 eurot. Kuna seisuga 31.12.2016 ei tehtud tegevuse liigist 6.1 toetuse väljamakseid lõpetatud projektidele, siis perioodil 2014–2016 oli koguinvesteeringu väärtus 0 (vt tabel 55).

Tabel 55. Tegevuse liigi 6.1 koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)	0	23 100 000	0%

O.4 Nende põllumajanduslike majapidamiste arv, kes on saanud noortele põllumajandustootjatele antavat äriettevõtte asutamise toetust (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et nende põllumajanduslike majapidamiste arv, kes saavad noortele põllumajandustootjatele antavat äriettevõtte asutamise toetust, on 553. Kuna seisuga 31.12.2016 ei tehtud tegevuse liigist 6.1 toetuse väljamakseid lõpetatud projektidele ning põllumajanduslikud majapidamised ei saanud noortele põllumajandustootjatele antavat äriettevõtte asutamise toetust, siis perioodil 2014–2016 oli O.4 väärtuseks 0 (vt tabel 56).

Tabel 56. Põllumajanduslike majapidamiste arv, kes on saanud noortele põllumajandustootjatele antavat äriettevõtte asutamise toetust

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.4 Nende põllumajanduslike majapidamiste arv, kes on saanud noortele põllumajandustootjatele antavat äriettevõtte asutamise toetust	0	553	0%

5.2 Tegevuse liigi 6.3 „Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine“ ülevaade

5.2.1 Tegevuse liigi 6.3 eesmärk

Tegevuse liigi 6.3 üldeesmärk on kaasa aidata mitmekesise põllumajandusettevõtete struktuuri säilimisele ja spetsiifilised eesmärgid on väikeste põllumajandusettevõtete põhivara moderniseerimine ning väikeste põllumajandusettevõtete majandusliku toimimise parandamine.

5.2.2 Tegevuse liigi 6.3 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 6.3 kavandatud eelarve kokku 30 000 000 eurot, millest moodustab EAFRD osa 10 625 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 1 875 000 eurot ning I sambast ümbertõstetud vahendid 17 500 000 eurot. Tegevuse liigi 6.3 projektid panustavad, kas sihtvaldkonda 2A või 6A, mis on peamiseks sihtvaldkondadeks. Lisaks peamistele sihtvaldkondadele 2A ja 6A, mille alt tegevuse liik 6.3 on programmeeritud, võib projektil olla kaasnevaks sihtvaldkonnaks 2B.

Perioodil 2014–2016 on tegevuse liigi 6.3 rakendamiseks toimunud kolm taotlusvooru. 2014. aastal taotlusvooru ei avatud. Tegevuse liigi 6.3 esimene taotlusvoor toimus 2015. aastal ajavahemikul 9. veebruarist 23. veebruarini, teine taotlusvoor toimus samuti 2015. aastal ajavahemikul 17. augustist 31. augustini ja kolmas taotlusvoor toimus 4. aprillist 11. aprillini 2016. aastal. Taotlusvooru eelarve esimeses taotlusvoorus oli 9 300 000 eurot, teises taotlusvoorus 2 700 000 eurot ja kolmandas taotlusvoorus 5 000 000 eurot (vt tabel 57).

Tabel 57. Tegevuse liigi 6.3 kavandatud eelarve aastate lõikes

	2015	2015	2016	2014–2020	Jääk
Tagastamatu abi	9 300 000	2 700 000	5 000 000	30 000 000	13 000 000
Kokku	9 300 000	2 700 000	5 000 000	30 000 000	13 000 000

Tagastamatu abi

Kolmandas taotlusvoorus esitati 570 taotlust summas 8 280 147 eurot (vt tabel 58), mis ületasid taotlusvooru eelarve ca 3,3 miljoni euroga ehk toetust taotleti ette nähtud vooru eelarvest 66% rohkem. Taotletud investeeringu kogumaksumus oli 11 429 375 eurot.

Tabel 58. Tegevuse liigist 6.3 toetuse taotlemine taotlusvoorude lõikes 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Toetuse taotlemine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
2015. a			
I taotlusvoor	729	15 453 052	10 705 040
II taotlusvoor	15	237 912	222 252

Kokku	744	15 690 964	10 927 292
2016. a			
III taotlusvoor	570	11 429 375	8 280 147
Kokku	570	11 429 375	8 280 147
31.12.2016 seisuga 2015. a ja 2016. a toetuste taotlemine	1314	27 120 339	19 207 440

Perioodil 2014–2016 on esitatud kokku 1314 taotlust toetuse summas 19 207 440 eurot investeringute tegemiseks 27 120 339 euro ulatuses.

Kokku määrati 2016. aastal tegevuse liigist 6.3 toetust 229 taotlusele (s.o 40% esitatud taotlustest) summas 3 183 945 eurot. Heakskiidetud projektide põhjal kavandavad ettevõtjad investeerida koos omapoolse finantseeringuga 4 202 226 eurot. Toetuse määramine taotlusvoorude lõikes on kajastatud tabelis 59.

Tabel 59. Tegevuse liigist 6.3 toetuse määramine taotlusvoorude lõikes 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Toetuse määramine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
2015. a			
I taotlusvoor	633	13 421 924	9 287 465
II taotlusvoor	8	130 660	120 000
Kokku	641	13 552 584	9 407 465
2016. a			
Taotlusvoor	341	7 227 149	5 027 901
Kokku	341	7 227 149	5 027 901
31.12.2016 seisuga 2015. a ja 2016. a toetuste määramine	982	20 779 733	14 435 366

Perioodil 2014–2016 on toetust määratud 982 taotlejale summas 14 435 366 eurot, investeringute teostamiseks 20 779 733 euro ulatuses. Määratud taotluse osakaal esitatud taotluste arvust on 75%.

Kokku tehti väljamakseid 2016. aastal 747 taotlusele summas 5 583 126 eurot, mille abil tehakse investeringuid 9 229 947 euro eest. Seisuga 31.12.2016 on makstud toetust 983 taotlusele summas 13 377 967 eurot investeringute tegemiseks 20 597 292 euro ulatuses. Väljamakstud taotluste osakaal heakskiidetud taotlustest on 100%. Väljamakstud toetuse summa osakaal eelarvest on 45% (vt tabel 60).

Tabel 60. Tegevuse liigist 6.3 toetuste maksmine taotlusvoorude lõikes 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Toetuse maksed			Väljamakstud toetuse summa määratud toetuse summast (%)
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa	
2015. a				
I taotlusvoor	633	13 237 718	9 171 510	98,8
II taotlusvoor	8	121 785	112 500	93,8
Kokku	641	13 359 503	9 284 011	98,7
2016. a				
III taotlusvoor	342	7 237 789	4 093 956	81,4
Kokku	342	7 237 789	4 093 956	81,4
31.12.2016 seisuga 2015. a ja 2016. a toetuste maksmine	983	20 597 292	13 377 967	92,7

5.2.3 Ülevaade tegevuse liigi 6.3 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

O.1 Avaliku sektori kogukulud (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigi 6.3 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtuseks on 30 000 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel olid perioodil 2014–2016 tegevuse liigi 6.3 avaliku sektori kogukulud 9 015 009 eurot, s.o 30,1% kogu programmiperioodiks planeeritud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 61).

Tabel 61. Tegevuse liigi 6.3 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	9 015 009	30 000 000	30,1%

O.2 Koguinvesteering (avalik + erasektor) (lõpetatud projektide alusel): Perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et koguinvesteering tegevuse liigist 6.3 on kokku 30 000 000 eurot (vt tabel 62). Koguinvesteering perioodil 2014–2016 oli 12 870 625 eurot, s.o ligikaudu 42,9% kogu programmiperioodiks kavandatud väärtusest. Arvestatud on nii sihtvaldkonna 2A kui ka 6A alt lõpetatud projekte.

Tabel 62. Tegevuse liigi 6.3 koguinvesteering eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)	12 870 625	30 000 000	42,9%

O.4 Nende põllumajanduslike majapidamiste arv, kes on saanud äriettevõtte asutamise toetust väikeste põllumajandusettevõtete arendamiseks (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et nende põllumajanduslike majapidamiste arv, kes saavad äriettevõtte asutamise toetust väikeste põllumajandusettevõtete arendamiseks, on 2000. Lõpetatud projektide alusel oli perioodil 2014–2016 O.4 väärtuseks 616, s.o 30,8% kogu programmiperioodiks kavandatud (vt tabel 63).

Tabel 63. Põllumajanduslike majapidamiste arv, kes on saanud äriettevõtte asutamise toetust väikeste põllumajandusettevõtete arendamiseks

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.4 Nende (põllumajanduslike majapidamiste) arv, kes on saanud äriettevõtte asutamise toetust väikeste põllumajandusettevõtete arendamiseks	616	2000	30,8%

5.3 Tegevuse liigi 6.4 „Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas“ ülevaade

5.3.1 Tegevuse liigi 6.4 eesmärk

Tegevuse liigi 6.4 üldeesmärk on maapiirkonnas (eelkõige keskustest eemalejäävates piirkondades) püsiva majandusliku baasi ning sobivate ja atraktiivsete töökohtade loomise soodustamiseks maaettevõtluse mitmekesistamine ja arendamine. Tegevuse liigi 6.4 spetsiifilised eesmärgid on põllumajandusettevõtja tegevuse mitmekesistamine mittepõllumajandusliku tegevuse suunas ning muu maaettevõtja mittepõllumajandusliku tegevuse arendamine ja mitmekesistamine.

Üheks maaettevõtluse tulevikuvõimaluseks on kindlasti ka taastuenergia, sh bioenergia, põhinevate lahenduste laialdasem kasutuselevõtt. Seepärast on tegevuse liigi 6.4 raames võimalik toetust taotleda taastuenergia kasutamiseks mõeldud investeeringute toetamiseks. Veelgi enam, tegevuse liigi 6.4 puhul eelistatakse päikese-, vee-, tuule- ja bioenergia tootmisega seotud investeeringuid. Lisaks sihtvaldkondadele 6A ja 5C, mille alt tegevuse liik on programmeeritud (5C alt on programmeeritud finantsinstrumentide kaudu antav toetus), panustab tegevuse liik 6.4 ka sihtvaldkonda 6B.

5.3.2 Tegevuse liigi 6.4 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 6.4 kavandatud eelarve kokku 70 000 000 eurot, millest 57 000 000 eurot moodustab tagastamatu abi (kogu summa on programmeeritud sihtvaldkond 6A alt) ja 13 000 000 eurot finantsinstrument (10 000 000 eurot sihtvaldkond 6A ja 3 000 000 eurot sihtvaldkond 5C). Tegevuse liigi 6.4 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 49 950 000, I sambast ümbertõstetud vahendid 12 000 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 8 050 000 eurot. Tegevuse liigi 6.4 kavandatud eelarve aastate lõikes on kajastatud tabelis 64.

Perioodil 2014–2016 on tegevuse liigi 6.4 rakendamiseks toimunud kaks taotlusvooru. 2014 aastal taotlusvooru ei toimunud. 2015. aastal toimus tegevuse liigi 6.4 esimene taotlusvoor ja 2016. aastal teine taotlusvoor.

Tabel 64. Tegevuse liigi 6.4 kavandatud eelarve aastate lõikes

	2015	2016	2015–2016	2014–2020	Jääk
Tagastamatu abi	17 000 000	12 000 000	29 000 000	57 000 000	28 000 000
Finantsinstrument	x	2 734 575	2 734 575	13 000 000	10 265 425
Kokku	17 000 000	14 734 575	31 734 575	70 000 000	38 265 425

Tagastamatu abi

2016. aastal toimus tegevuse liigi 6.4 teine taotlusvoor ajavahemikul 22. augustist 29. augustini. Taotlusvooru eelarve oli 12 000 000 eurot (tagastamatu abi), millest 3 600 000 eurot oli mõeldud põllumajandusettevõtjatele ja 8 400 000 eurot mittepõllumajanduslikele ettevõtjatele. Teises taotlusvoorus esitati 229 taotlust toetuse summas 19 915 856 eurot. Toetust taotleti ette nähtud vooru eelarvest 60% rohkem. Mittepõllumajandusliku ettevõtlusega tegelevate mikroettevõtjate poolt esitati 179 taotlust toetuse summas 15 829 718 eurot ning põllumajandustootjate poolt 50 taotlust toetussummas 4 086 138 eurot. Mõlema sihtgrupi puhul taotleti kavandatud eelarve lõhki. Toetuse taotlemine aastatel 2015 ja 2016 sihtgruppide lõikes on esitatud tabelis 65.

Tabel 65. Tegevuse liigist 6.4 toetuse taotlemine sihtgruppide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Sihtgrupp	Taotlemine			
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa	Kavandatud eelarve
II taotlusvoor kokku 2016. a	229	50 386 579	19 915 856	12 000 000
sh mittepõllumajandus- tootmisega tegelev mikroettevõte	179	41 496 810	15 829 718	8 400 000
sh põllumajandustootmisega tegelev mikroettevõte	50	8 889 769	4 086 138	3 600 000
I taotlusvoor kokku 2015. a	353	71 058 417	27 326 833	17 000 000
sh mittepõllumajandus- tootmisega tegelev mikroettevõte	289	60 696 413	23 230 729	11 900 000
sh põllumajandustootmisega tegelev mikroettevõte	64	10 362 004	4 096 104	5 100 000
Tegevuse liik 6.4 kokku	582	121 444 996	47 242 689	29 000 000
sh mittepõllumajandus- tootmisega tegelev mikroettevõte	468	102 193 223	39 060 447	20 300 000
sh põllumajandustootmisega tegelev mikroettevõte	114	19 251 773	8 182 242	8 700 000

2016. aastal taotluse rahuldamise otsuseid ei tehtud. Esimese taotlusvooru toetuse määramise otsused tehti 2015. aastal ja teise taotlusvooru määramised tehakse 2017. aastal (vt tabel 66).

Tabel 66. Tegevuse liigist 6.4 toetuse määramine sihtgruppide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Sihtgrupp	Määramine			
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa	Kavandatud eelarve
II taotlusvoor kokku 2016. a	0	0	0	12 000 000
sh mittepõllumajandustootmisega tegelev mikroettevõtte	0	0	0	8 400 000
sh põllumajandustootmisega tegelev mikroettevõtte	0	0	0	3 600 000
I taotlusvoor kokku 2015. a	201	43 156 589	16 682 041	17 000 000
sh mittepõllumajandustootmisega tegelev mikroettevõtte	155	35 195 144	13 540 906	11 900 000
sh põllumajandustootmisega tegelev mikroettevõtte	46	7 961 445	3 141 135	5 100 000
Tegevuse liik 6.4 kokku	201	43 156 589	16 682 041	29 000 000
sh mittepõllumajandustootmisega tegelev mikroettevõtte	155	35 195 144	13 540 906	20 300 000
sh põllumajandustootmisega tegelev mikroettevõtte	46	7 961 445	3 141 135	8 700 000

Tegevuse liigist 6.4 väljamakstud toetuse summa aastal 2016 oli 4 031 543 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 10 462 335 euro ulatuses. Tegemist oli esimese taotlusvooru raames heaks kiidetud 84 taotlusele tehtud väljamaksetega. Toetuse väljamaksmine sihtgruppide lõikes on kajastatud tabelis 67.

Tabel 67. Tegevuse liigist 6.4 toetuse väljamaksmine sihtgruppide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Sihtgrupp	Maksmine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
II taotlusvoor kokku 2016. a	0	0	0
sh mittepõllumajandustootmisega tegelev mikroettevõtte	0	0	0
sh põllumajandustootmisega tegelev mikroettevõtte	0	0	0
I taotlusvoor kokku 2016. a	84	10 462 335	4 031 543
sh mittepõllumajandustootmisega tegelev mikroettevõtte	64	8 621 426	3 306 067

sh põllumajandustootmisega tegelev mikroettevõte	20	1 840 909	725 477
Tegevuse liik 6.4 kokku 2015–2016	88	10 723 395	4 135 698
sh mittepõllumajandustootmisega tegelev mikroettevõte	67	8 839 714	3 393 113
sh põllumajandustootmisega tegelev mikroettevõte	21	1 883 681	742 585

Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse liigist 6.4 väljamakstud toetuse summa osakaal 7% programmiperioodiks 2014–2020 ette nähtud kogueelarvest (tagastamatu abi osas) ning 24% kogu määratud toetuse summast perioodil 2014–2016. Vastavad osakaalud on taotlusvooruti välja toodud tabelis 68.

Tabel 68. Tegevuse liigi 6.4 kavandatud eelarve ning määratud ja väljamakstud toetuse summa aastatel 2015–2016

Taotlusvoor	Kavandatud eelarve	Määratud toetuse summa	Määratud toetuse summa osakaal kavandatud eelarvest	Väljamakstud toetuse summa	Väljamakstud toetuse summa osakaal perioodi eelarvest	Väljamakstud toetuse summa määratud toetuse summast
II taotlusvoor	12 000 000	0	0	0	0	0
I taotlusvoor	17 000 000	16 682 041	98%	4 135 698	x	24%
Periood kokku	57 000 000	16 682 041	29%	4 135 698	7%	24%

Finantsinstrument

2016. aastal rakendati esmakordselt tegevuse liigi 6.4 puhul finantsinstrumente. Finantstootest „Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen“ sai 2016. aastal abi 7 ettevõtet (vt tabel 69). Antud laenu summaks oli kokku 700 000 eurot, mis programmeeriti sihtvaldkonna 6A alt. Vastava toote kavandatud eelarve oli 1 281 550 eurot.

Tabel 69. Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen 2016. aastal

	Antud laen kokku	EAFRD osa	Ettevõtete arv
Tegevuse liik 6.4 kokku	700 000	630 000	7
sh sihtvaldkond 6A	700 000	630 000	7
sh mikroettevõtjad	300 000	270 000	3
sh alustavad ettevõtjad	300 000	270 000	3
sh naisettevõtjad	100 000	90 000	1
Investeeringu liigid			
Ehitise ehitamine	600 000	540 000	6
Masina ja seadme ostmise ning paigaldamine	100 000	90 000	1

Finantstootest „Pikaajaline investeerimislaen“ sai 2016. aastal abi 1 ettevõtja (vt tabel 70). Antud laenu summaks oli kokku 1 000 000 eurot, mis programmeeriti sihtvaldkonna 5C alt. Vastava toote kavandatud eelarve oli 1 453 025 eurot.

Tabel 70. Pikaajaline investeerimislaen 2016. aastal

	Antud laen kokku	EAFRD osa	Ettevõtete arv
Tegevuse liik 6.4 kokku	1 000 000	900 000	1
sh sihtvaldkond 5C	1 000 000	900 000	1
sh alustavad ettevõtjad	1 000 000	900 000	1
Investeeringu liigid			
Ehitise ehitamine	500 000	450 000	1
Masina ja seadme ostmine ning paigaldamine	500 000	450 000	1

5.3.3 Ülevaade tegevuse liigi 6.4 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

O.1 Avaliku sektori kogukulud (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigi 6.4 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtus on 57 000 000 eurot. Perioodil 2014–2016 oli tegevuse liigi 6.4 avaliku sektori kogukulude väärtuseks 1 738 710 eurot, s.o 3% kogu programmiperioodiks planeeritud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 71).

Tabel 71. Tegevuse liigi 6.4 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2014–2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	1 738 710	57 000 000	3%

O.2 Koguinvesteering (avalik + erasektor) (lõpetatud projektide alusel): Perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et tegevuse liigi 6.4 koguinvesteering kokku on 142 500 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel oli perioodil 2014–2016 tegevuse liigi 6.4 koguinvesteering 4 382 997 eurot, s.o 3% kogu programmiperioodiks kavandatust (vt tabel 72).

Tabel 72. Tegevuse liigi 6.4 koguinvesteering eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2014–2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.2 Koguinvesteering eurodes (avalik + erasektor)	4 382 997	142 500 000	3%

O.4 Nende põllumajanduslike majapidamiste või toetuse saajate arv, kes on saanud äriettevõtte asutamiseks toetust/toetust investeerimiseks mittepõllumajanduslikesse tegevustesse maapiirkondades (lõpetatud projektide alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et nende põllumajanduslike majapidamiste või toetuse saajate arv, kes saavad äriettevõtte asutamiseks toetust/toetust investeerimiseks mittepõllumajanduslikesse tegevustesse maapiirkondades, on 380. Lõpetatud projektide alusel oli perioodil 2014–2016 toetust saanud mittepõllumajandusliku ettevõtluse arendamiseks maapiirkonnas 34 ettevõtjat

(12 põllumajandustootjat ja 22 mittepõllumajandusliku ettevõtlusega tegelevat ettevõtet). (vt tabel 73)

Tabel 73. Põllumajanduslike majapidamiste või toetuse saajate arv, kes on saanud äriettevõtte asutamiseks toetust/toetust investeerimiseks mittepõllumajanduslikesse tegevustesse maapiirkondades

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2014–2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.4 Nende põllumajanduslike majapidamiste või toetuse saajate arv, kes on saanud äriettevõtte asutamiseks toetust/toetust investeerimiseks mittepõllumajanduslikesse tegevustesse maapiirkondades	34	380	9%

6. Meetme 8 „Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 21–26) ülevaade

6.1 Meetme 8 eesmärk

Meetme 8 eesmärk on majandada metsa jätkusuutlikult ja tulemuslikult, mis soodustab metsa elujõulisuse tõstmist metsa liigilise koosseisu parandamise või muude metsakasvatusevõtete rakendamise kaudu, metsa bioloogilise mitmekesisuse, tervikliku ökosüsteemi ja kaitsefunktsiooni säilimist ja taastamist, aidates alal hoida metsa multifunktsionaalset rolli ning selle vaimset ja kultuurilist pärandit.

Meetme 8 tegevuse liikide 8.3 ja 8.4 projektid panustavad tervikuna prioriteet 4 sihtvaldkondadesse 4A, 4B ja 4C. Tegevuse liigi 8.6 projektid, mis antud meetme osas on metsamajandamisvõtete rakendamine metsa majandusliku väärtuse parandamiseks, sihtvaldkonda 5C ei panusta.

Meede 8 jaguneb kolmeks tegevuse liigiks:

- 1) tegevuse liik 8.3 „Toetus metsatulekahjude ennetamiseks“;
- 2) tegevuse liik 8.4 „Toetus metsapõlengutest ja loodusõnnetustest tingitud metsakahjustuste taastamiseks“;
- 3) tegevuse liik 8.6 „Toetus metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamiseks“.

Taotluse võtab vastu ja menetleb Sihtasutus Erametsakeskus ning toetuse maksab välja PRIA.

6.2 Meetme 8 finantsnäitajatest ja rakendamisest tegevuse liikide 8.3, 8.4 ja 8.6 lõikes

Programmiperioodil 2014–2020 on meetme 8 kavandatud eelarve kokku 10 000 000 eurot, millest EAFRD osa moodustab 7 650 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 1 350 000 eurot ning 1 000 000 eurot I sambast ümbertõstetavad vahendid. Seejuures tegevuse liikide 8.3 „Toetus metsapõlengutest, loodusõnnetustest ja katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamiseks“ ja 8.4 „Toetus metsapõlengutest, loodusõnnetustest ja katastroofidest tingitud metsakahjustuste kõrvaldamiseks“ rakendamiseks on ette nähtud 1 000 000 eurot ja tegevuse liigi 8.6 „Toetus metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamiseks“ rakendamiseks 9 000 000 eurot (sh 1 000 000 eurot I sambast ümbertõstetavaid vahendeid).

Meetme 8 teises taotlusvoorus, mis toimus ajavahemikul 30. maist 15. juunini 2016. aastal, esitati kokku 460 taotlust, sh tegevuse liigi 8.3 kohta 9 taotlust, tegevuse liigi 8.4 kohta 22 taotlust ja enim taotlusi ehk 429 taotlust esitati tegevuse liigi 8.6 raames. Väljamakseid tehti 2016. aastal meetme 8 tegevuse liikide kohta kokku 971 031 euro ulatuses. Väljamaksed tehti üldjuhul 2015. aastal esimeses taotlusvoorus vastu võetud ja heaks kiidetud taotluste osas. 2015. aastal määratud toetuse summast (1 686 000 eurot) on makstud välja 971 031 eurot ehk 58%.

2016. aasta toetuse taotlemise, määramise ja väljamaksmise andmed on toodud tabelis 74.

Tabel 74. Meetme 8 taotlemise, taotluste heakskiitmise, määratud toetuse ja väljamaksete kohta 2016. aastal

Tegevuse liik	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa	Heakskiidetud taotluste arv	Määratud toetuse summa	Väljamakstud toetuse summa
8.3	9	37 575	7	34 583	51 141
8.4	22	98 789	8	82 361	112 504
8.6	429	1 336 234	401	1 252 766	807 386
Kokku	460	1 472 598	416	1 369 710	971 031

Nagu tabeli 74 andmetest nähtub, määrati 2016. aastal valdav osa toetusest ehk 91% kogu toetuse summast tegevuse liigist 8.6. Suurimad toetuse summad määrati hooldusraiate tegemiseks (1 201,4 tuhat eurot) ning repellendi soetamiseks ja kasutamiseks (kokku 21,5 tuhat eurot). Võsasaagide, -lõikurite ning mootorsaagide soetamiseks määrati toetusraha 17,4 tuhat eurot.

Perioodil 2014–2016 esitati kokku 1061 taotlust, sh tegevuse liigi 8.3 kohta 19 taotlust, tegevuse liigi 8.4 kohta 36 taotlust ja tegevuse liigi 8.6 kohta 1006 taotlust. Seisuga 31.12.2016 oli meetmest 8 määratud toetuse summa kokku 3 046 820 eurot ja väljamakstud toetuse summa 971 031 eurot. Perioodi 2014–2016 taotlemise, määramise ja väljamaksmise andmeid meetme 8 tegevuse liikide lõikes kajastab tabel 75.

Tabel 75. Meetmest 8 toetuse taotlemine, määramine ja väljamaksmine perioodil 2014–2016

Tegevuse liik	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa	Heakskiidetud taotluste arv	Määratud toetuse summa	Väljamakstud toetuse summa
8.3	19	144 225	17	105 749	51 141
8.4	36	294 049	13	207 169	112 504
8.6	1006	2 933 817	933	2 733 901	807 386
Kokku	1061	1 472 598	963	1 369 710	971 031

6.2.1 Tegevuse liigi 8.3 finantsnäitajatest ja rakendamisest

2016. aastal toimus tegevuse liigi 8.3 rakendamiseks teine taotlusvoor ajavahemikul 30. maist 14. juunini. Taotlusvoorus esitati 9 taotlust toetuse summas 37 575 eurot. Ettevõtlusvormilt esitasid kõige rohkem taotlusi juriidilised isikud, mis on mõisteta, kuna enamikeks tegevusteks said toetust taotleda üksnes metsaühistud. Juriidilised isikud esitasid 6 taotlust ehk 67% taotlustest, kuid kõige suurema summa toetust taotlesid juriidilised isikud (vt tabel 76).

Tabel 76. Tegevuse liigist 8.3 toetuse taotlemine ettevõtlusvormide lõikes 2016. aastal

Ettevõtlusvorm	Taotlemine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
Juriidiline isik	6	43 681	36 333
Füüsiline isik	3	1380	1242
FIE	0	0	0
Kokku	9	45 061	37 575

Tegevuse liigi 8.3 puhul heakskiidetud taotluste arv 2016. aastal oli 7, millega määrati toetust summas 34 583 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 41 737 euro väärtuses (vt tabel 77). Tegevuse liigi 8.3 tegevusteks on perioodil 2014–2016 määratud toetust 40 erametsaomaniku 139 omandile.

Tabel 77. Tegevuse liigist 8.3 toetuse määramine 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Määramine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I	10	84 305	71 166
II	7	41 737	34 583
Kokku	17	126 042	105 749

Seisuga 31.12.2016 tehti tegevuse liigist 8.3 toetuse väljamakseid 51 141 euro ulatuses.

6.2.2 Tegevuse liigi 8.4 finantsnäitajatest ja rakendamisest

2016. aastal toimus tegevuse liigi 8.4 rakendamiseks teine taotlusvoor ajavahemikul 30. maist 14. juunini. Taotlusvoorus esitati 22 taotlust toetuse summas 98 789 eurot. Ettevõtlusvormilt esitasid kõige rohkem taotlusi füüsilised isikud, kelle poolt esitati 11 taotlust ehk 50% taotlustest, kuid kõige suurema summa toetust taotlesid juriidilised isikud (vt tabel 78).

Tabel 78. Tegevuse liigist 8.4 toetuse taotlemine ettevõtlusvormide lõikes 2016. aastal

Ettevõtlusvorm	Taotlemine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
Juriidiline isik	5	155 166	79 364
Füüsiline isik	11	36 444	17 105
FIE	6	2 578	2 320
Kokku	22	194 188	98 789

Tegevuse liigi 8.4 heakskiidetud taotluste arv 2016. aastal oli 8, millega määrati toetust summas 82 361 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 163 458 euro väärtuses (vt tabel 79). Kahjustatud metsa taastamiseks esitatud 14 taotlust jäid rahuldamata. Tegevuse liigi 8.4 tegevusteks on perioodil 2014–2016 määratud toetust 13 erametsaomaniku 78 omandile.

Tabel 79. Tegevuse liigist 8.4 toetuse määramine 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Määramine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I	5	255 317	124 809
II	8	163 458	82 361
Kokku	13	418 775	207 170

Seisuga 31.12.2016 tehti tegevuse liigist 8.4 toetuse väljamakseid 112 504 euro ulatuses.

6.2.3 Tegevuse liigi 8.6 finantsnäitajatest ja rakendamisest

2016. aastal toimus tegevuse liigi 8.6 rakendamiseks teine taotlusvoor ajavahemikul 30. maist 14. juunini. Taotlusvoorus esitati 429 taotlust toetuse summas 1 336 234 eurot. Ettevõtlusvormilt esitasid kõige rohkem taotlusi füüsilised isikud, kelle poolt esitati 251 taotlust ehk ligi 60% taotlustest, kuid kõige suurema summa toetust taotlesid juriidilised isikud (vt tabel 80).

Tabel 80. Tegevuse liigist 8.6 toetuse taotlemine ettevõtlusvormide lõikes 2016. aastal

Ettevõtlusvorm	Taotlemine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
Juriidiline isik	110	2 109 639	1 041 526
Füüsiline isik	251	454 584	226 979
FIE	68	135 457	67 728
Kokku	429	2 699 683	1 336 234

Tegevuse liigi 8.6 heakskiidetud taotluste arv 2016. aastal oli 401, millega määrati toetust summas 1 252 766 eurot, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 2 531 961 euro väärtuses (vt tabel 81). Tegevuse liigi 8.6 tegevusteks on perioodil 2014–2016 määratud toetust 1621 erametsaomaniku 5004 omandile.

Tabel 81. Tegevuse liigist 8.6 toetuse määramine 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Määramine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I	532	3 024 473	1 481 135
II	401	2 531 961	1 252 766
Kokku	933	5 556 433	2 733 901

Seisuga 31.12.2016 tehti tegevuse liigist 8.6 toetuse väljamakseid 807 386 euro ulatuses.

6.3 Ülevaade realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt meetme 8 kohta tegevuse liikide lõikes

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud taotluste alusel): meetme 8 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtus on 10 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2016 tehti meetmest 8 väljamakseid lõpetatud taotluste kohta 486 218 euro ulatuses (vt tabel 82).

Tabel 82. Meetme 8 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	486 218	10 000 000	4,9%

Tegevuse liigid 8.3 ja 8.4:

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud taotluste alusel): tegevuste liikide 8.3 ja 8.4 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtuseks on

1 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2016 on tehtud tegevuse liigist 8.3 ja 8.4 väljamakseid lõpetatud taotluste kohta 99 350 eurot (vt tabel 83).

Tabel 83. Tegevuste liikide 8.3 ja 8.4 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (8.3; 8.4)	99 350	1 000 000	9,9%

O.4 Metsakahjustuste ennetusmeetmete rakendamiseks ja kahjustatud metsa taastamiseks toetust saanute arv (lõpetatud taotluste alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et tegevuse liigist 8.3 ja 8.4 metsakahjustuste ennetusmeetmete rakendamiseks ja kahjustatud metsa taastamiseks toetust saanute arv on 200. Seisuga 31.12.2016 tehti tegevuse liigist 8.3 ja 8.4 väljamakseid 6 toetuse saajale (vt tabel 84).

Tabel 84. Metsakahjustuste ennetusmeetmete rakendamiseks ja kahjustatud metsa taastamiseks toetust saanute arv (8.3)

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.4 Metsakahjustuste ennetusmeetmete rakendamiseks ja kahjustatud metsa taastamise toetust saanute arv* (8.3; 8.4)	6	200	3%

**metsaomanike, kellele kuuluval metsamaal ennetustegevusi tehti ja kahjustatud metsa taastati, arv. Metsaiühistute puhul nende metsaihistu liikmete, kelle metsamaal ennetustegevusi tehti ja kahjustatud metsa taastati, arv.*

O.5 Toetatud pindala (ha) (lõpetatud taotluste alusel): seisuga 31.12.2016 tehti tegevuse liigist 8.3 ja 8.4 väljamakseid lõpetatud taotluste kohta 258 hektari kohta (vt tabel 85).

Tabel 85. Tegevuste liikidest 8.3 ja 8.4 toetatud pindala (ha)

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.5 Toetatud pindala (ha)	258	N/A	N/A
sh tegevuse liik 8.3*	9,5	N/A	N/A
sh tegevuse liik 8.4	248,4	N/A	N/A

**metsatulekahju ennetamise tegevuste puhul ennetustegevusega mõjutatud metsamaa täpsem pindala selgitatakse välja SA Erametsakeskus poolt programmiperioodi teises pooles läbiviidava uuringu raames.*

Tegevuse liik 8.6:

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud taotluste alusel): tegevuse liigi 8.6 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtus on 9 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2016 tehti tegevuse liigist 8.6 väljamakseid lõpetatud taotluste kohta 386 868 euro ulatuses (vt tabel 86).

Tabel 86. Tegevuse liigi 8.6 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (8.6)	386 868	9 000 000	4,3%

O.2 Koguinvesteering (avalik + erasektor) (lõpetatud taotluste alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et tegevuse liigi 8.6 koguinvesteering kokku on 18 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse liigi 8.6 koguinvesteeringu väärtus 795 534 eurot (vt tabel 87).

Tabel 87. Tegevuse liigi 8.6 koguinvesteering eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014-2020	Rakendamise seis
O.2 Koguinvesteering (avalik + erasektor) (8.6)	795 534	18 000 000	4,4%

O.3 Metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamiseks toetatud metsaomanike arv (lõpetatud taotluste alusel): perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamiseks toetatakse 6800 metsaomanikku tegevuse liigist 8.6. Seisuga 31.12.2016 on tegevuse liigist 8.6 tehtud väljamakseid lõpetatud taotluste alusel 684 metsaomaniku 864 omandil (vt tabel 88).

Tabel 88. Tegevuse liigi 8.6 metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamiseks toetatud metsaomandite arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014-2020	Rakendamise seis
O.3 Metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamiseks toetatud metsaomandite arv* (8.6)	864	6800	12,7%

**metsaomanike, kelle metsamaal metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamise tegevusi tehti, omandite arv lõpetatud taotluste alusel. Metsaühistute puhul nende metsaühistu liikmete, kelle metsamaal metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamise tegevusi tehti, omandite arv lõpetatud taotluste alusel.*

7. Meetme 9 „Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 27) ülevaade

7.1 Meetme 9 eesmärk

Meetme 9 üldeesmärk on põllumajandusega tegelevate ettevõtjate ja erametsaomanike konkurentsivõime tõstmine ja turujõu suurendamine ühise majandustegevuse edendamise kaudu. Spetsiifilised eesmärgid on administratiivselt ja majanduslikult jätkusuutlike tootjarühmade loomine ja arendamine, nende müügitulu ja liikmete arvu kasv, põllumajandus- ja metsandustoodete ühisturustuse osatähtsuse kasv põllumajandussektori ja metsandussektori müügitulus, ühiselt müügiks ettevalmistatud ja töödeldud põllumajandus- ja metsandustoodete osatähtsuse suurenemine tootjarühmade müügitulus ning tootjarühmadesse kuuluvate tootjate tootmise ja toodangu turunõuetele vastavaks viimine, äri- ja turundusoskuste arendamine ning uuendusprotsesside korraldamine ja lihtsustamine.

Meetme 9 alt rakendatakse tegevuse liiki 9.1 „Tootjarühma loomise ja arendamise toetus“.

7.2 Meetme 9 tegevuse liigi 9.1 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on meetme 9 tegevuse liigi 9.1 „Tootjarühma loomise ja arendamise toetus“ kavandatud eelarve kokku 6 000 000 eurot. Tegevuse liigi 9.1 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 5 340 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 660 000 eurot. Tegevuse liigi 9.1 kõik projektid panustavad sihtvaldkonda 3A.

2016. aastal toimus tegevuse liigi 9.1 teine tootjarühmade tunnustamise taotlusvoor ja tootjarühmade loomise ja arendamise toetuse teine taotlusvoor. Tootjarühmade tunnustamise taotlusvoor oli avatud ajavahemikul 27. juuni–1. juuli 2016. Taotluse esitasid 13 tootjarühma, millest tunnustati 12 tootjarühma.

Tootjarühmade loomise ja arendamise toetuse teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 21.–25. november 2016. Taotlusvooru eelarve oli 900 000 eurot. Nimetatud taotlusvoorus esitasid esimese aasta kohta toetuse saamiseks maksetaotluse 11 tootjarühma summas 823 660 eurot. Esitatud 11 taotlusest said 5 heakskiidetud, mille tulemusena määrati toetust summas 373 158 eurot, s.o 45% taotletud toetuse summast.

Lisaks esitasid 2016. aastal oma teise maksetaotluse toetuse saamiseks ka aastal 2015 positiivse toetuse määramise otsuse saanud 5 tootjarühma. Kõigi 5 tootjarühma maksetaotlused teise aasta tegevuste kohta said heakskiidetud ja neile määrati toetust kokku 500 000 eurot, s.o 100% taotletud toetuse summast. (vt tabel 89).

Tabel 89. Tegevuse liigist 9.1 toetuse taotlemine ja määramine 2016. aastal

Taotlus-voor	Taotlemine					Määramine				
	Esimese aasta maksetaotluste arv	Teise aasta maksetaotluste arv	Esimese aasta toetuse summa	Teise aasta toetuse summa	Toetuse summa kokku	Esimese aasta maksetaotluste arv	Teise aasta maksetaotluste arv	Esimese aasta toetuse summa	Teise aasta toetuse summa	Toetus kokku
II	11	5	823 660	500 000	1 323 660	5	5	373 158	500 000	873 158
Kokku	11	5	823 660	500 000	1 323 660	5	5	373 158	500 000	873 158

Perioodil 2015–2016 toimus meetme 9 „Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine“ rakendamiseks kokku kaks tootjarühmade tunnustamise taotlusvooru. Tootjarühma tunnustamine on tingimuseks, et tootjarühm saaks hiljem tulla taotlema „Tootjarühma loomise ja arendamise toetust“.

Lisaks toimus mainitud perioodil tootjarühmade loomise ja arendamise (tegevuse liik 9.1) toetuse esimene (2015) ja teine taotlusvoor (2016), mille esimeses taotlusvoorus esitati 5 taotlust⁴ toetuse summas 481 449 eurot. Kõik 5 esitatud taotlust said heakskiidetud ja neile määrati toetust summas 481 449 eurot, s.o 100% taotletud toetuse summast (vt tabel 90).

⁴ Taotleja esitab taotlusvooru tules korraga nii taotluse selleks, et toetust saada hakata ning koos selle taotlusega esitab ka esimese aasta kohta maksetaotluse.

Tabel 90. Tegevuse liigist 9.1 toetuse taotlemine ja määramine 2015. ja 2016. aastal kokku

Taotlusvoor (TV)	Esitatud maksetaotluste arv	Rahuldatud maksetaotluste arv	Esitatud maksetaotluste toetuse taotlemise summa	Rahuldatud maksetaotluste toetuse summa
I TV I aasta (2015)	5	5	481 449	481 449
I TV II aasta maksed	5	5	500 000	500 000
II TV I aasta (2016)	11	5	823 660	373 158
Kokku	21	15	1 305 109	1 354 607

7.3 Ülevaade meetme 9 tegevuse liigi 9.1 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigi 9.1 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtuseks on 6 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse liigist 9.1 tehtud väljamakseid lõpetatud projektidele 234 951 euro eest, s.o 3,9% programmiperioodiks kavandatud (vt tabel 91). Lõpetatud projektide näol on tegemist programmiperioodi 2007–2013 allmeetmest 1.9 toetust saanud projektidega, mille lõpetamine kandus üle uude programmiperioodi 2014–2020.

Tabel 91. Tegevuse liigi 9.1 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	234 951	6 000 000	3,9%

O.3 Toetust saanud tegevuste arv (tootjarühmade loomine) (lõpetatud projektide alusel): perioodil 2014–2020 on kavandatud toetada 15 tootjarühma loomist. Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse liigist 9.1 tehtud väljamakseid 8 lõpetatud projektile, mis algasid programmiperioodil 2007–2013 ning kandusid üle uude programmiperioodi 2014–2020. Meetme 9 tegevuse liigist 9.1 on perioodil 2014–2016 tehtud toetuse määramise otsused kokku 10 tootjarühmale, nii 2015. kui ka 2016. aastal 5 tootjarühmale. Perioodil 2014–2020 alustatud tegevuse liigi 9.1 projektidest ei ole seisuga 31.12.2016 ühtegi veel lõpetatud, kuid seevastu perioodi 2007–2013 allmeetme 1.9 lõpetatud projektide, mida rahastati juba programmiperioodi 2014–2020 meetme 9 tegevuse liigi 9.1 eelarvest, alusel toetati 8 tootjarühma loomist 2016. aasta lõpu seisuga (vt tabel 92).

Tabel 92. Tegevuse liigist 9.1 toetust saanud tegevuste arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.3 Toetust saanud tegevuste arv (tootjarühmade loomine)	8	15	53%

O.9 Toetatavates tootjarühmades osalevate põllumajanduslike majapidamiste arv (lõpetatud projektide alusel): perioodil 2014–2020 on planeeritud toetatavates tootjarühmades osalevate põllumajanduslike majapidamiste arvuks 100. Seisuga 31.12.2016 oli tegevuse

liigist 9.1 tehtud väljamakseid 8 tootjarühmale lõpetatud projektide alusel. Kõik 8 lõpetatud projekti algasid programmiperioodil 2007–2013 ning kandusid üle uude programmiperioodi 2014–2020. Perioodil 2014–2020 alustatud tegevuse liigi 9.1 projektidest ei ole seisuga 31.12.2016 ühtegi veel lõpetatud, kuid seevastu perioodi 2007–2013 allmeetme 1.9 lõpetatud projektide, mida rahastati juba programmiperioodi 2014–2020 meetme 9 tegevuse liigi 9.1 eelarvest, alusel osales 187 põllumajanduslikku majapidamist toetatavates tootjarühmades (vt tabel 93).

Tabel 93. Toetatavates tootjarühmades osalevate põllumajanduslike majapidamiste arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014-2020	Rakendamise seis
O.9 Toetatavates tootjarühmades osalevate põllumajanduslike majapidamiste arv	187	100	187%

8. Meetme 10 „Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 28)

Meede 10 koosneb järgmistest tegevuse liikidest:

- 10.1.1 „Põllumajandusliku keskkonnatoetuse põhitoeetus“ ehk „Keskkonnasõbraliku majandamise toetus“;
- **PKT lisatoetused**, mida on võimalik taotleda üksnes koos tegevuse liigi 10.1.1 toetusega, on:
 - 1) 10.1.2 „Piirkondlik veekaitse toetus“;
 - 2) 10.1.3 „Piirkondlik mullakaitse toetus“;
 - 3) 10.1.4 „Keskkonnasõbraliku aianduse avamaa köögivilja, ravim- ja maitsetaimede kasvatamise toetus ning maasikakasvatuse toetus“.
- **PKT eritoetused:**
 - 4) 10.1.4 „Keskkonnasõbraliku aianduse puuvilja- ja marjakasvatuse toetus“;
 - 5) 10.1.5 „Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus“;
 - 6) 10.1.6 „Ohustatud tõugu looma pidamise toetus“;
 - 7) 10.1.7 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“.

Programmiperioodil 2014–2020 on meetme 10 eelarve kokku 244 927 000 eurot. Meetme 10 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 151 645 500 eurot, Eesti riigi eelarve 50 548 500 eurot ja I sambast ümbertõstetud vahendid 42 733 000 eurot.

Meetme 10 „Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede“ tegevuse liigid 10.1.1 „Keskkonnasõbraliku majandamise toetus“, 10.1.2 „Piirkondlik veekaitse toetus“, 10.1.3 „Piirkondlik mullakaitse toetus“, 10.1.4 „Keskkonnasõbraliku aianduse toetus“, 10.1.5 „Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus“, 10.1.6 „Ohustatud tõugu looma pidamise

toetus“, 10.1.7 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“ on kõik tervikuna programmeeritud prioriteet 4 alt (nn plokk-programmeeritud), panustades prioriteet 4 sihtvaldkondadesse 4A, 4B ja 4C. Seejuures tegevuse liigid 10.1.1, 10.1.2, 10.1.4 panustavad kaudselt ka sihtvaldkonda 5D (kaasnev sihtvaldkond) ning tegevuse liigid 10.1.3 ja 10.1.7 panustavad kaudselt sihtvaldkonda 5E (kaasnev sihtvaldkond).

Käesolevas ülevaates on meetme 10.1 tegevuse liikide taotlemise, määramise ja maksmise andmete kajastamisel toodud välja 2016. aastal toimunud teise taotlusvooru (esimene taotlusvoor toimus 2015. aastal) taotlemise andmed ning 2017. aastal tehtud määramise ja väljamaksmise andmed võttes arvesse 2016. aastal esitatud taotlusi.

Määratud ja makstud andmete erinevused

Määratud summa on sisuliselt taotletud summa, millest on maha arvatud:

- erinevad vähendused (vähendamised erinevuste, hilinemiste, puuduste eest);
- sama taotlusaasta juba väljamakstud summa osaline või täielik tagasinõue;
- sama taotlusaasta nõuetele vastavuse vähendused.

ei ole maha arvatud:

- tulevikuvähendusi;
- varasemate taotlusvoorude tagasinõudeid.

2016. aasta määramise andmed on võetud 20.02.2017 seisuga kinnitatud käskkirjade pealt.

Makstud summades ei kajastu nõuetele vastavuse vähendused, tulevikuvähendused, tasaarveldused ega tagasinõuded (s.t kõik tagasinõuded, kaasa arvatud sama aasta tagasinõuded).

Määramiste ja maksete andmed tulevad erinevatest süsteemidest, kus on erinev andmete ülesehituse loogika. Seetõttu ei ole andmed omavahel üksüheselt kokku viidavad.

8.1 Tegevuse liigi 10.1.1 „Keskkonnasõbraliku majandamise toetus“ ülevaade

8.1.1 Tegevuse liigi 10.1.1 eesmärk

Tegevuse liigi 10.1.1 „Keskkonnasõbraliku majandamise toetus“ eesmärk on soodustada keskkonnasõbralike majandamisviiside kasutuselevõttu ja jätkuvat kasutamist põllumajanduses, et kaitsta mulda ja vett ning parandada nende seisundit, samuti suurendada elurikkust ja maastikulist mitmekesisust ning tõsta põllumajandustootjate keskkonnateadlikkust.

8.1.2 Tegevuse liigi 10.1.1 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 10.1.1 kogueelarve 181 800 000 eurot, millest EAFRD osa moodustab 108 425 250 eurot, Eesti riigi eelarve 36 141 750 eurot ja I sambast ümbertõstetud vahendid 37 233 000 eurot.

Keskkonnasõbraliku majandamise toetuse teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 2.–23. mai 2016, hilinevad taotlusi võeti vastu 24. maist 17. juunini 2016. Teises taotlusvoorus esitati kokku 1507 taotlust 454 573 hektari kohta, sh mesilaste korjealade rajamise lisategevuse elluviimiseks taotles toetust 12 taotlejat 124 hektari kohta ning täiendava veekaitse lisategevuse elluviimiseks taotles toetust 342 taotlejat 134 114 hektari kohta. Lisategevuste elluviimiseks sai toetust taotleda taotleja, kes taotles ühtlasi toetust põhitegevuse elluviimiseks. Lisategevuste elluviimiseks sai toetust taotleda põhitegevuse kohustusega hõlmatud maa kohta. 2016. aastal taotleti tegevuse liigist 10.1.1 toetust kokku 23 181 856 eurot.

Teises taotlusvoorus kiideti heaks 1489 taotlust 1507 esitatud taotlusest, sh 1489 põhitegevuse, 334 täiendava veekaitse tegevuse ja 11 mesilaste korjealade rajamise tegevuse elluviimiseks esitatud taotlust. 2016. aasta taotlusvoorus määrati toetust tegevuse liigist 10.1.1 447 065 hektari kohta, sh põhitegevuse elluviimise eest 447 065 hektari, täiendava veekaitse tegevuse elluviimise eest 130 883 hektari ja mesilaste korjealade rajamise tegevuse elluviimise eest 112 hektari kohta. Teises taotlusvoorus määrati tegevuse liigist 10.1.1 toetust kokku summas 22 316 796 eurot. (vt tabel 94)

Tabel 94. Tegevuse liigist 10.1.1 toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2016. aastal

Tegevuse liik	Taotluste arv	Taotletud ühikud (ha)	Taotletud summa	Heak-kiidetud taotluste arv	Määratud ühikud (ha)	Määratud summa	Makstud summa
Keskkonnasõbraliku majandamise toetus	1507	454 573	23 181 856	1489	447 065	22 316 796	22 582 303
sh põhitegevus	1507	454 573	22 504 161	1489	447 065	x	21 930 231
sh mesilaste korjealade rajamise lisategevus	12	124	12 374	11	112	10 844	10 844
sh täiendav veekaitse lisategevus	342	134 114	134 114	334	130 883	x	641 228

Programmiperioodi 2007–2013 keskkonnasõbraliku majandamise toetuse väljamaksed 2014. ja 2015. aastal tehti programmiperioodi 2014–2020 10.1.1 toetuse eelarvest. Seega programmiperioodide 2007–2013 ja 2014–2020 keskkonnasõbraliku majandamise toetust on tegevuse liigist 10.1.1 on määratud kokku 62 405 185 eurot ajavahemikul 2014–2016.

2016. aastal esitatud taotlustele maksti välja tegevuse liigist 10.1.1 toetust kogusummas 22 582 303 eurot, sellest põhitegevuse elluviimise eest 21 930 231 eurot, mesilaste korjealade rajamise lisategevuse elluviimise eest 10 884 eurot ja täiendava veekaitse lisategevuse

elluviimise eest 641 228 eurot. Perioodi 2014–2020 tegevuse liigi 10.1.1 eelarvest on aastatel 2014–2016 elluviidud keskkonnasõbraliku majandamise toetuse tegevuste kohta makstud 62 889 220 eurot.

8.2 Tegevuse liigi 10.1.2 „Piirkondliku veekaitse toetus“ ülevaade

8.2.1 Tegevuse liigi 10.1.2 eesmärk

Tegevuse liigi 10.1.2 „Piirkondlik veekaitse toetus“ eesmärgiks on säilitada vee kvaliteedi seisundit, vähendades põllumajanduslikult kasutatavatelt maadelt toitainete leostumist.

8.2.2 Tegevuse liigi 10.1.2 „Piirkondliku veekaitse toetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 10.1.2 kogueelarve 5 000 000 eurot, millest EAFRD osa moodustab 3 750 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 1 250 000 eurot.

Tegevuse liigi 10.1.2 seisuga 31.12.2016 ei rakendatud, esimene taotlusvoor toimub 2018. aasta kevadel.

8.3 Tegevuse liigi 10.1.3 „Piirkondlik mullakaitse toetus“ ülevaade

8.3.1 Tegevuse liigi 10.1.3 eesmärk

Tegevuse liigi 10.1.3 „Piirkondlik mullakaitse toetus“ üldeesmärk on tagada erodeeritud ja turvasmuldade jätkusuutlik kasutamine ning muldade degradatsiooni minimeerimine.

Spetsiifilised eesmärgid:

- kasvuhoonegaaside emissiooni piiramine;
- mullaerosiooni (sh deflatsiooni) piiramine, toitainete leostumise vähendamine;
- mulla orgaanilise aine sisalduse säilitamine ja suurendamine.

Toetus suunab keskkonnasõbraliku majandamise toetuse saajaid oma turvas- ja erodeeritud muldadega põldude aktiivse harimise asemel leidma alternatiivseid mulda säästvaid kasutusvõimalusi nagu nt loomakasvatus ja karjatamine, mesilaste pidamine, viljapuu- ja marjakasvatus jm.

8.3.2 Tegevuse liigi 10.1.3 „Piirkondliku mullakaitse toetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 10.1.3 kogueelarve 6 000 000 eurot, millest EAFRD osa moodustab 3 525 000 eurot, Eesti riigi eelarve 1 175 000 eurot ja I sambast ümbertõstetud vahendid 1 300 000 eurot.

Piirkondliku mullakaitse toetuse teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 2.–23. mai 2016, hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 24. maist 17. juunini 2016. Teises taotlusvoorus esitati kokku 205 taotlust 10 564 hektari kohta, millega taotleti toetust summas 528 209 eurot. 2016. aasta taotlusvoorus kiideti heaks 202 taotlust 205 esitatud taotlusest. Tegevuse liigist 10.1.3 määrati toetust summas 516 568 eurot 10 347 hektari kohta. 2016. aastal esitatud taotlustele maksti välja tegevuse liigist 10.1.3 toetust summas 520 878 eurot 204 taotlejale. (vt tabel 95)

Tabel 95. Tegevuse liigist 10.1.3 toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2016. aastal

Tegevuse liik	Taotlemine			Määramine			Maksmine
	Taotluste arv	Taotletud pind (ha)	Toetuse summa	Taotluste arv	Määratud ühikud (ha)	Toetuse summa	Toetuse summa
10.1.3	205	10 564	528 209	202	10 347	516 568	520 878
Kokku	205	10 564	528 209	202	10 347	516 568	520 878

8.4 Tegevuse liigi 10.1.4 „Keskkonnasõbraliku aianduse toetus“ ülevaade

8.4.1 Tegevuse liigi 10.1.4 eesmärk

Tegevuse liigi 10.1.4 „Keskkonnasõbraliku aianduse toetus“ üldeesmärk on soodustada keskkonnasõbralikumate praktikate rakendamist aianduskultuuride kasvatamisel.

Spetsiifilised eesmärgid on:

- vähendada taimekaitsevahendite kasutamist;
- tagada tarbijatele tervislikum toit;
- vähendada toitainete leostumist mullast;
- aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilimisele põllumajandusmaastikus.

8.4.2 Tegevuse liigi 10.1.4 „Keskkonnasõbraliku aianduse toetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 10.1.4 kogueelarve 3 878 000 eurot, millest EAFRD osa moodustab 2 908 500 eurot ja Eesti riigi eelarve 969 500 eurot.

Keskkonnasõbraliku aianduse toetuse teine taotlusvoor toimus 2.–23. mai 2016, hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 24. maist 17. juunini 2016. Keskkonnasõbraliku aianduse toetuse keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse tegevuse eest toetuse taotlemiseks esitati 2016. aastal 38 taotlust ning keskkonnasõbraliku maasikakasvatuse tegevuse eest toetuse taotlemiseks 27 taotlust. Keskkonnasõbraliku aianduse toetuse puuvilja- ja marjakasvatuse tegevuse eest toetuse taotlemiseks esitati 2016. aastal 24 taotlust. Seega esitati tegevuse liigi 10.1.4 raames 2016. aastal kokku 89 taotlust, taotlejate koguarv kogu keskkonnasõbraliku aianduse toetuse peale kokku oli aga 75, sest mitmed taotlejad taotlesid samal ajal nii keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse ning keskkonnasõbraliku maasikakasvatuse toetust (edaspidi KSK) kui ka keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse toetust (edaspidi KSA).

KSK eest taotleti 2016. aastal toetust summas 316 122 eurot, sh keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse eest summas 288 279 eurot ja keskkonnasõbraliku maasikakasvatuse eest summas 27 843 eurot. KSA eest taotleti 2016. aastal toetust summas 10 715 eurot. Kogu tegevuse liigi 10.1.4 peale kokku taotleti toetust teises taotlusvoorus 326 837 eurot.

KSK toetust taotleti kokku 950 hektarile, sh keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse toetust 838 hektarile ja keskkonnasõbraliku maasikakasvatuse toetust 112 hektarile. KSA toetust taotleti 67 hektarile. Kogu tegevuse liigi 10.1.4 peale kokku taotleti toetust teises taotlusvoorus 1017 hektarile.

2016. aastal oli keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse tegevuse heakskiidetud taotluste arv 38, keskkonnasõbraliku maasikakasvatuse tegevuse heakskiidetud taotluste arv 24 ning keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse tegevuse heakskiidetud taotluste arv 22. Heakskiidetud taotluste arv kogu tegevuse liigi 10.1.4 peale kokku oli 84, heakskiidetud taotlejate arv aga 71 (sest osa taotlejaid taotles toetust korraga mitme keskkonnasõbraliku aianduse toetuse alategevuse eest).

KSK määratud toetuse summa 2016. aasta eest oli 314 259 eurot, sh keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse eest 287 718 eurot ja keskkonnasõbraliku maasikakasvatuse eest 26 541 eurot. KSA määratud toetuse summa 2016. aasta eest oli 10 121 eurot. Kogu tegevuse liigi 10.1.4 peale kokku määrati toetust teises taotlusvoorus 324 380 eurot.

KSK toetust määrati kokku 943 hektarile, millest 836 hektarit moodustas keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse ning 107 hektarit keskkonnasõbraliku maasikakasvatuse määratud pind. KSA toetust määrati 63 hektarile. Kogu tegevuse liigi 10.1.4 peale kokku määrati toetust teises taotlusvoorus 1006 hektarile.

KSK toetust maksti välja 313 411 eurot, sh keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse eest 286 985 eurot 38 taotlejale ja keskkonnasõbraliku maasikakasvatuse eest 26 426 eurot 24 taotlejale. KSA toetust maksti välja 10 121 eurot 22

taotlejale. 2016. aastal oli väljamakstud toetuse summa kogu tegevuse liigi 10.1.4 peale kokku 323 532 eurot. (vt tabel 96)

Tabel 96. Tegevuse liigist 10.1.4 toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2016. aastal

Tegevuse liik	Taotluste arv	Taotletud ühikud (ha)	Taotletud summa	Heakskiidetud taotluste arv	Määratud ühikud (ha)	Määratud summa	Makstud summa
Keskkonnasõbraliku aianduse toetus	89	1017	326 837	84	1006	324 380	323 532
sh keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse toetus (KSA)	24	67	10 715	22	63	10 121	10 121
sh keskkonnasõbraliku köögivilja- ravimtaime- ja maitsetaimakasvatuse ning maasikakasvatuse toetus (KSK)	65	950	316 122	62	943	314 259	313 411

8.5 Tegevuse liigi 10.1.5 „Kohalikku sorti taimete kasvatamise toetus“ ülevaade

8.5.1 Tegevuse liigi 10.1.5 eesmärk

Tegevuse liigi 10.1.5 „Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus“ eesmärk on tagada kultuuripärandi ja geneetilise mitmekesisuse seisukohast oluliste kohalike taimesortide säilimine ning soodustada vanade kohalike puuvilja- ja marjasortidega uute istandike rajamist.

8.5.2 Tegevuse liigi 10.1.5 „Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 10.1.5 kogueelarve 583 000 eurot, millest EAFRD osa moodustab 437 250 eurot ja Eesti riigi eelarve 147 750 eurot.

Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetuse teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 2.–21. mai 2016. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 2. maist 15. juunini 2016. Kokku esitati 40 taotlust, sh põllukultuuridele esitati 27 taotlust ning viljapuudele ja marjapõõsastele 13 taotlust. 2016. aastal taotleti tegevuse liigist 10.1.5 toetust põllukultuuridele 401 hektarile ning 1942 viljapuule ja marjapõõsale. Toetust taotleti summas 37 160 eurot, sh põllukultuuride eest 17 349 eurot, viljapuude ja marjapõõsaste eest 19 811 eurot.

2016. aastal kiideti heaks 39 taotlust 40 esitatud taotlusest, sh põllukultuuridele 26 ning viljapuudele ja marjapõõsastele 13 taotlust. Tegevuse liigist 10.1.5 määrati toetust summas 35 851 eurot, sh põllukultuuridele 16 438 eurot ning viljapuudele ja marjapõõsastele 19 744 eurot. Toetust määrati põllukultuuridele 387 hektarile ning 1930 viljapuule ja marjapõõsale.

2016. aastal esitatud taotlustele maksti välja tegevuse liigist 10.1.5 toetust kogusummas summas 35 893 eurot, sh põllukultuuridele 16 438 eurot ning viljapuudele ja marjapõõsastele 19 455 eurot. (vt tabel 97)

Tabel 97. Tegevuse liigist 10.1.5 toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2016. aastal

Tegevuse liik	Taotluste arv	Taotletud ühikud	Taotletud summa	Heaks-kiidetud taotluste arv	Määratud ühikud	Määratud summa	Makstud summa
10.1.5 kokku	40	x	37 160	39	x	35 851	35 893
sh põllukultuurid (ha)	27	401	17 349	26	387	16 438	16 438
sh viljapuud ja marjapõõsad (tk)	13	1942	19 811	13	1930	19 744	19 455

8.6 Tegevuse liigi 10.1.6 „Ohustatud tõugu looma pidamise toetus“ ülevaade

8.6.1 Tegevuse liigi 10.1.6 eesmärk

Tegevuse liigi 10.1.6 „Ohustatud tõugu looma pidamise toetus“ eesmärk on tagada kultuuripärandi ja geneetilise mitmekesisuse seisukohast oluliste ja ohustatuks loetud kohalike tõugude säilitamine.

8.6.2 Tegevuse liigi 10.1.6 „Ohustatud tõugu looma pidamise toetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 10.1.6 kogueelarve 7 466 000 eurot, millest EAFRD osa moodustab 5 599 500 eurot ja Eesti riigi eelarve 1 866 500 eurot.

Ohustatud tõugu looma pidamise toetuse teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 2.–23. mai 2016. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 24. maist 14. juunini 2016. Teises taotlusvoorus esitati kokku 590 taotlust 590 taotleja poolt 14 349 looma pidamiseks (vt tabel 98). 2016. aasta taotlusvoorus taotleti toetust summas 828 918 eurot. Tegevuse liigist 10.1.6 taotleti toetust tegevuste lõikes järgnevalt:

- Eesti hobuse pidamise eest taotles toetust 333 taotlejat;
- Eesti raskeveohobuse pidamise eest taotles toetust 67 taotlejat;
- Tori hobuse pidamise eest taotles toetust 173 taotlejat;
- Eesti maatõugu veise pidamise eest taotles toetust 136 taotlejat;
- Eesti vuti pidamise eest taotles toetust 4 taotlejat.

Teises taotlusvoorus kiideti heaks 575 taotlejat 590 taotlejast. Toetuse saajate arv oli 582, mis jagunes tegevuste lõikes järgnevalt:

- Eesti hobuse pidamine: 330 toetuse saajat;
- Eesti raskeveohobuse pidamine: 66 toetuse saajat;
- Tori hobuse pidamine: 172 toetuse saajat;
- Eesti maatõugu veise pidamine: 132 toetuse saajat;
- Eesti vuti pidamine: 3 toetuse saajat.

2016. aasta taotlusvoorus oli taotletud ühikute arv 14 349 looma, mis jagunes tegevuste lõikes järgnevalt:

- Eesti hobuse pidamine: toetust taotleti 1694 looma kohta;
- Eesti raskeveohobuse pidamine: toetust taotleti 245 looma kohta;
- Tori hobuse pidamine: toetust taotleti 415 looma kohta;
- Eesti maatõugu veise pidamine: toetust taotleti 758 looma kohta;
- Eesti vuti pidamine: toetust taotleti 11 237 looma kohta.

Teises taotlusvoorus määrati toetust summas 798 319 eurot, mis jagunes tegevuste lõikes järgnevalt:

- Eesti hobuse pidamise eest 327 368 eurot;
- Eesti raskeveohobuse pidamise eest 63 045 eurot;
- Tori hobuse pidamise eest 82 528 eurot;
- Eesti maatõugu veise pidamise eest 231 639 eurot, koos lisatoetusega 282 439 eurot;
- Eesti vuti pidamise eest 42 939 eurot.

Lisatoetust määrati jõudluskontrollis osaleva lehma eest 28 100 eurot, puhtatõulise järglase andnud lehma eest 20 900 eurot ja tõuraamatusse kantud pulli eest 1800 eurot.

2016. aasta taotlusvoorus määrati toetust 13 773 loomale, mis jagunes tegevuste lõikes järgnevalt:

- Eesti hobuse pidamine: toetust määrati 1639 looma kohta;
- Eesti raskeveohobuse pidamine: toetust määrati 243 looma kohta;
- Tori hobuse pidamine: toetust määrati 414 looma kohta;
- Eesti maatõugu veise pidamine: toetust määrati 742 looma kohta;
- Eesti vuti pidamine: toetust määrati 10 735 looma kohta.

Teises taotlusvoorus maksti välja tegevuse liigist 10.1.6 toetust summas 813 972 eurot:

- Eesti hobuse pidamise eest 337 210 eurot;
- Eesti raskeveohobuse pidamise eest 63 333 eurot;
- Tori hobuse pidamise eest 82 550 eurot;
- Eesti maatõugu veise pidamise eest 236 458 eurot, koos lisatoetusega 287 940 eurot;

- Eesti vuti pidamise eest 42 939 eurot.

Lisatoetust maksti jõudluskontrollis osaleva lehma eest 28 684 eurot, puhtatõulise järglase andnud lehma eest 20 899 eurot ja tõuraamatusse kantud pulli eest 1899 eurot.

Tabel 98. Tegevuse liigist 10.1.6 toetuse taotlemine ja määramine tegevuste lõikes 2016. aastal

Tõug	Taotlemine			Määramine		
	Taotluste arv	Taotletud ühikud	Toetuse summa	Taotluste arv	Määratud ühikud	Toetuse summa
Eesti hobune	333	1694	338 800	323	1639	327 368
Eesti raskeveo-hobune	67	245	63 700	65	243	63 045
Tori hobune	173	415	83 000	172	414	82 528
Eesti maatõugu veis	136	758	298 470	131	742	282 439
Eesti vutt	4	11 237	44 948	3	10 735	42 939
Kokku	590	14 349	828 918	575	13 773	798 319

Tegevuse liigi 10.1.6 eelarvest on välja makstud ka MAK 2007–2013 alameetme 2.3.3 „Ohustatud tõugu looma pidamise toetus“ toetusi 2015., 2016. ja 2017. aastal (taotlemised vastavalt 2014., 2015. ja 2016. aastal), väljamakstud summa kumulatiivselt on 2 225 008 eurot.

8.7 Tegevuse liigi 10.1.7 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“ ülevaade

8.7.1 Tegevuse liigi 10.1.7 eesmärk

Tegevuse liigi 10.1.7 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“ üldeesmärk on parandada poollooduslike koosluste ja nendega seotud liikide seisundit.

Spetsiifilised eesmärgid on:

- parandada poollooduslike koosluste hooldamise kvaliteeti, sealjuures suurendada põllumajandusloomade abil hooldatavate poollooduslike koosluste osa;
- parandada poollooduslike kooslustega seotud liikide seisundit;
- suurendada hooldatavate alade pindala;
- säilitada ja suurendada elurikkust ja maastikulist mitmekesisust.

8.7.2 Tegevuse liigi 10.1.7 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 10.1.7 kogueelarve 40 200 000 eurot, millest EAFRD osa moodustab 27 000 000 eurot, Eesti riigi eelarve 9 000 000 eurot ja I sambast ümbertõstetud vahendid 4 200 000 eurot.

Poolloodusliku koosluse hooldamise toetuse teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 2.–23. mai 2016, hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 24. maist 17. juunini 2016. Kokku esitati 771 taotlust 25 368 hektari kohta, millega taotleti toetust summas 4 036 526 eurot. Tegevuse liigist 10.1.7 määrati toetust 762 taotlejale summas 3 944 217 eurot 25 197 hektari kohta. Väljamakseid tehti 764 taotlejale kogusummas 3 951 208 eurot (vt tabel 99).

Tabel 99. Tegevuse liigist 10.1.7 toetuse taotlemine ja määramine 2016. aastal

Tegevuse liik	Taotlemine			Määramine			Maksmine	
	Taotluste arv	Taotletud pind (ha)	Toetuse summa	Taotluste arv	Määratud ühikud (ha)	Toetuse summa	Taotluste arv	Toetuse summa
10.1.7	771	25 368	4 036 526	762	25 197	3 944 217	764	3 951 208
Kokku	771	25 368	4 036 526	762	25 197	3 944 217	764	3 951 208

9. Meetme 11 „Mahepõllumajandus“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 29) ülevaade

9.1 Meetme 11 eesmärgid

Meetme 11 eesmärk on arendada mahepõllumajandust ning suurendada mahepõllumajanduse konkurentsivõimet, säilitada ja suurendada bioloogilist ja maastikulist mitmekesisust, säilitada ja parandada mullaviljakust ja veekvaliteeti ning parandada loomade heaolu.

Meede 11 jaguneb kaheks tegevuse liigiks:

- 1) tegevuse liik 11.1 „Mahepõllumajandusele üleminek“;
- 2) tegevuse liik 11.2 „Mahepõllumajandusega jätkamine“.

9.2 Meetme 11 finantsnäitajatest ja rakendamisest tegevuse liikide 11.1 ja 11.2 lõikes⁵

Programmiperioodil 2014–2020 on meetme 11 kavandatud eelarve kokku 77 700 000 eurot. Meetme 11 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 54 900 000 eurot ja Eesti riigi eelarve

⁵ Sisaldab 2016. aasta taotlusvoorude taotlemise andmeid, sh 2017. aasta määramise ja väljamaksmise andmeid 2016. aastal esitatud taotluste kohta.

18 300 000 eurot ning I sambast ümbertõstetud vahendid 4 500 000 eurot. Seejuures tegevuse liigi 11.1 „Mahepõllumajandusele üleminek“ rakendamiseks on ette nähtud 6 000 000 eurot ja tegevuse liigi 11.2. „Mahepõllumajandusega jätkamine“ rakendamiseks 71 700 000 eurot. 2016. aastal lisati meetme eelarvele 4 230 000 eurot. Kõik tegevuse liikide 11.1 ja 11.2 taotlused panustavad tervikuna prioriteet 4 sihtvaldkondadesse 4A, 4B ja 4C, sh kõikide taotluste lisanduvaks sihtvaldkonnaks on 5D.

Tegevuse liikide 11.1 ja 11.2 rakendamiseks toimus teine taotlusvoor ajavahemikul 2.–23. mai 2016. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 24. maist 15. juunini 2016. 2016. aasta taotlusvoorus esitati kokku 1405 taotlust: tegevuse liigi 11.1 puhul 161 taotlust, tegevuse liigi 11.2 puhul 1244 taotlust. 2016. aasta taotlusvoorus taotleti meetmest 11 toetust kogusummas 12 837 009 eurot, sh tegevuse liigist 11.1 summas 865 848 eurot ja tegevuse liigist 11.2 summas 11 971 161 eurot. Meetme 11 tegevuste liikide 11.1 ja 11.2 raames taotleti toetust kokku 129 435 hektarile, sh tegevuse liigist 11.1 9 003 hektarile ja tegevuse liigist 11.2 120 432 hektarile.

Meetme 11 2016. aasta taotlusvoorus kiideti heaks kokku 1349 taotlust 1405 esitatud taotlusest, sh tegevuse liigi 11.1 puhul 151 taotlust ja tegevuse liigi 11.2 puhul 1198 taotlust. 2016. aasta taotlusvoorus määrati meetmest 11 toetust summas 11 983 294 eurot, sh tegevuse liigist 11.1 769 482 eurot ja tegevuse liigist 11.2 11 213 812 eurot. Kokku määrati toetust 121 091 hektarile, sh tegevuse liigist 11.1 7 801 hektarile ja tegevuse liigist 11.2 113 290 hektarile. (vt tabel 100)

Kui ettevõttes peeti mahepõllumajanduslikult loomi, siis suurendati hektaripõhise toetuse määra pärast arvutuse tegemist aasta keskmise loomade arvu ja vastavate koefitsientide alusel.

2016. aastal ületas nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa meetme eelarve, mistõttu vähendas PRIA tegevuse liigi 11.2 ühikumäärasid keskmiselt 3,6%.

Tabel 100. Meetmest 11 2016. aasta taotlusvooru toetuse taotlemine ja määramine tegevuse liikide lõikes

Tegevuse liik	Taotlemine			Määramine		
	Taotluste arv	Taotletud pind (ha)	Toetuse summa	Taotluste arv	Määratud ühikud (ha)	Toetuse summa
11.1	161	9003	865 848	151	7801	769 482
11.2	1244	120 432	11 971 161	1198	113 290	11 213 812
Kokku	1405	129 435	12 837 009	1349	121 091	11 983 294

2016. aastal taotlenutele maksti 2017. aastal välja toetust tegevuse liikidest 11.1 ja 11.2 kokku 12 033 055 eurot, sh tegevuse liigist 11.1 maksti välja toetust 772 902 eurot ja tegevuse liigist 11.2 maksti välja toetust 11 260 153 eurot.

9.3 Ülevaade realiseeritud väljundindikaatoritest kumulatiivselt meetme 11 kohta tegevuse liikide lõikes

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes: meetme 11 avaliku sektori kogukulude planeeritud väärtus perioodil 2014–2020 on 77 700 000 eurot. 2014. aastal MAK 2014–2020 meetme 11 taotlusi vastu ei võetud. 2015. aastal võeti vastu toetuse taotlusi ning toetuse määramise otsused ja esimesed väljamaksed tehti 2016. aastal. 2016. aastal olid meetme 11 avaliku sektori kogukulud 13 261 713 eurot, s.o 17,1% perioodiks 2014–2020 kavandatud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 101).

Tabel 101. Meetme 11 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (11.1 ja 11.2)	13 261 713	77 700 000	17,1%

Tegevuse liigid 11.1 „Mahepõllumajandusele üleminek“ ja 11.2 „Mahepõllumajandusega jätkamine“:

O.4 Toetust saanute arv: perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et meetmest 11 saab toetust 1600 toetuse taotlejat. 2014. aastal MAK 2014–2020 meetme 11 taotlusi vastu ei võetud. 2015. aastal võeti vastu toetuse taotlusi ning toetuse määramise otsused ja esimesed väljamaksed tehti 2016. aastal. Kokku oli meetme 11 tegevuse liikidest 11.1 ja 11.2 toetust saanute arv 2016. aastal 1445, s.o 90,3% perioodiks 2014–2020 kavandatust (vt tabel 102).

Tabel 102. Meetmest 11 toetust saanute arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.4 Toetust saanute arv (11.1 ja 11.2)	1445	1600	90,3%

Tegevuse liik 11.1 „Mahepõllumajandusele üleminek“

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes: tegevuse liigi 11.1 avaliku sektori kogukulud planeeritud väärtus perioodil 2014–2020 on 6 000 000 eurot. 2014. aastal MAK 2014–2020 tegevuse liigi 11.1 taotlusi vastu ei võetud. 2015. aastal võeti vastu toetuse taotlusi ning toetuse määramise otsused ja esimesed väljamaksed tehti 2016. aastal. Kokku olid 2016. aastal meetme 11 tegevuse liigi 11.1 avaliku sektori kogukulud 509 506 eurot, s.o 8% perioodiks 2014–2020 kavandatust (vt tabel 103).

Tabel 103. Tegevuse liigi 11.1 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (11.1)	509 506	6 000 000	8%

O.5 Toetatud kogupindala: perioodil 2014–2020 plaanitakse toetada 60 000 hektarit tegevuse liigist 11.1. 2014. aastal MAK 2014–2020 tegevuse liigi 11.1 taotlusi vastu ei võetud. 2015. aastal võeti vastu toetuse taotlusi ning toetuse määramise otsused ja esimesed

väljamaksed tehti 2016. aastal. Kokku oli tegevuse liigist 11.1 toetatud kogupindala 2016. aastal 5958 ha, s.o 9,9% perioodiks 2014–2020 kavandatust (vt tabel 104).

Tabel 104. Toetatud kogupindala (üleminek mahepõllumajandusele)

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.5 Kogupindala (ha) – üleminek mahepõllumajandusele	5958	60 000	9,9%

Tegevuse liik 11.2 „Mahepõllumajandusega jätkamine“

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes: tegevuse liigi 11.2 avaliku sektori kogukulude planeeritud väärtus perioodil 2014–2020 on 71 700 000 eurot. 2014. aastal MAK 2014–2020 tegevuse liigi 11.2 taotlusi vastu ei võetud. 2015. aastal võeti vastu toetuse taotlusi ning toetuse määramise otsused ja esimesed väljamaksed tehti 2016. aastal. Meetme 11 tegevuse liigi 11.2 avaliku sektori kogukulud 2016. aastal olid 12 752 207 eurot, s.o 17,8% perioodiks 2014–2020 kavandatust (vt tabel 105).

Tabel 105. Tegevuse liigi 11.2 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (11.2)	12 752 207	71 700 000	17,8%

O.5 Toetatud kogupindala: perioodil 2014–2020 plaanitakse toetada 133 000 hektarit tegevuse liigist 11.2. 2014. aastal MAK 2014–2020 tegevuse liigi 11.2 taotlusi vastu ei võetud. 2015. aastal võeti vastu toetuse taotlusi ning toetuse määramise otsused ja esimesed väljamaksed tehti 2016. aastal. Kokku oli tegevuse liigist 11.2 toetatud kogupindala 2016. aastal 122 010 ha, s.o 91,7% perioodiks 2014–2020 kavandatust (vt tabel 106).

Tabel 106. Toetatud kogupindala (mahepõllumajandusega jätkamine)

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.5 Kogupindala (ha) – mahepõllumajandusega jätkamine	122 010	133 000	91,7%

10. Meetme 12 „Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 30) ülevaade

Meede 12 jaguneb kaheks tegevuse liigiks:

- 1) tegevuse liik 12.1 „Natura 2000 toetus põllumajandusmaale“;
- 2) tegevuse liik 12.2 „Natura 2000 toetus erametsamaale“.

Programmiperioodil 2014–2020 on meetme 12 kavandatud eelarve kokku 32 666 000 eurot. Meetme 12 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 24 499 500 eurot ja Eesti riigi eelarve 8 166 500 eurot. Seejuures tegevuse liigi 12.1 „Natura 2000 toetus põllumajandusmaale“

rakendamiseks on ette nähtud 4 666 000 eurot ja tegevuse liigi 12.2 „Natura 2000 toetus erametsamaale“ rakendamiseks 28 000 000 eurot. Tegevuse liikide 12.1 ja 12.2 kõik taotlused panustavad tervikuna prioriteet 4 sihtvaldkondadesse 4A, 4B ja 4C.

10.1 Tegevuse liigi 12.1 „Natura 2000 toetus põllumajandusmaale“ ülevaade

10.1.1 Tegevuse liigi 12.1 eesmärk

Tegevuse liigi 12.1 eesmärk on tagada Natura 2000 võrgustiku aladel looduskaitseõuete täitmine, säilitada nendes piirkondades põllumajanduslik tegevus ning aidata seal kohaneda piirangutega, mis tulenevad nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ rakendamisest, et aidata kaasa Natura 2000 alade tõhusale majandamisele.

10.1.2 Tegevuse liigi 12.1 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Meetme 12 tegevuse liigi 12.1 „Natura 2000 toetus põllumajandusmaale“ teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 2.–23. mai 2016. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 24. maist 17. juunini 2016. Teises taotlusvoorus esitati 1548 taotlust 21 810 hektari kohta, millega taotleti toetust summas 588 870 eurot (vt tabel 107). 2016. aasta taotlusvoorus kiideti heaks 1331 taotlust 1548 esitatud taotlusest. Tegevuse liigist 12.1 määrati toetust summas 539 778 eurot 20 048 hektari kohta. 2016. aastal esitatud taotlustele maksti 2017. aastal välja toetust 1333 taotluse kohta summas 542 887 eurot.

Tabel 107. Tegevuse liigist 12.1 toetuse taotlemine ja määramine 2016. aastal

Tegevuse liik	Taotlemine			Määramine		
	Taotluste arv	Taotletud pind (ha)	Toetuse summa	Taotluste arv	Määratud ühikud (ha)	Toetuse summa
12.1	1548	21 810	588 870	1331	20 048	539 778
Kokku	1548	21 810	588 870	1331	20 048	539 778

10.2 Tegevuse liigi 12.2 „Natura 2000 toetus erametsamaale“ ülevaade

10.2.1 Tegevuse liigi 12.2 eesmärk

Tegevuse liigi 12.2 „Natura 2000 toetus erametsamaale“ eesmärk on aidata toetusega kaasa Natura 2000 ala erametsamaa säästvale kasutusele ja kaitsta Natura 2000 erametsamaa piiranguvööndis, hoiualal sihtkaitsevööndis ja projekteeritavatel aladel asuvaid loodusväärtusi.

10.2.2 Tegevuse liigi 12.2 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Meetme 12 tegevuse liigi 12.2 „Natura 2000 toetus erametsamaale“ teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 4.–22. aprill 2016. Teises taotlusvoorus esitati kokku 4634 taotlust summas 4 161 290 eurot (vt tabel 108). 2015. aastal oli määratud toetuse summa 3 984 813 eurot. 2016.

aastal oli see number 4 003 608,8 eurot. 2015. aasta väljamakstud toetuse summaks oli 3 972 828 eurot. 2016. aastal oli vastav number 4 003 608,8 eurot. Kokku on perioodil 2014–2016 makstud toetust summas 11 842 672,8 eurot, mis moodustab perioodiks 2014–2020 määratud toetuse summast 42,3%.

Tabel 108. Tegevuse liigist 12.2 toetuse taotlemine ja määramine 2016. aastal

Tegevuse liik	Taotlemine			Määramine		
	Taotluste arv	Taotletud pind (ha)	Toetuse summa	Taotluste arv	Määratud ühikud (ha)	Toetuse summa
12.2	4634	60 119	4 161 290	4538	58 256,94	4 003 608,8
Kokku	4634	60 119	4 161 290	4538	58 256,94	4 003 608,8

10.3. Ülevaade realiseeritud väljundindikaatoritest kumulatiivselt meetme 12 kohta tegevuse liikide lõikes

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes: meetme 12 avaliku sektori kogukulude planeeritud väärtus perioodil 2014–2020 on 32 666 000 eurot. 2016. aastal olid meetme 12 avaliku sektori kogukulud 4 561 697 eurot, s.o 14% programmiperioodiks kavandatud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 109).

Tabel 109. Meetme 12 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	4 561 697	32 666 000	14%

O.4 Toetatud majapidamiste arv: 2016. aastal toetati meetmest 12 kokku 5635 majapidamist (vt tabel 110).

Tabel 110. Meetmest 12 toetatud majapidamiste arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.4 Toetatud majapidamiste arv	5635	N/A	N/A

Tegevuse liik 12.1 „Natura 2000 toetus põllumajandusmaale“:

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes: tegevuse liigi 12.1 avaliku sektori kogukulude planeeritud väärtus perioodil 2014–2020 on 4 666 000 eurot. Meetme 12 tegevuse liigi 12.1 avaliku sektori kogukulud 2016. aastal olid 576 022 eurot, s.o 12% perioodiks 2014–2020 kavandatud (vt tabel 111).

Tabel 111. Tegevuse liigi 12.1 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (12.1)	576 022	4 666 000	12%

O.5 Toetatud kogupindala: perioodil 2014–2020 planeeritakse toetada 23 440 hektarit tegevuse liigist 12.1. Kokku oli tegevuse liigist 12.1 toetatud kogupindala 2016. aastal 21 159 ha, s.o 90% perioodiks 2014–2020 kavandatust (vt tabel 112).

Tabel 112. Toetatud kogupindala (ha)

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.5 Kogupindala (ha) (12.1)	21 159	23 440	90%

Tegevuse liik 12.2 „Natura 2000 toetus erametsamaale“:

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes: tegevuse liigi 12.2 avaliku sektori kogukulude planeeritud väärtus perioodil 2014–2020 on 28 000 000 eurot. Meetme 12 tegevuse liigi 12.2 avaliku sektori kogukulud 2016. aastal olid 11 824 739 eurot, s.o 42% perioodiks 2014–2020 kavandatust (vt tabel 113).

Tabel 113. Tegevuse liigi 12.2 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (12.2)	11 824 739	28 000 000	42%

O.5 Toetatud kogupindala: perioodil 2014–2020 planeeritakse toetada 58 000 hektarit tegevuse liigist 12.2. Kokku oli tegevuse liigist 12.2 toetatud kogupindala 2016. aastal 57 733 ha, s.o 99,5% perioodiks 2014–2020 kavandatust (vt tabel 114).

Tabel 114. Toetatud kogupindala (NATURA 2000 metsamaa)

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.5 Kogupindala (ha) – NATURA 2000 metsamaa	57 733	58 000	99,5%

11. Meetme 14 „Loomade heaolu“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 33) ülevaade

11.1 Meetme 14 eesmärk

Meetme 14 eesmärk on tõsta loomakasvatavate teadlikkust loomade heaolust ja toetada põllumajandustootjaid, kes täidavad loomade heaolu kõrgemaid nõudeid, parandades sellega loomade heaolu ja tervist ning tagades neile loomuosasemad pidamistingimused.

Meetme 14 „Loomade heaolu“ alt rakendatakse tegevuse liiki 14.1 „Loomade heaolu toetus“.

11.2 Meetme 14 tegevuse liigi 14.1 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Programmiperioodil 2014–2020 on tegevuse liigi 14.1 „Loomade heaolu toetus“ kavandatud eelarve kokku 40 675 000 eurot. Tegevuse liigi 14.1 kogueelarvest moodustab EAFRD osa

18 340 450 eurot ja Eesti riigi eelarve 3 236 550 eurot ning I sambast ümbertõstetud vahendid 19 098 000 eurot.

Lisaks sihtvaldkonnale 3A, mille alt tegevuse liik 14.1 on programmeeritud, panustavad tegevuse liigi 14.1 taotlused ka sihtvaldkonda 4A ja seda just seepärast, et loomade karjatamisega hoitakse ekstensiivses kasutuses ka rohumaad, sh poollooduslikud kooslused, mille väärtus elupaigana on oluline. Samuti aitab karjatamine säilitada ja suurendada rohumaade osakaalu põllumajandusmaastikus.

Käesolevas ülevaates on meetme 14 tegevuse liigi 14.1 taotlemise, määramise ja maksmise andmete kajastamisel toodud välja 2016. aastal toimunud teise taotlusvooru (esimene taotlusvoor toimus 2015. aastal) taotlemise andmed ning 2017. aastal tehtud määramise ja väljamaksmise andmed võttes arvesse 2016. aastal esitatud taotlusi.

Loomade heaolu toetuse teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 2.–23. mai 2016, hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 24. maist 17. juunini 2016. Teises taotlusvoorus esitati kokku 2104 taotlust 116 426 loomühiku kohta, millega taotleti toetust summas 6 743 764 eurot (vt tabel 115). 2016. aasta taotlusvoorus kiideti heaks 2058 taotlust 2104 esitatud taotlusest, millega määrati toetust summas 6 380 002 eurot 237 844 loomale ehk 111 334 loomühikule. 2016. aastal taotlenutele maksti 2017. aastal välja toetust tegevuse liigist 14.1 summas 6 396 873 eurot 2061 toetuse saajale.

Tabel 115. Tegevuse liigist 14.1 toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2016. aastal

Tegevuse liik	Taotlemine			Määramine			Maksmine
	Taotluste arv	Taotletud ühikud	Toetuse summa	Taotluste arv	Määratud ühikud	Toetuse summa	Toetuse summa
14.1	2104	116 426	6 743 764	2058	111 334	6 380 002	6 396 873
Kokku	2104	116 426	6 743 764	2058	111 334	6 380 002	6 396 873

Väljamakstud toetuse summaks perioodil 2014–2016 oli kokku 16 324 326 eurot, s.o 40% tegevuse liigi 14.1 eelarvest.

11.3 Ülevaade meetme 14 tegevuse liigi 14.1 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes: tegevuse liigi 14.1 avaliku sektori kogukulude planeeritud väärtus perioodil 2014–2020 on 40 675 000 eurot. 2016. aastal olid tegevuse liigi 14.1 avaliku sektori kogukulud 5 324 649 eurot, s.o 13% kogu programmiperioodiks planeeritud avaliku sektori kogukuludest. (vt tabel 116).

Tabel 116. Tegevuse liigi 14.1 avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	5 324 649*	40 675 000	13%

**O.1 arvutamisel on arvestatud ka MAK 2007–2013 meetme 2.4 „Loomade heaolu: loomade karjatamise toetus“ väljamakseid.*

O.4 Toetust saanute arv: perioodi 2014–2020 kohta on kavandatud, et tegevuse liigist 14.1 saavad toetust 2000 toetuse taotlejat. 2016. aastal maksti välja tegevuse liigist 14.1 toetust 2159 toetuse taotlejale, s.o 108% kogu programmiperioodiks kavandatust. (vt tabel 117)

Tabel 117. Tegevuse liigist 14.1 toetust saanute arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.4 Toetust saanute arv	2159*	2000	108%

**O.4 arvutamisel on arvestatud ka MAK 2007–2013 meetme 2.4 „Loomade heaolu: loomade karjatamise toetus“ väljamakseid.*

O.8 Toetatud loomühikute arv: 2016. aastal toetati 102 678 loomühikut (vt tabel 118).

Tabel 118. Tegevuse liigist 14.1 toetatud loomühikute arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.8 Toetatud loomühikute arv	102 678*	N/A	N/A

**O.8 arvutamisel on arvestatud ka MAK 2007–2013 meetme 2.4 „Loomade heaolu: loomade karjatamise toetus“ väljamakseid.*

12. Meetme 16 „Koostöö“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35) ülevaade

Meede 16 jaguneb kolmeks tegevuse liigiks:

- 1) „Innovatsiooniklaster“;
- 2) tegevuse liik 16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine“;
- 3) tegevuse liik 16.4 „Lühikesed tarneahelad ja kohalike turgude arendamine“.

Programmiperioodil 2014–2020 on meetme 16 kavandatud eelarve kokku 18 700 000 eurot. Meetme 16 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 16 643 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 2 057 000 eurot. Seejuures tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ rakendamiseks on ette nähtud 8 400 000 eurot, tegevuse liigi 16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine“ rakendamiseks 6 300 000 eurot ja tegevuse liigi 16.4 „Lühikesed tarneahelad ja kohalike turgude arendamine“ rakendamiseks 4 000 000 eurot. Tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ projektid panustavad peamistesse sihtvaldkondadesse 2A, 4C, 5C. Tegevuse liigi 16.2 projektid panustavad prioriteet 4 sihtvaldkondadesse 4A, 4B, 4C, kuid lisaks kaasnevaks sihtvaldkonnaks ühel projektil saab olla, kas 2A, 4A, 4B või 4C (metsandussektori projektid). Tegevuse liigi 16.4 kõik projektid panustavad peamisesse sihtvaldkonda 3A.

12.1 Tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ ülevaade

12.1.1 Tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ eesmärk

Klastri ülesandeks on tuua kokku teadus ja praktika ning seeläbi luua seos teadusuuringute ja uuenduslike praktikate rakendamise vahel, samuti parandada infovahetust erinevate sektorite, algatuste ja tegevuste vahel. Klastri eesmärk on stimuleerida majandus- ja uuendustegevust, edendades intensiivset suhtlemist, ressursside jagamist ning teadmiste ja oskusteabe vahetamist ning aidates ka tõhusalt kaasa teadmussiirdele, võrgustikutööle ja teabe levitamisele klastri ettevõtjate vahel. Klastri lisandväärtus seisneb lisaks selles, et keskendada olemasolevaid strateegiad innovatsioonile ning tugevdada sidemeid ettevõtjate, sidusrühmade, ülikoolide ning katselaborite vahel.

12.1.2 Tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ finantsnäitajatest ja rakendamisest

Tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ (16.0, 16.2, 16.3, 16.5, 16.9) teine taotlusvoor toimus ajavahemikul 10.–14. oktoober 2016. Teises taotlusvoorus esitati 6 taotlust kogusummale 4 715 244 eurot. 2016. aasta taotlusvooru tulemused ei olnud 31.12.2016 seisuga veel teada.

2016. aastal määrati toetust 2015. aastal toimunud esimeses taotlusvoorus esitatud taotlustele. 2015. aastal esitati 10 tegevuskava kogusummas 7 506 750 eurot, millest nõuetele vastavaid tegevuskavasid oli 9 kogusummas 7 010 780 eurot. Heaks kiideti 2 tegevuskava summas 1 599 449 eurot.

2016. aastal maksti välja 37 092 eurot nendele projektidele, mis said heakskiidu 2015. aasta taotlusvooru tulemusena ning see moodustas 0,44% antud tegevuse liigi kogueelarvest.

Tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ esimene taotlusvoor toimus 12.–16. oktoobril 2015 ja voo eelarve oli 4 mln eurot. Toetuse taotlusi sai esitada aiandussaaduste tootmise ja töötlemise, liha tootmise ja töötlemise, mahepõllumajandussaaduste tootmise ja töötlemise, piima tootmise ja töötlemise, põllukultuuride tootmise ja töötlemise tegevusvaldkonnas. Toetuse määramise tähtaeg oli 10.03.2016. Esitati 10 tegevuskava kogusummas 7 506 750 eurot (vt tabel 119). Nõuetele vastavaid tegevuskavasid oli 9 kogusummas 7 010 780 eurot. Tegevusvaldkonda „Muu“ esitatud tegevuskava ei vastanud nõuetele. Heaks kiideti kaks tegevuskava summas 1 599 449 eurot.

Teine taotlusvoor toimus 10.–14. oktoobril 2016 ja voo eelarve oli 3,2 miljonit eurot. Taotlusvoorus sai esitada taotlusi aiandussaaduste tootmise ja töötlemise, liha tootmise ja töötlemise, mahepõllumajandussaaduste tootmise ja töötlemise ning keskkonnakaitse, sh mullakaitse tegevusvaldkonnas. Kokku esitati 6 tegevuskava kogusummas 4 715 244 eurot (vt tabel 119), kuid seisuga 31.12.2016 ei olnud teise taotlusvooru tulemused veel teada.

Tabel 119. Tegevuse liigist „Innovatsiooniklaster“ toetuse taotlemine tegevusvaldkondade lõikes 2015. ja 2016. aastal

Tegevusvaldkond	I taotlusvoor, 2015			II taotlusvoor, 2016		
	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa	Määratud toetuse summa	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa	Määratud toetuse summa
Aiandussaaduste tootmine ja töötlemine	1	800 000	0	1	800 000	x
Liha tootmine ja töötlemine	2	1 598 500	0	2	1 582 569	x
Mahepõllumajandussaaduste tootmine ja töötlemine	2	1 596 640	0	2	1 532 676	x
Piima tootmine ja töötlemine	1	800 000	800 000	x	x	x
Põllukultuuride tootmine ja töötlemine	3	2 095 410	799 440	x	x	x
Keskkonnakaitse, sealhulgas mullakaitse	x	x	x	1	800 000	x
Muu	1	616 000	0	0	x	x
Kokku	9	7 506 750	1 599 440	6	4 715 244	x

Esimeses taotlusvoorus määrati toetust kahele klastrile summas 1 599 400 eurot, millest on seni välja makstud 37 092 eurot (vt tabel 120). Teise taotlusvooru tulemused ei olnud seisuga 31.12.2016 teada, s.t nende osas ei ole ka väljamakseid tehtud.

Tabel 120. Tegevuse liigist „Innovatsiooniklaster“ toetuse määramine tegevusvaldkondade lõikes 2015. ja 2016. aastal

Tegevusvaldkond	I taotlusvoor 2015		II taotlusvoor 2016	
	Määratud toetuse summa	Makstud toetuse summa	Määratud toetuse summa	Makstud toetuse summa
Aiandussaaduste tootmine ja töötlemine	0	x	x	0
Liha tootmine ja töötlemine	0	x	x	0
Mahepõllumajandussaaduste tootmine ja töötlemine	0	x	x	0
Piima tootmine ja töötlemine	800 000	37 092	x	x
Põllukultuuride tootmine ja töötlemine	799 440	0	x	x
Keskkonnakaitse, sealhulgas mullakaitse	x	x	x	0
Muu	0	x	x	0
Kokku	1 599 440	37 092	x	0

12.1.3 Ülevaade tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

Seisuga 31.12.2016 ei olnud tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ (16.0, 16.2, 16.3, 16.5, 16.9) raames tehtud toetuse väljamakseid lõpetatud projektidele, millest tulenevalt olid perioodil 2014–2016 väljundindikaatorite O.1 ja O.17 väärtuseks 0. (vt tabelid 121 ja 122)

Tabel 121. Tegevuse liigi „Innovatsiooniklaster“ avaliku sektori kogukulud

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	0	8 400 000	0%

Tabel 122. Toetatavate (muu kui EIP) koostööprojektide arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.17 Toetatavate (muu kui EIP) koostööprojektide arv	0	15	0%

12.2 Tegevuse liigi 16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine“ ülevaade

12.2.1 Tegevuse liigi 16.2 eesmärk

Tegevuse liigi 16.2 üldeesmärk on põllumajanduse, toidu- ning erametsasektoris jätkusuutlikkuse suurendamine ning innovatsiooni kiirendamine põllumajanduse, toidutootmise ja töötlemise ning metsanduse valdkondades. Spetsiifilised eesmärgid on toidu tootmise ja töötlemise tarneahela toimimise parandamine, põllumajandustoodete tootjate ja töötlejate turujõu suurendamine, koostöö arendamine teaduse, tootmise ja töötlemise vahel, sh infovahetus ning innovatiivsuse suurendamine põllumajandustoodete tootmisel ja töötlemisel.

12.2.2 Tegevuse liigi 16.2 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Tegevuse liigi 16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine“ teine taotlusvoor toimus 30. augustist 5. septembrini 2016. Teises taotlusvoorus esitati 23 taotlust summas 1 115 185 eurot, mille kohta 31.12.2016 seisuga ei olnud veel toetuse määramise otsuseid tehtud. Küll aga jäi 2016. aastasse 2015. aastal toimunud esimeses taotlusvoorus esitatud taotluste toetuse määramise otsuste tegemine summas 4 014 413 eurot, investeeringute tegemiseks 4 615 868 euro ulatuses. Seisuga 31.12.2016 maksti tegevuse liigist välja toetust summas 256 225 eurot, mis moodustab ca 4% perioodi 2014–2020 tegevuse liigi 16.2 eelarvest, mis on 6 300 000 eurot.

2015. aasta taotlusvooru eelarve 3 mln eurot moodustas 47,6% kogu tegevuse liigi 16.2 eelarvest (6,3 mln eurot). Esimese taotlusvooru eelarve oli kavandatud proportsionaalselt suuremana võrreldes järgmiste voorudega, kuna suur huvi meetme vastu juba meetme ettevalmistamise perioodil lubas eeldada esmavoorus keskmisest suuremat taotluste arvu. Arvestades üldist head taset ja tihedat konkurentsi, mille tõttu mitmed heatasemelised taotlused jäid n-ö joone alla, leiti võimalus suurendada vooru eelarvet 1 014 413 euro võrra,

mis tegi võimalikuks positiivse rahastamisotsuse veel kolme taotluse puhul. Esimeses taotlusvoorus esitati kokku 43 taotlust, mis sisaldas kokku 144 tegevust (vt tabel 123). Toetust taotleti kogusummas 10 321 346 eurot. Kõik esitatud taotlused panustasid sihtvaldkonda 2A.

2016. aastal toimunud taotlusvooru eelarve oli 500 000 eurot, mis moodustab 7,9% kogu tegevuse liigi 16.2 eelarvest. Toimus spetsiaalne väikeprojektidele suunatud taotlusvoor, et julgustada taotlema väiksemate projektide taotlejaid. Taotletava toetuse ülemmääraks oli sel korral kehtestatud 50 000 eurot abikõlblikest kuludest projekti kohta. Teises taotlusvoorus esitati 23 taotlust (vt tabel 123). Toetust taotleti summas 1 115 185 eurot ehk peaaegu kolmekordse planeeritud taotlusvooru eelarve ulatuses. Nagu eelnevaski taotlusvoorus, panustasid kõik esitatud taotlused sihtvaldkonda 2A, kuid kaks taotlust panustasid lisaks ka sihtvaldkonda 4C ja üks taotlus panustas lisaks sihtvaldkonda 4A (kaasnevad sihtvaldkonnad).

Kahes taotlusvoorus esitati kumulatiivselt 66 taotlust ning taotletud toetussumma ulatus 11 436 531 euron.

Tabel 123. Tegevuse liigist 16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine“ toetuse taotlemine 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Esitatud taotluste arv	Taotletud abikõlblik maksumus	Taotletud toetuse summa
2015. a taotlusvoor	43	12 036 257	10 321 346
2016. a taotlusvoor	23	1 299 035	1 115 185
Kokku	66	13 335 292	11 436 531

Sihtgruppide lõikes oli esimeses taotlusvoorus enim esindatud põllumajandustoodete tootmine (52%), millele järgnes põllumajandustoodete töötlemine (43%). Oluliselt vähem oli esindatud metsasaaduste töötlemine (5%). Teises taotlusvoorus jagunesid taotlused võrdselt põllumajandustoodete tootmise ja põllumajandustoodete töötlemise vahel (mõlemas 12 taotlust), samas kui metsasaaduste töötlemise kohta ei esitatud ühtegi taotlust.

Kahe taotlusvooru peale kokku esitati enim taotlusi põllumajandustoodete tootmise kohta (34 taotlust, 52%), veidi vähem põllumajandustoodete töötlemise kohta (30 taotlust, 45%). Metsasaaduste töötlemise sihtgrupi esindatus oli oluliselt väiksem (2 taotlust, 3%). (vt tabel 124)

Tabel 124. Tegevuse liigist 16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine“ toetuse taotlemine 2015. ja 2016. aastal kumulatiivselt sihtgruppide lõikes

Sihtgrupp	Taotluste arv 2015	Taotluste arv 2016	Taotlusi kokku
Põllumajandustoodete tootmine	23	11	34
Põllumajandustoodete töötlemine	18	12	30
Metsasaaduste töötlemine	2	0	2
Kokku	43	23	66

2015. aasta taotlusvoorus tehti toetuse määramise otsused 13 taotluse kohta, mis moodustab 30% esitatud taotluste koguarvust (vt tabel 125). Määratud toetuste osakaal taotletud toetuste kogusummast oli 39% ja määratud toetuse osakaal taotlusvooru eelarvest 134% (eelarvet suurendati esialgselt 3 000 000 eurolt 4 014 413 eurole). Üks edukas taotleja loobus määratud toetusest. 2016. aasta taotlusvooru toetuse määramise otsused tehti pärast 31.12.2016, mistõttu neid andmeid käesolev analüüs ei kajasta ning andmed näidatakse üksnes 2015. aasta taotlusvooru kohta.

Tabel 125. Tegevuse liigist 16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine“ toetuse määramine 2015. ja 2016. aastal

Taotlusvoor	Heakskiidetud taotluste arv	Heakskiidetud tegevuste arv	Rahuldatud taotluste abikõlbulik maksumus	Määratud toetuse summa
2015. a taotlusvoor	13	54	4 615 868	4 014 413
2016. a taotlusvoor	x	x	x	x
Kokku	13	54	4 615 868	4 014 413

Tabel 126. Tegevuse liigist 16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine“ toetuse määramine 2015. ja 2016. aastal kumulatiivselt sihtgruppide lõikes

Sihtgrupp	Rahuldatud taotluste arv 2015	Rahuldatud taotluste arv 2016	Taotlusi kokku	Määratud toetus 2015	Määratud toetus 2016	Määratud toetus kokku
Põllumajandus- toodete tootmine	10	x	10	3 275 509	x	3 275 509
Põllumajandus- toodete töötlemine	3	x	3	738 904	x	738 904
Metsasaaduste töötlemine	0	x	0	0	x	0
Kokku	13	x	13	4 014 413	x	4 014 413

2015. aastal toimunud taotlusvoorus positiivse rahastamisotsuse saanud projektidele oli 31.12.2016 seisuga tehtud väljamakseid kokku 256 225 euro ulatuses (vt tabel 127). Maksetaotlusi esitas kokku 7 taotlejat. Valdav osa väljamakseid tehti põllumajandustoodete toomise sihtgrupile, kus maksetaotluse oli esitanud 6 taotlejat toetuse summas 208 714 eurot. Vähem taotleti väljamakseid põllumajandustoodete töötlemise sihtgrupis, kus laekus üksainus taotlus ning toetuse summaks kujunes 47 511 eurot.

Tabel 127. Tegevuse liigist 16.2 „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine“ toetuse maksmine 2015. ja 2016. aastal ning kumulatiivselt sihtgruppide lõikes

Sihtgrupp	Toetuse maksed			
	Taotlejate arv	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
Põllumajandustoodete tootmine	6	6	236 081	208 714
Põllumajandustoodete töötlemine	1	1	52 790	47 511

Metsasaaduste töötlemine	0	0	0	0
Kokku	7	7	288 871	256 225

12.2.3 Ülevaade tegevuse liigi 16.2 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

Seisuga 31.12.2016 ei olnud tegevuse liigi 16.2 raames tehtud väljamakseid lõpetatud projektidele. Üks taotleja loobus (määratud toetuse summa 350 000 eurot), ent kõnealusele projektile ühtegi väljamakset ei tehtud. Sellest tulenevalt on tegevuse liigi 16.2 väljundindikaatorite O.1 ja O.17 väärtuseks 0. (vt tabelid 128 ja 129)

Tabel 128. Tegevuse liigi 16.2 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	0	6 300 000	0%

Tabel 129. Toetatavate (muu kui EIP) koostööprojektide arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.17 Toetatavate (muu kui EIP) koostööprojektide arv	0	N/A	N/A

12.3 Tegevuse liigi 16.4 „Lühikesed tarneahelad ja kohalike turgude arendamine“ ülevaade

12.3.1 Tegevuse liigi 16.4 eesmärk

Tegevuse liigi 16.4 üldeesmärk on suurendada põllumajanduse, toidu- ning erametsasektori jätkusuutlikkust ning kiirendada innovatsiooni põllumajanduse, toidutootmise ja töötlemise ning metsanduse valdkondades. Lühikeste tarneahelate või kohalike turgude kaudu põllumajandustoodete ja toidu turustamisvõimaluste arendamise toetuse spetsiifilised eesmärgid on toidu tootmise ja turustamise tarneahela toimimise parandamine, põllumajandustoodete tootjate ja töötlejate turujõu suurendamine ning omavahelise koostöö arendamine.

12.3.2 Tegevuse liigi 16.4 finantsnäitajatest ja rakendamisest

Aruandeaastal tegevuse liigi 16.4 raames uut taotlusvooru ei toimunud, kuid 2016. aastal rahuldati toetussummas 1 344 600 eurot 9 esimese taotlusvooru toetustaotlust, mis toimus perioodil 23. novembrist 30. novembrini 2015. Nende 9 rahuldatud toetustaotluse investeeringute kogumaksumus on 2 064 192 eurot, millest 1 344 600 eurot on toetuse summa. Aastal 2016 maksti kolmele projektile toetust välja kokku 16 592 eurot, mille abil teostati investeeringuid 28 937 euro eest. Esimeses taotlusvoorus esitati kokku 22 toetustaotlust, millega taotleti toetust kogusummas 2 898 313 eurot. (vt tabel 130)

Tabel 130. Tegevuse liigist 16.4 toetuse taotlemine 2015. aastal ja määramine 2016. aastal

Taotlusvoor	Taotlemine			Määramine		
	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa	Taotluste arv	Investeeringu kogumaksumus	Toetuse summa
I (2015)	22	4 520 931	2 898 313	9	2 064 192	1 344 600
Kokku	22	4 520 931	2 898 313	9	2 064 192	1 344 600

12.3.3. Ülevaade tegevuse liigi 16.4 realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): tegevuse liigi 16.4 avaliku sektori kogukulude väärtuseks eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 on planeeritud 4 000 000 eurot. Kuna seisuga 31.12.2016 ei olnud tehtud väljamakseid lõpetatud projektidele, siis avaliku sektori kogukulude väärtuseks oli 0 eurot. (vt tabel 131)

Tabel 131. Tegevuse liigi 16.4 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	0	4 000 000	0%

O.9 Selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, kes osalevad tarneahelas osalejate vahelises koostöös/kohalikul tasandil edendamises (lõpetatud projektide alusel): kuna seisuga 31.12.2016 ei olnud tegevuse liigi 16.4 raames lõpetatud veel ühtegi projekti, siis hetkel on ka nende põllumajanduslike majapidamiste arvuks 0, kes osalevad tarneahela arendamiseks tehtavas omavahelises koostöös/kohalikul tasandil edendamises. Kui vaadata aga projekte, mis on hetkel toetuse abil teostamisel, siis nende kaudu osaleb tegevustes 67 põllumajanduslikku majapidamist. (vt tabel 132)

Tabel 132. Selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, kes osalevad tarneahelas osalejate vahelises koostöös/kohalikul tasandil edendamises

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.9 Selliste põllumajanduslike majapidamiste arv, kes osalevad tarneahelas osalejate vahelises koostöös/kohalikul tasandil edendamises	0	170	0%

13. Meetme 19 „Toetus LEADERi kohalikule arengule (CLLD – kogukonna juhitud kohalik areng) (määruse (EL) nr 1305/2013 artikkel 35) ülevaade

13.1 Meetme 19 eesmärk

LEADER-meede põhineb LEADER lähenemisel, mille põhielementideks on avaliku ja erasektori partnerluses loodud kohalikud tegevusgrupid, kes koostavad piirkonnapõhised kohaliku arengu strateegiad. Nii strateegiate väljatöötamine kui ka rakendamine toimub alt-üles põhimõttel. Strateegiad koosnevad omavahel seotud ja mitut valdkonda hõlmavatest toetusmeetmetest. Lisaks koostööle on LEADERis väga oluline võrgustikutöö soodustamine ja uuenduslike lahenduste leidmise ja kasutuselevõtmise soodustamine.

LEADER-meetme üldeesmärgiks on tegevuspiirkondade tasakaalustatud arendamine LEADERi põhielementide rakendamise varal.

Spetsiifilised eesmärgid:

- ettevõtjate konkurentsivõime tõstmine, eelkõige ühistel tegevustel põhinevate tegevuste rakendamise kaudu;
- sotsiaalse kaasatuse edendamine luues uusi töökohti, kaasates kohaliku arengu strateegia ettevalmistamise ja elluviimise protsessi kohalikud elanikud ning parandades teenuste kättesaadavust muu hulgas läbi IT-teenuste parema kättesaadavuse;
- piirkondlike eripärade parem rakendamine, sh kohaliku toidu arendamine;
- uuenduslike lahenduste leidmise ja kasutuselevõtmise soodustamine, sh kogukonnateenuste arendamisel ning;
- kohaliku tasandi valitsemise parendamine erinevate osapoolte kaasamise kaudu.

Meede 19 jaguneb neljaks tegevuse liigiks:

- 1) 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“;
- 2) 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“;
- 3) 19.3 „Koostöö“;
- 4) 19.4 „Piirkonna elavdamine ning kohaliku tegevusgrupi kui organisatsiooni toimimine“.

Tegevuse liik 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“

Toetus aitab kohalikel tegevusgruppidel programmiperioodiks 2014–2020 kohaliku arengu strateegiad ette valmistada. Strateegiad koosnevad omavahel seotud ja mitut valdkonda hõlmavatest toetusmeetmetest.

Tegevuse liigi 19.1 taotlused panustavad kõik sihtvaldkonda 6B.

Kohaliku arengu strateegia ettevalmistamise toetuse taotluste vastuvõtt toimus 2014. aastal ja toetuse väljamakseid tehti aastatel 2015 ja 2016. Tegevuse liigi 19.1 eelarveks oli 1,7 miljonit eurot. Taotlused laekusid 26 kohalikult tegevusgrupilt. Tegemist on lõpetatud tegevuse liigiga, mille viimased toetuse maksed tehti 2016. aastal.

Tegevuse liik 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“

Tegevuse liigi 19.2 eesmärgiks on viia ellu kohaliku arengu strateegiates kavandatud meetmed.

Tegevuse liik 19.2 on programmeeritud sihtvaldkonna 6B alt, kuid lähtuvalt strateegia meetmetega kooskõlas olevate projektide iseloomust võivad projektid paigutada kõigi olemasolevate sihtvaldkondade (1A–6C) alla.

Tegevuse liigi 19.2 projektitaotluste vastuvõtt algas 2016. aasta märtsis ja kestab programmiperioodi lõpuni.

Tegevuse liik 19.3 „Koostöö“

Tegevuse liigi 19.3 eesmärgiks on viia ellu kohaliku arengu strateegiates kavandatud siseriiklikud ja piiriülesed koostööprojektid.

Tegevuse liigi 19.3 kõik taotlused võivad paigutada kõigi olemasolevate sihtvaldkondade (1A–6C) alla.

Taotluste vastuvõtt algas 2016. aasta märtsis ja kestab programmiperioodi lõpuni.

Tegevuse liik 19.4 „Püirkonna elavdamine ning kohaliku tegevusgrupi kui organisatsiooni toimimine“

Tegevuse liigi 19.4 eesmärgiks on kohaliku arengu strateegia elluviimine, sidusrühmade teabevahetuse soodustamine ning potentsiaalsete toetuse saajate tegevuste toetamine projektide ettevalmistamisel ja taotluste koostamisel.

Tegevuse liigi 19.4 kõik taotlused panustavad sihtvaldkonda 6B.

13.2 Meetme 19 finantsnäitajatest ja rakendamisest 2016. aastal ja kumulatiivselt

Programmiperioodil 2014–2020 on meetme 19 kavandatud eelarve kokku 90 000 000 eurot. Meetme 19 kogueelarvest moodustab EAFRD osa 81 000 000 eurot ja Eesti riigi eelarve 9 000 000 eurot. Meetme 19 kogueelarve, 90 000 000 eurot, jaguneb tegevuse liikide vahel järgmiselt:

- tegevuse liigi 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“ eelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 1 700 000 eurot;
- tegevuse liigi 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“ eelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 68 140 000 eurot;

- tegevuse liigi 19.3 „Koostöö“ eelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 2 500 000 eurot;
- tegevuse liigi 19.4 „Piirkonna elavdamine ning kohaliku tegevusgrupi kui organisatsiooni toimimine“ eelarve programmiperioodiks 2014–2020 on 17 660 000 eurot.

Meetme 19 tegevuse liikide 19.1, 19.2, 19.3 ja 19.4 taotlusvoorude toimumisajad perioodil 2014–2016

- 1) tegevuse liik 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“ – 29. oktoobrist 12. novembrini 2014 toimus taotluste vastuvõtt strateegiate ettevalmistamiseks antava toetuse taotlemiseks;
- 2) tegevuse liigi 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“ ja 19.3 „Koostöö“ taotlusvoorused aastatel 2014 ja 2015 ei toimunud. Projektitaotluste vastuvõtt algas 2016. aasta märtsis pärast kohaliku arengu strateegiate heakskiitmist ja kestab programmiperioodi lõpuni. Mainitud tegevuse liikide puhul toimub taotluste vastuvõtt jooksvalt vastavalt kohalikes tegevusgruppides väljakuulutatud taotlusvoorude ajakavale;
- 3) tegevuse liigi 19.3 „Koostöö“ taotluste vastuvõtt algas 2016. aasta märtsis ja kestab programmiperioodi lõpuni;
- 4) tegevuse liik 19.4 „Piirkonna elavdamine ning kohaliku tegevusgrupi kui organisatsiooni toimimine“ – kohalikud tegevusgrupid said toetust taotleda PRIAst 6. novembrist kuni 12. novembrini 2015. Taotlused laekusid kõigilt 26 kohalikul tegevusgrupilt. PRIA tegi kohalikud tegevusgrupi toetuse taotluse rahuldamise viimased otsused 1. aprillil 2016.

Meetme 19 tegevuse liikide 19.1, 19.2, 19.3 ja 19.4 puhul esitatud taotluste arv ja taotletud toetuse summa perioodil 2015–2016 ja kumulatiivselt (vt tabel 133)

Meetme 19 puhul esitati perioodil 2015–2016 kokku 1734 taotlust toetuse summas 58 320 272 eurot, mis jagunevad järgmiselt:

- tegevuse liigi 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“ puhul 2016. aastal taotluseid enam ei esitatud, sest taotlused esitati 2014. aastal. Kuna tegemist on lõpetatud tegevuse liigiga, siis seisuga 31.12.2016 taotlesid 26 kohalikku tegevusgruppi strateegia ettevalmistamiseks antavat toetust summas 1 690 090 eurot;
- tegevuse liigi 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“ puhul esitati 2016. aastal 1675 taotlust toetuse summas 39 917 250 eurot, mis vastab taotlemise kumulatiivsetele andmetele seisuga 31.12.2016;
- tegevuse liigi 19.3 „Koostöö“ puhul esitati 2016. aastal 33 taotlust toetuse summas 806 706 eurot, mis vastab taotlemise kumulatiivsetele andmetele seisuga 31.12.2016;
- tegevuse liigi 19.4 „Piirkonna elavdamine ning kohaliku tegevusgrupi kui organisatsiooni toimimine“ puhul võeti taotluseid vastu 2015. aastal, kus kohalikud

tegevusgrupid taotlesid toetust programmiperioodi lõpuni summas 17 596 316⁶ eurot, mis võrdus kavandatavate tegevuste kogumaksumusega.

Tabel 133. Meetmest 19 toetuse taotlemine tegevuse liikide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Tegevuse liik	Taotlemine		
	Taotluste arv	Kavandatavate tegevuste kogumaksumus	Toetuse summa
19.1 taotlusvoor 2014	0	0	0
19.2 taotlusvoor 2016	1675	70 246 751	39 917 250
19.3 taotlusvoor 2016	33	902 724	806 706
19.4 taotlusvoor 2015	26	17 596 316	17 596 316
Meede 19 kokku	1734	88 745 791	58 320 272

Meetme 19 tegevuse liikide 19.1, 19.2, 19.3 ja 19.4 heakskiidetud taotluste arv ja määratud toetuse summa perioodil 2015–2016 ja kumulatiivselt (vt tabel 134)

Meetme 19 puhul kiideti perioodil 2015–2016 heaks 745 taotlust toetuse summas 32 788 950 eurot, mis jagunesid järgmiselt:

- tegevuse liigi 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“ puhul kiideti 2015. aastal heaks kõik esitatud 26 taotlust ja määrati toetust 1 690 090 eurot 2014. aastal vastu võetud taotlustele. Kuna taotluste heakskiitmine ja toetuse määramine jäid aastasse 2015 ning 2016 määramise otsuseid enam ei tehtud, siis rahuldatud toetuse summa 2016. aastal on 0 eurot ning seisuga 31.12.2016 on heaks kiidetud 26 taotlust summas 1 690 090 eurot;
- tegevuse liigi 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“ puhul kiideti heaks 670 taotlust ja määrati toetust 12 897 461 eurot, mis vastab toetuse määramise kumulatiivsetele andmetele seisuga 31.12.2016;
- tegevuse liigi 19.3 „Koostöö“ puhul kiideti heaks 23 taotlust ja määrati toetust 605 083 eurot, mis vastab toetuse määramise kumulatiivsetele andmetele seisuga 31.12.2016mis ;
- Tegevuse liigi 19.4 „Piirkonna elavdamine ning kohaliku tegevusgrupi kui organisatsiooni toimimine“ puhul kiideti heaks 2016. aastal heaks kõik 26 taotlust, mis esitati 2015. aastal, summas 17 596 316 eurot, mis vastab toetuse määramise kumulatiivsetele andmetele seisuga 31.12.2016.

Tabel 134. Meetmest 19 toetuse määramine tegevuse liikide lõikes 2015. ja 2016. aastal

Tegevuse liik	Määramine		
	Taotluste arv	Kavandatavate tegevuste kogumaksumus	Toetuse summa
19.1 taotlusvoor 2014	26	1 690 090	1 690 090
19.2 taotlusvoor 2016	670	22 278 278	12 897 461
19.3 taotlusvoor 2016	23	678 466	605 083

⁶ Sisaldab ka 2015. aastal taotletud toetuse summat.

19.4 taotlusvoor 2015	26	17 596 316	17 596 316
Meede 19 kokku	745	42 243 150	32 788 950

Meetme 19 tegevuse liikidest 19.1, 19.2, 19.3 ja 19.4 väljamakstud toetuse summa 2016. aastal ja kumulatiivselt (vt tabel 135)

Meetme 19 puhul maksti 2016. aastal toetust summas 2 893 986 eurot, mis jagunes järgmiselt:

- tegevuse liigi 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“ puhul maksti 2016. aastal toetust summas 536 383 eurot 2014. aastal esitatud 19 taotluse kohta ja seisuga 31.12.2016 on kokku välja makstud 1 587 869 eurot toetust 26 taotlusele;
- tegevuse liigi 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“ puhul maksti 2016. aastal toetust summas 493 360 eurot 64 taotluste kohta, mis vastab väljamakstud toetuse kumulatiivsetele andmetele seisuga 31.12.2016;
- tegevuse liigi 19.3 „Koostöö“ puhul maksti 2016. aastal toetust summas 41 334 eurot 6 taotluse kohta, mis vastab väljamakstud toetuse kumulatiivsetele andmetele seisuga 31.12.2016;
- tegevuse liigi 19.4 „Pirkonna elavdamine ning kohaliku tegevusgrupi kui organisatsiooni toimimine“ puhul maksti 2016. aastal toetust summas 1 822 909 eurot 24 taotluse kohta, mis vastab väljamakstud toetuse kumulatiivsetele andmetele seisuga 31.12.2016 .

Tabel 135. Meetmest 19 toetuse väljamaksmine tegevuse liikide lõikes 2016. aastal

Tegevuse liik	Maksmine		
	Taotluste arv	Kavandatavate tegevuste kogumaksumus	Toetuse summa
19.1 taotlusvoor 2014	19	536 383	536 383
19.2 taotlusvoor 2016	64	874 512	493 360
19.3 taotlusvoor 2016	6	43 712	41 334
19.4 taotlusvoor 2015	24	1 822 909	1 822 909
Meede 19 kokku	113	3 277 516	2 893 986

13.3 Ülevaade realiseeritud väljundindikaatorite väärtustest kumulatiivselt meetme 19 kohta tegevuse liikide lõikes

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): meetme 19 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtuseks on 90 000 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel oli seisuga 31.12.2016 meetme 19 avaliku sektori kogukulude väärtuseks 3 835 205 eurot, s.o 4,3% kogu programmiperioodiks planeeritud avaliku sektori kogukuludest (vt tabel 136).

Tabel 136. Meetme 19 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	3 835 205	90 000 000	4,3%

Tegevuse liik 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“:

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): meetme 19 tegevuse liigi 19.1 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtuseks on 1 700 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel oli seisuga 31.12.2016 meetme 19 tegevuse liigi 19.1 avaliku sektori kogukulude väärtuseks 1 587 869 eurot, s.o 93,4% perioodiks 2014–2020 planeeritust (vt tabel 137).

Tabel 137. Tegevuse liigi 19.1 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	1 587 869	1 700 000	93,4%
<i>toetus kohaliku arengu strateegia ettevalmistamiseks</i>	1 587 869		

O.18 Kohalike tegevusgruppidega hõlmatud elanikkond: meetme 19 tegevuse liigi 19.1 kohalike tegevusgruppidega hõlmatud elanikkond (O.18) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtuseks on 472 730 elanikku. Seisuga 31.12.2016 moodustas meetme 19 tegevuse liigi 19.1 kohalike algatusrühmadega hõlmatud elanikkond 499 457 elanikku, s.o 105,6% perioodiks 2014–2020 planeeritust (vt tabel 138).

Tabel 138. Kohalike tegevusgruppidega hõlmatud elanikkond

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.18 Kohalike tegevusgruppidega hõlmatud elanikkond	499 457	472 730	105,6%

O.19 Valitud kohalike tegevusgruppide arv (lõpetatud projektide alusel): seisuga 31.12.2016 on heaks kiidetud 26 kohaliku tegevusgrupi strateegiat, mis moodustab 100% perioodiks 2014–2020 planeeritust (vt tabel 139).

Tabel 139 Valitud kohalike tegevusgruppide arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.19 Valitud kohalike tegevusgruppide arv	26	26	100%

Tegevuse liik 19.2 „Kohaliku arengu strateegiate rakendamine“:

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): meetme 19 tegevuse liigi 19.2 avaliku sektori kogukulud eurodes perioodil 2014–2020 planeeritud väärtuseks on 68 140 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel oli seisuga 31.12.2016 meetme 19 tegevuse liigi 19.2 avaliku sektori kogukulude väärtuseks 237 027 eurot, s.o 0,35% perioodiks 2014–2020 planeeritust (vt tabel 140).

Tabel 140. Tegevuse liigi 19.2 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	237 027	68 140 000	0,35%

O.20 Toetatud LEADER projektide arv (lõpetatud projektide alusel): meetme 19 tegevuse liigist 19.2 toetatud LEADER projektide arv seisuga 31.12.2016 oli 31 (vt tabel 141).

Tabel 141. Toetatud LEADER projektide arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.20 Toetatud LEADER projektide arv	31	N/A	N/A

O.22 Projekti elluvijate arv (lõpetatud projektide alusel): seisuga 31.12.2016 oli meetme 19 tegevuse liigi 19.2 projekti elluvijate arv sihtvaldkondade 6A ja 6B alt 28, millest 15 on tehtud MTÜde, 1 avalike asutuste ja 12 väike- ja keskmiste ettevõtjate poolt. Kohalikud tegevusgrupid ja teised ei ole lõpetatud projektide alusel projekte ellu viinud. (vt tabel 142) Kui võtta arvesse kõiki sihtvaldkondi 1A–6C, siis on projekti elluvijate arvuks 31.

Tabel 142. Projekti elluvijate arv ja liik

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.22 Projekti elluvijate arv	28	N/A	N/A
<i>Projekti elluvijate liik:</i>			
<i>MTÜd</i>	15		
<i>kohalikud tegevusgrupid</i>	0		
<i>avalikud asutused</i>	1		
<i>väike- ja keskmised ettevõtjad</i>	12		
<i>teised</i>	0		

Tegevuse liik 19.3 „Koostöö“:

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): meetme 19 tegevuse liigi 19.3 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtuseks on 2 500 000 eurot. Lõpetatud projektide alusel oli seisuga 31.12.2016 meetme 19 tegevuse liigi 19.3 avaliku sektori kogukulude väärtuseks 18 740 eurot, s.o 0,75% perioodiks 2014–2020 planeeritust (vt tabel 143).

Tabel 143. Tegevuse liigi 19.3 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	18 740	2 500 000	0,75%
<i>ettevalmistav tehniline toetus koostöök</i>	18 740		
<i>toetus piirkondadevaheliseks koostöök</i>	0		
<i>toetus riikidevaheliseks koostöök</i>	0		

O.21 Toetatud koostööprojektide arv (lõpetatud projektide alusel): meetme 19 tegevuse liigi 19.3 puhul on seisuga 31.12.2016 realiseeritud koostööprojektide arv 2 (vt tabel 144).

Tabel 144. Tegevuse liigist 19.3 toetatud koostööprojektide arv

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.21 Toetatud koostööprojektide arv	2	N/A	N/A

O.23 Kohalike algatusrühmade arv, kes on kaasatud koostööprojektidesse (lõpetatud projektide alusel): meetme 19 tegevuse liigist 19.3 realiseeriti seisuga 31.12.2016 2 koostööprojekti, millest mõlemad panustasid riikidevahelisse koostösse, piirkondadevahelise koostöö puhul realiseeritud projekte ei ole (vt tabel 145).

Tabel 145. Kohalike tegevusgruppide arv, kes on kaasatud koostööprojektidesse

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.23 Kohalike tegevusgruppide arv, kes on kaasatud koostööprojektidesse	2	N/A	N/A
<i>piirkondadevaheline koostöö</i>	0		
<i>riikidevaheline koostöö</i>	2		

Tegevuse liik 19.4 „Piirkonna elavdamine ning kohaliku tegevusgrupi kui organisatsiooni toimimine“

O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes (lõpetatud projektide alusel): meetme 19 tegevuse liigi 19.4 avaliku sektori kogukulud eurodes (O.1) perioodil 2014–2020 planeeritud väärtuseks on 17 660 000 eurot. Seisuga 31.12.2016. aastal oli meetme 19 tegevuse liigi 19.4 avaliku sektori kogukulude väärtuseks 1 822 909 eurot, s.o 10,3% perioodiks 2014–2020 planeeritust (vt tabel 146).

Tabel 146. Tegevuse liigi 19.4 avaliku sektori kogukulud eurodes

Väljundindikaatori nimetus	Realiseeritud 2016	Perioodil 2014–2020	Rakendamise seis
O.1 Avaliku sektori kogukulud eurodes	1 822 909	17 660 000	10,3%
<i>toetus kohaliku arengu strateegiate jooksvate kulude jaoks</i>	1 520 862		
<i>toetus elavdamise kulude jaoks</i>	302 046		

14. Meetme 20 „Liikmesriikide algatusel antav tehniline abi“ (määruse (EL) nr 1305/2013 artiklid 51–54)

14.1 MAK 2014–2020 tehnilise abi toetuse kasutamine perioodil 2014–2016

MAK 2014–2020 programmiperioodil toetab EAFRD tehnilise abi toetuse kaudu arengukava rakendamise seotud tegevusi, täpsemalt arengukava ettevalmistamise, juhtimise, seire, hindamise, teavitamise ja kontrolliga seotud tegevusi. Tehnilise abi toetuse eelarve programmiperioodiks 2014–2020 on kokku 38 913 513 eurot, mis moodustab 4% kogu MAK 2014–2020 eelarvest.

2014. aastal oli MAK 2014–2020 tehnilise abi toetuse saajaid 7: PRIA, PMK, MMIK, KKA, EMK, PMA ja VTA, sest tehnilise abi toetust maksti põllumajandusministri 16.06.2010 määrusega nr 71 „Eesti maaelu arengukava 2007–2013“ raames antava tehnilise abi toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord“ alusel. Alates 2015. aastast toimub tehnilise abi toetuse taotlemine maaeluministri 01.04.2015 määruse nr 29 „Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ raames antava tehnilise abi toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord“ kohaselt. Alates 2015. aastast on tehnilise abi toetuse taotlejaid 3: PRIA, MEM ja MMIK. MAK 2014–2020 alusel antavat tehnilise abi toetust taotlesid 2016. aastal 3 taotlejat: PRIA MMIK ja MEM, kellele maksti välja 2016. aastal toetust kogusummas 7 558 819 eurot. Kokku maksti perioodil 2014–2016 MAK 2014–2020 tehnilise abi toetust 14 102 076 eurot.

MAK 2014–2020 tehnilise abi maksed toetuse saajatele ja välja makstud toetuse summad aastate lõikes on esitatud tabelis 147. Aastal 2014 olid toetuse saajateks kõik tabelis olevad 7 taotlejat, kuid alates 2015. aastast on toetuse saajaid 3: PRIA, MMIK ja MEM. Ülejäänud nelja 2014. aastal toetust saanud asutusega sõlmisid makseagentuur ja korraldusasutus lepingud arengukava meetmete üle kontrolli- ja hindamistegevuste tegemiseks. Keskkonnaameti, Veterinaar- ja Toiduameti, SA Erametsakeskuse ja Põllumajandusametiga sõlmis PRIA koostöölepped kontrollitegevusteks ja Põllumajandusuuringute Keskusega hindamistegevuste korraldamiseks sõlmis koostöölepped MEM.

Tabel 147. MAK 2014–2020 tehnilise abi toetuse väljamakstud summad

Toetuse saaja	2014. aasta maksed	2015. aasta maksed	2016. aasta maksed	2014–2016 maksed kokku
PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE JA INFORMATSIOONI AMET	1 926 928	3 626 131	3 385 468	8 938 527
KESKKONNAAMET	47 266	81 539	363 937	492 741
PÕLLUMAJANDUSAMET	103 816	42 456	385 906	532 177
SIHTASUTUS ERAMETSAGESKUS	87 548	128 607	424 729	640 884
VETERINAAR- JA TOIDUAMET	820	17 403	93 811	112 033
MAAMAJANDUSE INFOKESKUS	22 348	232 250	318 117	572 715
MAAELUMINISTEERIUM	0	0	1 896 035	1 896 035
PÕLLUMAJANDUSUURINGUTE KESKUS	78 856	147 291	690 816	916 963

KOKKU	2 267 581	4 275 676	7 558 819	14 102 076
--------------	------------------	------------------	------------------	-------------------

Tehnilise abi toetuse väljamaksete andmed perioodil 2014–2016 on tegevuste lõikes toodud tabelis 148. Kõikide 2014. aasta toetuse saajate toetus, kes ei olnud 2015. aastal toetuse saajate hulgas, on arvestatud tegevuste „Majandamiskulu (vastava asutus)“ ridadele. PRIA, MEMi ja MMIKi 2014. aasta toetus on esitatud reaalsete tegevuste lõikes.

Tabel 148. MAK 2014–2020 tehnilise abi toetuse maksed tegevuste lõikes

Tegevus	2014. aasta maksed	2015. aasta maksed	2016. aasta maksed	2014–2016 maksed kokku
Otsesed personalikulud (brutopalk + maksud)	755 034	2 021 186	3 741 927	6 518 147
Kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest)	0	302 187	553 846	856 575
Majandamiskulud, sh	45 195	215 675	741 491	1 002 360
<i>Audititeenus</i>	0	0	14 976	14 976
<i>Filmid ja telesaated</i>	0	0	12 000	12 000
<i>Hindamine</i>	0	0	168 224	168 224
<i>Kommunaalkulu</i>	43 532	106 360	134 517	284 408
<i>Lähetuskulud</i>	796	18 842	62 708	82 346
<i>Muu teavitustegevuse kulu</i>	27	2572	124 253	126 852
<i>Muud kulud</i>	610	560	2632	3802
<i>Postikulu</i>	0	14 963	0	14 963
<i>Reklaamikulu</i>	0	3777	1486	5263
<i>Seminaride ja koosolekute korraldamise kulu</i>	0	1022	16 518	17 540
<i>Teabepäevade, koolituste ja õppepäevade korraldamise kulu</i>	0	58 442	92 861	151 303
<i>Teabepäevade, koolituste, õppepäevade korraldamine (väliskulu)</i>	0	5529	0	5529
<i>Trükiste kulu</i>	230	1014	10 078	11 322
<i>Tõlketööd</i>	0	0	4705	4705
<i>Täienduskoolitus</i>	0	1435	12 347	13 782
<i>Töökoha loomise kulu</i>	0	1159	0	1159
<i>Uuringud</i>	0	0	84 186	84 186
Investeeringud	1 149 047	1 319 334	562 356	3 030 737
Majandamiskulu (Keskkonnaamet)	47 266	81 539	363 937	492 741
Majandamiskulu (Põllumajandusamet)	103 816	42 456	385 906	532 177
Majandamiskulu (Põllumajandusuuringute Keskus)	78 856	147 291	690 816	916 963
Majandamiskulu (SA Erametsakeskus)	87 548	128 607	424 729	640 884
Majandamiskulu (Veterinaar- ja Toiduamet)	820	17 403	93 811	112 033

Kokku	2 267 582	4 275 676	7 558 819	14 102 076
--------------	------------------	------------------	------------------	-------------------

Tabelis 149 on esitatud perioodil 2014–2016 makstud summad toetatavate tegevuste ja toetuse saajate lõikes kehitva MAK 2014–2020 tehnilise abi toetuse määru järgi. Kõikide 2014. aasta toetuse saajate toetus, kes ei olnud 2015. aastal toetuse saajate hulgas, on arvestatud tegevuste „Majandamiskulu (vastav asutus)“ ridadele. PRIA, MEMi ja MMIKi toetus on esitatud reaalse tegevuste lõikes.

Tabel 149. MAK 2014–2020 tehnilise abi maksed tegevuste ja toetuse saajate lõikes

Tegevus	Väljamakstud toetus perioodi algusest			2014–2016 kokku
	PRIA	MEM	MMIK	
Otsesed personalikulud (brutopalk + maksud)	4 901 679	1 314 275	302 193	6 518 147
Kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest)	617 455	197 141	41 436	856 033
Majandamiskulud, sh	389 266	384 618	228 475	1 002 360
<i>Audititeenus</i>	0	14 976	0	14 976
<i>Filmid ja telesaated</i>	0	12 000	0	12 000
<i>Hindamine</i>	22 300	145 924	0	168 224
<i>Kommunaalkulu</i>	266 651	0	17 758	284 408
<i>Lähetuskulud</i>	3753	22 941	55 652	82 346
<i>Muu teavitustegevuse kulu</i>	0	114 876	11 975	126 852
<i>Muud kulud</i>	2650	0	1152	3802
<i>Postikulu</i>	14 963	0	0	14 963
<i>Reklaamikulu</i>	5263	0	0	5263
<i>Seminaride ja koosolekute korraldamise kulu</i>	1380	16 160	0	17 540
<i>Teabepäevade, koolituste ja õppepäevade korraldamise kulu</i>	2356	23 360	125 587	151 303
<i>Teabepäevade, koolituste ja õppepäevade korraldamise kulu (väliskulu)</i>	0	0	5529	5529
<i>Trükiste kulu</i>	1258	5366	4698	11 321
<i>Tõlketööd</i>	0	4705	0	4705
<i>Täienduskoolitus</i>	3941	4877	4965	13 782
<i>Töökoha loomise kulu</i>	0	0	1159	1159
<i>Uuringud</i>	64 752	19 434	0	84 186
Investeeringud	3 030 126	0	611	3 030 737
Majandamiskulu (Keskkonnaamet)	492 741	0	0	492 741
Majandamiskulu (Põllumajandusamet)	532 177	0	0	532 177
Majandamiskulu (Põllumajandusuuringute Keskus)	0	916 963	0	916 963
Majandamiskulu (SA Erametsakeskus)	640 884	0	0	640 884
Majandamiskulu (Veterinaar- ja	112 033	0	0	112 033

Toiduamet)				
Kokku	10 716 363	2 812 998	572 715	14 102 076

14.2 MAK 2014–2020 tehnilise abi kasutamine 2016. aastal

PRIAle maksti 2016. aastal makseagentuuri ülesannete täitmiseks toetust kokku 4 653 851 eurot, millest kontrollitegevuste läbiviimiseks KKAle 363 937 eurot, PMAle 385 906 eurot, SA Erametsakeskusele 424 729 eurot ja VTAle 93 811 eurot. Täpsem ülevaade PRIA teavitustegevustest on toodud „Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ 2016. aasta seirearuande lisas .

MAK 2014–2020 alusel rakendatavate tegevuse liikide „Poollooduslike koosluste hooldamise toetus“ ja „Natura 2000 toetus põllumajandusmaale“ nõuete täitmiseks vajalikke tegevusi, sh kontrollid, korraldas Keskkonnaamet. Meetmete rakendamiseks vajalik koostöökorraldus on reguleeritud PRIAga sõlmitud koostööleppes „Kokkulepe ühise põllumajanduspoliitika abinõude rakendamiseks ELi programmiperioodil 2014–2020“ ning täpsem töökorraldus ja ülesanded, mis kaasnevad meetmete rakendamisega, on kajastatud selle kokkuleppe lisades.

ELi ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 33 lõikega 1 Põllumajandusametile pandud kohustuste täitmiseks on PRIA sõlminud koostööleppe. Maaparanduse (tegevuse liik „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid“) ja mahepõllumajanduse valdkonna (tegevuse liik „Mahepõllumajandusliku tootmise toetus“) nõuete täitmiseks vajalike tegevusi, sh kontrolle, korraldas Põllumajandusamet. Meetmete rakendamiseks vajalik koostöökorraldus on reguleeritud dokumendiga „Kokkulepe ühise põllumajanduspoliitika abinõude rakendamiseks ELi programmiperioodil 2014–2020“ ning täpsem töökorraldus ja ülesanded, mis kaasnevad meetmete rakendamisega, on kajastatud selle kokkuleppe lisades.

SA Erametsakeskuse ülesandeks on MAK 2014–2020 alusel antavate metsandusele suunatud toetusmeetmete edukas rakendamine. Meetmete rakendamiseks vajalik koostöökorraldus on reguleeritud PRIAga sõlmitud halduslepingus „Kokkulepe ühise põllumajanduspoliitika abinõude rakendamiseks ELi programmiperioodil 2014–2020“ ning täpsem töökorraldus ja ülesanded, mis kaasnevad erinevate meetmete rakendamiseks, on kajastatud selle lepingu lisades.

VTA täidab ELi ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 33 lõikest 1 tulenevaid kohustusi. Lisaks on PRIA ja VTA koostöökorraldus reguleeritud dokumendiga „Kokkulepe ühise põllumajanduspoliitika abinõude rakendamiseks ELi programmiperioodil 2014–2020“ ning täpsem töökorraldus ja ülesanded, mis kaasnevad meetmete (ohustatud tõugu looma pidamise toetus, loomade heaolu toetus) rakendamisega, on kajastatud kokkuleppe lisades.

MEMile maksti 2016. aastal toetust korraldusasutuse ülesannete täitmiseks kokku 2 586 851 eurot, millest 690 816 eurot oli ette nähtud Põllumajandusuuringute Keskusega sõlmitud koostöökokkuleppes tulenevate ülesannete täitmiseks. Koostöökokkuleppe kohaselt

Põllumajandusuuringute Keskus kogub MAK 2014–2020 4. ja 5. prioriteedi püsihindamiseks vajalikke keskkonnanäitajaid ja teeb analüüse hindamistöde lähteülesannete kohaselt. Ülevaade MEMi teavitustegevustest on toodud „Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ 2016. aasta seirearuande lisas.

MMIKile on perioodil 2014–2016 makstud toetust 572 715 eurot maaeluvõrgustiku tegevuste rahastamiseks. Kumulatiivne ülevaade maaeluvõrgustiku juhtimiseks ja tegevuskava rakendamiseks antud tehnilise abi toetuse kasutamisest on toodud seirearuande peatükis 10 tabelis B2.3.

MEM tellis 2015. aasta lõpus LEADER kohalike tegevusgruppide strateegiate eksperthinnangu. Soov oli leida 3 eksperti, kes vaatavad läbi 26 LEADER tegevusgrupi esitatud strateegiad ning annavad strateegiate kohta hinnangu 14 hindamiskriteeriumi lõikes. Valituks osutus InterAct Projektid ja KoolitusOÜ ühispakkumus, Tallinna Ülikooli Rakendusuuringu Keskus CentAR OÜ ühispakkumus ning OÜ BDA Consulting pakkumus. Eksperthinnangu tulemusel valmisid 2016. aastaks hindamislehed, anti üldhinnang strateegiatele kohalike tegevusgruppide lõikes, hinnati strateegiate vastastikkust täiendavust ning strateegiate eeldatavat koosmõju Eesti maapiirkonna arengule programmiperioodi lõpuks. Hindamise tulemusi tutvustati hindamiskomisjoni liikmetele ja kohalikele tegevusgruppidele, seejuures esitasid eksperdid kohalikele tegevusgruppidele ettepanekud strateegiate täiendamiseks.

Lisaks tellis MEM 2016. aastal MAK 2014–2020 tehnilise abi toetuse vahenditest Ernst & Young Baltic ASilt Maaelu Arendamise Toetuste Süsteemi turvauditi ning toetusmeetmete menetlusprotsesside analüüsi, keskendudes eelkõige kompenseerivate kontrollide hindamisele. Hinnati meetme 4 tegevuse liiki 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks“.

MEM tellis Civitta Eesti ASilt 2016. aastal „Eesti maaelu arengukava 2007–2013“ (MAK 2007–2013) järelhindamise vastavalt Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40) artikli 86 lõikele 6, mille kohaselt uuriti järelhindamisel vahendite kasutamise astet, EAFRD programmitöö tõhusust ja tulemuslikkust, selle sotsiaalmajanduslikku mõju ja selle mõju ühenduse prioriteetidele. Järelhindamine hõlmas MAK 2007–2013 eesmärgi ja oli suunatud maaelu arengu poliitika kogemuste saamisele. Järelhindamise käigus määratleti MAK 2007–2013 rakendamise edukusele või läbikukkumisele kaasaaidanud tegurid, sealhulgas jätkusuutlikkuse kohta, ning tehti kindlaks parimad praktikad. Järelhindamise tulemused aitavad parandada maaelupoliitika disaini, kvaliteeti ja rakendamist tulevikus.

Eesti Maaülikool koostas 2016. aastal MAK 2014–2020 2017. aasta hindamiseks metoodika, mis esitati 2016. aasta lõpuks. Nimetatud hindamise metoodika oli sisendiks Eesti Maaülikoolilt 2017. aastal tellitud MAK 2014–2020 prioriteetide 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 hindamisele.

2016. aastal telliti Eesti Maaülikoolilt ka uuring Korjetaimede segude väljatöötamine. Uuringu eesmärk oli välja töötada ja koostada vähemalt kaks mesilaste korjealade rajamiseks sobivat seemnesegu, mis korjeperioodil pakuvad nektarit ja õietolmu võimalikult pikal ajavahemikul. Uuringu tulemusi kasutatakse meetme 10.1 tegevuse liigi 10.1.1 „Keskkonnasõbraliku majandamise toetus“ rakendamisel. Lõpparuanne esitatakse 2018. aasta novembriks.